

Návrh strategie rozvoje městyse Lomnice

Bc. Petra Warzechová

Diplomová práce
2016

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
akademický rok: 2015/2016

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE (PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Petra Warzechová**
Osobní číslo: **M14699**
Studijní program: **N6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná správa a regionální rozvoj**
Forma studia: **kombinovaná**

Téma práce: **Návrh strategie rozvoje městyse Lomnice**

Zásady pro vypracování:

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce

I. Teoretická část

- Provedte průzkum literárních pramenů a zhodnoťte poznatky o regionální politice EU a strategickém plánování na úrovni obcí.

II. Praktická část

- Provedte sociálně-ekonomickou analýzu městyse Lomnice.
- Na základě provedené analýzy a SWOT analýzy zpracujte návrhovou část strategického plánu.
- Zpracujte implementační část předložené strategie včetně akčního plánu.

Závěr

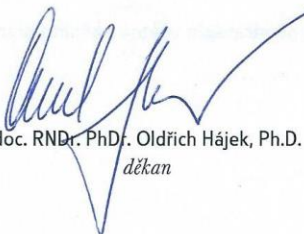
Rozsah diplomové práce: cca 70
Rozsah příloh:
Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

BAUN, Michael J. and Dan MAREK. Cohesion Policy in the European Union. 1st ed. New York: Macmillan Education, 2014, 257 p. ISBN 978-0-230-30314-0.
MACHÁČEK, Jaroslav, Petr TOTH a René WOKOUN. Regionální a municipální ekonomie. 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2011, 199 s. ISBN 978-80-245-1836-7.
NIJKAMP, Peter and Roberta CAPELLO. Handbook of Regional Growth and Development Theories. 1st ed. Cheltenham, UK: Edward Elgar, 2009, 544 p. ISBN 978-1-84844-598-7.
WOKOUN, René. Regionální rozvoj: východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování. 1. vyd. Praha: Linde, 2008, 475 s. ISBN 978-80-7201-699-0.
WOKOUN, René, Pavel MATES a Jaroslava KADERÁBKOVÁ. Základy regionálních věd a veřejné správy. 1. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2011, 474 s. ISBN 978-80-7380-304-9.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Jiří Macháček**
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
Datum zadání diplomové práce: **15. února 2016**
Termín odevzdání diplomové práce: **18. dubna 2016**

Ve Zlíně dne 15. února 2016

doc. RNDr. PhDr. Oldřich Hájek, Ph.D.
děkan

Mgr. Jiří Novosák, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

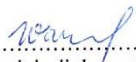
- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s přípoštění-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

18.4. 2016

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Diplomová práce je zaměřena na tvorbu strategického plánu městyse Lomnice. Strategický plán je jedním z hlavních nástrojů rozvoje na úrovni obcí. V první části práce jsou vymezena teoretická východiska regionální politiky, regionálního managementu, strategického plánování a řízení na úrovni obcí. V druhé části práce je vytvořen návrh strategického plánu městyse Lomnice. Nejprve je provedena celková analýza městysu a jeho prostředí, dále dotazníkové šetření, SWOT analýza. Následuje návrhová část, kde je zpracován návrh vybrané strategie městyse Lomnice na období příštích 10 let, formulace strategických cílů, opatření a aktivit, jejichž naplňování povede k rozvoji městysu. V závěru práce je zpracován tzv. „Katalog projektů“, kde jsou vybrány tři hlavní projekty, které jsou podrobně rozpracovány.

Klíčová slova:

Regionální politika, regionální management, rozvoj, strategické plánování a řízení, strategický plán, analýza.

ABSTRACT

The Layout of Development Strategy for Městys Lomnice Diploma thesis is focused on the setting of a strategic plan for městys Lomnice. The strategic plan is one of the main developing instruments on the level of villages. In the first part of my work there are specified the theoretical solutions of regional politics, regional management, strategic planning and the control on the level of villages. In the second part of my thesis the layout of strategic plan for městys Lomnice is made. Firstly, general analysis is made. The analysis concerns městys and its surroundings, questionnaire and SWOT surveys. Next is a layout part where the chosen strategic layout for městys Lomnice is elaborated. The layout is prepared for the term of next 10 years. There can be found the formulations of strategic goals, measures and actions. Their keeping will lead to the development of městys. In the end of my thesis, so called "Catalogue of projects" is composed. There can be found three main projects, that were chosen, and those three projects are specified in detail.

Keywords:

Regional policy, Development, Strategic planning, Strategic management, Strategic plan, Analysis.

Touto cestou bych chtěla poděkovat vedoucímu diplomové práce panu Ing. Jiřímu Macháčkovi za jeho rady, připomínky a přínosné konzultace. Velké poděkování patří také panu Ing. Milanu Vojtovi, starostovi městyse Lomnice za všechny informace, které mi při rozhovoru poskytl a za jeho spolupráci. Dále bych také chtěla poděkovat zaměstnancům úřadu městyse a občanům, za vyplnění dotazníků.

V neposlední řadě patří velké dík mým nejbližším za velkou podporu při psaní této práce.

OBSAH

ÚVOD	10
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE	12
I TEORETICKÁ ČÁST	15
1 REGIONÁLNÍ ROZVOJ	16
2 REGIONÁLNÍ POLITIKA EU	18
2.1 VZNIK A VÝVOJ REGIONÁLNÍ POLITIKY	19
2.2 PRINCIPY REGIONÁLNÍ POLITIKY	21
2.3 CÍLE REGIONÁLNÍ POLITIKY EU 2014 – 2020	21
2.3.1 Cíl 1: Investice pro růst a zaměstnanost.....	21
2.3.2 Cíl 2: Evropská územní spolupráce.....	22
2.4 STRUKTURÁLNÍ A INVESTIČNÍ FONDY	22
3 STRATEGICKÉ A PROGRAMOVÉ DOKUMENTY V OBLASTI REGIONÁLNÍ POLITIKY	23
3.1 NEJDŮLEŽITĚJŠÍ DOKUMENTY ČR PRO APLIKACI REGIONÁLNÍ POLITIKY EU	23
3.1.1 Strategie regionálního rozvoje	23
3.1.2 Národní rozvojový plán.....	24
3.1.3 Národní strategický referenční rámec	24
3.1.4 Operační programy.....	24
3.2 ROZDĚLENÍ OPERAČNÍCH PROGRAMŮ	24
3.2.1 Národní operační programy	25
3.2.2 Programy přeshraniční spolupráce	27
3.2.3 Programy nadnárodní a meziregionální spolupráce	27
4 REGIONÁLNÍ MANAGEMENT V ČR	28
4.1 POJEM „REGIONÁLNÍ MANAGEMENT“ A JEHO VÝVOJ.....	28
4.2 POJETÍ REGIONÁLNÍHO MANAGEMENTU	28
4.3 SPECIFIKA REGIONÁLNÍHO MANAGEMENTU	29
4.3.1 Volený management.....	30
4.3.2 Profesionální management	30
5 STRATEGICKÉ PLÁNOVÁNÍ A ŘÍZENÍ JAKO NÁSTROJ ROZVOJE OBCE	31
5.1 CHARAKTERISTIKA A VÝVOJ STRATEGICKÉHO PLÁNOVÁNÍ.....	31
5.2 PRINCIPY STRATEGICKÉHO PLÁNOVÁNÍ.....	32
5.3 PROCES TVORBY STRATEGICKÉHO PLÁNU	33
5.3.1 Strategická analýza.....	33
5.3.2 Návrhová část strategického plánu.....	34
5.3.3 Implementace (realizace strategie).....	35
5.4 VZTAH STRATEGICKÉHO PLÁNOVÁNÍ A ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ	36
II PRAKTICKÁ ČÁST	37
6 SOCIOEKONOMICKÁ ANALÝZA MĚSTYSE LOMNICE	38
6.1 ZÁKLADNÍ INFORMACE O SUBJEKTU	38
6.2 DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ.....	39
6.2.1 Vývoj počtu obyvatel a lidnatost.....	39

6.2.2	Věková struktura obyvatel	40
6.2.3	Vzdělanostní struktura obyvatelstva obyvatel starších 15 let	41
6.2.4	Mobilita obyvatel	42
6.3	EKONOMICKÝ VÝVOJ.....	43
6.3.1	Míra nezaměstnanosti.....	43
6.3.2	Struktura podnikání dle sektorů	44
6.4	ZEMĚDĚLSTVÍ, PRŮMYSL	45
6.5	TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA A BYDLENÍ.....	45
6.5.1	Základní infrastruktura.....	46
6.5.2	Technická infrastruktura	46
6.5.3	Technické vybavení domů	47
6.5.4	Typy domů	48
6.6	OBČANSKÁ VYBAVENOST A SLUŽBY	48
6.6.1	Školství.....	49
6.6.2	Zdravotnictví	49
6.6.3	Sociální služby	49
6.7	CESTOVNÍ RUCH, KULTURA A SPORT	50
6.7.1	Historické památky	50
6.7.2	Restaurační a ubytovací služby.....	51
6.7.3	Sportovní zázemí.....	51
6.7.4	Kulturní a společenské akce.....	52
6.8	DOPRAVA A DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA	53
6.8.1	Silniční doprava	53
6.8.2	Železniční doprava	54
6.8.3	Autobusová doprava.....	54
6.8.4	Turistika a cykloturistika.....	55
6.9	ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A ÚZEMNÍ ROZVOJ	56
6.10	SPRÁVA MĚSTYSU	57
6.10.1	Bezpečnost	58
6.11	HOSPODAŘENÍ MĚSTYSU	58
6.11.1	Příjmy městysu.....	58
6.11.2	Výdaje městysu	59
6.11.3	Saldo příjmů a výdajů	60
6.12	REALIZOVANÉ PROJEKTY	61
6.12.1	Realizované projekty podpořené dotací v období 2010 - 2015.....	61
6.12.2	Projekty realizované z vlastních prostředků v období 2010 – 2015	62
7	DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ.....	63
8	SOUHRNNÁ SWOT ANALÝZA	73
8.1	IDENTIFIKACE SILNÝCH A SLABÝCH STRÁNEK.....	73
8.2	IDENTIFIKACE PŘÍLEŽITOSTÍ A HROZEB	74
8.3	ZHODNOCENÍ SWOT ANALÝZY	75
9	NÁVRHOVÁ ČÁST STRATEGICKÉHO PLÁNU	77

9.1	NÁVRH STRATEGICKÉ VIZE.....	77
9.2	PROBLÉMOVÉ OBLASTI.....	78
9.2.1	Místní obyvatelé a kvalita života	78
9.2.2	Infrastruktura a doprava v městysu	79
9.2.3	Péče o krajinu a životní prostředí.....	79
9.2.4	Zázemí a vzhled městyse	79
9.3	STRATEGIE ROZVOJE MĚSTYSE LOMNICE	79
9.3.1	Strategický cíl č. 1 – Zlepšení kvality života místních obyvatel.....	80
9.3.2	Strategický cíl č. 2 - Rozvoj obecní infrastruktury a zvýšení kvality a bezpečnosti dopravy	83
9.3.3	Strategický cíl č. 3 - Posílení péče o krajinu a životní prostředí.....	85
9.3.4	Strategický cíl č. 4 - Zvýšení kvality zázemí a obnova vzhledu městysu.....	87
9.4	AKČNÍ PLÁN MĚSTYSE LOMNICE	89
10	KATALOG PROJEKTŮ.....	91
10.1	PROJEKT Č. 1 – REKONSTRUKCE BÝVALÉHO INTERNÁTU NA BYTOVÝ DŮM.....	91
10.2	PROJEKT Č. 2 – REKONSTRUKCE A INTENZIFIKACE ČOV	92
10.3	PROJEKT Č. 3 - REKONSTRUKCE NÁMĚSTÍ PALACKÉHO	94
	ZÁVĚR	97
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	99
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	105
	SEZNAM OBRÁZKŮ	106
	SEZNAM TABULEK.....	107

ÚVOD

Předkládaná práce se zabývá tematikou strategického plánování ve veřejné správě, konkrétně na úrovni obcí. Obec je základní územní samosprávný celek, společenství občanů, které je vymezeno hranicí území obce. Strategickým plánováním rozumíme proces, který vede k rozvoji obce či daného území. V současnosti je již strategické plánování součástí úrovně řízení ve veřejném sektoru, přestože původně vzniklo v sektoru soukromém. Strategický plán je pro obec velmi důležitý nejen z hlediska jejího budoucího rozvoje, ale také v rámci zjednodušení procesu čerpání finančních prostředků ze Strukturálních a investičních fondů Evropské unie. Strategický plán obsahuje nejen celkovou podrobnou analýzu obce a činností, které jsou v obci vykonávány, ale především strategickou vizi, cíle, opatření a aktivity, které v budoucnu přispějí k vyváženému a harmonickému rozvoje obce a jejího okolí.

Zpracování strategického plánu jsem si vybrala především díky svému současnému zaměstnání. Pracuji v Dobrovolném svazku obcí Tišnovska a zde se této činnosti věnuji. Lomnici jsem si zvolila, jelikož je to místo, kde žiji a mám tedy širší povědomí o fungování městysu, jeho službách a o celkovém prostředí, což je nezbytné pro vypracování analytické části strategického plánu. Městys Lomnice se nachází v Jihomoravském kraji přibližně 30 km od Jihomoravské metropole, města Brna. Díky své památkové zóně a množství kulturních památek, které jsou mj. zapsány v seznamu kulturních nemovitých památek České republiky, je městys oblíbenou a vyhledávanou turistickou lokalitou. Krásná příroda, klidné prostředí a příjemné okolí je lákadlem pro nově se stěhující obyvatele, což dokazuje právě probíhající nová rodinná zástavba v jedné z částí Lomnice.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Hlavním cílem práce je návrh strategického plánu městyse Lomnice. Pro naplnění tohoto globálního cíle je třeba provést několik dílčích kroků, a tím naplnit několik dílčích cílů.

Prvním dílčím cílem je zpracování socioekonomické analýzy, kde budou podrobně rozebrána všechna klíčová odvětví městyse Lomnice a jeho prostředí. Na základě zpracované analýzy a dotazníkového šetření lze identifikovat nejdůležitější silné a slabé stránky a příležitosti a hrozby v městysu, tedy provést SWOT analýzu a její zhodnocení. Dalším dílčím cílem je zpracování návrhové části strategického plánu, která je tvořena určením strategické vize městyse, identifikací hlavních problémových oblastí a následně formulací strategických cílů, opatření a aktivit, jejichž naplňování přispěje k rozvoji městyse. Posledním dílčím cílem je zpracování katalogu projektů. V katalogu projektů budou vybrány a podrobně rozpracovány stěžejní projekty plánované v nejbližším období.

Práce je rozdělena do dvou částí. První, teoretická část práce obsahuje vymezení základních pojmů a teoretických aspektů. Teoretická část obsahuje vymezení pojmu regionální politika Evropské unie, základní cíle, principy a nástroje. Dále jsou rozpracovány strategické programové dokumenty regionální politiky. Následují základní aspekty regionálního managementu, strategického plánování a řízení a tvorby strategického plánu na úrovni obcí. Druhá, praktická část práce je zaměřena na tvorbu strategického plánu městyse Lomnice. Na základě socioekonomické analýzy, dotazníkového šetření a SWOT analýzy je zpracována strategická vize a návrh strategie rozvoje městyse Lomnice. V závěru praktické části je navržen katalog projektů, který obsahuje tři stěžejní projekty, které jsou podrobně rozpracovány a plánovány v následujícím období.

Metody sběru dat:

Rozhovor

Rozhovor je metodou výzkumu, při níž je jeden nebo více respondentů vedeno výzkumníkem a to obvykle při použití předem připravených otázek, tzv. **strukturovaný rozhovor**. Nejčastější variantou této metody je však tzv. **polostrukturovaný rozhovor**, při němž výzkumník má předem připravené otázky, respondent však není striktně svázán a má možnost širších odpovědí. Další metodou rozhovoru je tzv. **nestrukturovaný rozhovor**, který je také používán pro některé účely kvalitativního výzkumu, a který je založen na volném vyprávění respondenta na základě rámcového vymezení tématu ze strany výzkumníka.

Mnohdy respondent ani nezaznamená, že je účastníkem výzkumu. (Kozel, Mynářová, Svobodová, 2011, s. 191)

Mezi přednosti metody rozhovoru patří například přímý kontakt respondenta/ů s výzkumníkem, který má možnost průběh rozhovoru řídit. Další výhodou je, že respondenti nejsou limitováni v délce odpovědi jako například u dotazníků. Naopak nevýhodou rozhovoru je například fakt, že tuto metodu nelze použít pro větší počet respondentů a celkově je rozhovor náročnou metodou z důvodu nutnosti přepisování odpovědí. (Průcha, 2014, s. 121)

Dotazník

Metoda výzkumu formou dotazníků je v dnešní době nejčastěji aplikovanou metodou moderního výzkumu. Dotazníkové šetření lze charakterizovat jako shromažďování potřebných informací od zvolených respondentů a to na základě předem stanovených otázek. Výzkumné šetření pomocí dotazníků se používá nejčastěji v případech většího počtu oslovených respondentů.

V případě dotazníků je třeba dbát na správně zvolenou konstrukci, administraci a následnou interpretaci dotazníků. Nejvýznamnějším aspektem je konstrukce dotazníku, a to především rozhodnutí o typu otázek. Dle typu dotazovaných osob a cílů výzkumu výzkumník stanoví, zda bude dotazník obsahovat pouze **uzavřené otázky** (respondent vybírá z nabídnutých alternativ), **otevřené otázky** (respondent nemá volbu odpovědi, volnost vyjádření) či **škálované otázky** (respondent hodnotí pomocí předem určené stupnice posuzovaný subjekt či jev). Velmi důležitým aspektem je také délka dotazníku a doba trvání vyplnění dotazníku. Lze dbát na přiměřený rozsah informací. Důležitý je také způsob zadávání dotazníků. Nejčastější formou je rozeslání dotazníků poštou, což je pohodlné a lze oslovit velký počet respondentů, na druhé straně je však nízká návratnost těchto dotazníků. Při osobní distribuci je naopak návratnost podstatně vysoká. Při aplikaci této metody je důležité respondenty především správně instruovat a motivovat k jejich vyplnění. (Průcha, 2014, s. 114 – 116)

SWOT analýza

Jedná se o nejjednodušší analýzu, která vede ke stanovení silných stránek (**Strength**), slabých stránek (**Weakness**), příležitostí (**Opportunities**) a hrozeb či ohrožení (**Threat**). Definice silných a slabých stránek subjektu vychází z vnitřní analýzy a faktorů působících

na subjekt zevnitř, naopak stanovení příležitostí a hrozeb vyplývá z analýzy faktorů působících z vnějšího prostředí subjektu. (Kozel, Mynářová, Svobodová, 2011, s. 45, 46)

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 REGIONÁLNÍ ROZVOJ

„Pojem regionální rozvoj bývá obecně vymezován jako komplex procesů, které probíhají uvnitř regionů, a které se týkají pozitivních ekonomických, sociálních, environmentálních a jiných proměn regionu.“ Ve většině případů se jedná o zlepšení jak kvalitativních (intenzivní rozvoj) charakteristik, tak i kvantitativních (extenzivní rozvoj) charakteristik vymezené oblasti. (Enviromentální politika v regionálním rozvoji, © 2014)

Pro pochopení problematiky regionálního rozvoje je třeba definovat pojem „**region**“. Definic regionů je mnoho. Jednou z nich je například definice, že region je územní celek, který je vymezen pomocí administrativních hranic obcí, sdružení obcí, okresů a krajů, v němž dochází k podpoře rozvoje. Další definice uvádí, že region je území, které má přesně definované prvky a v němž existuje specifická funkční infrastruktura. Na tomto území dochází k prosazování společných zájmů, týkajících se zejména rozvoje území a blahobytu občanů. (Stejskal, Kovárník, 2009, s. 20)

Dalším důležitým pojmem je pojem „**regionalizace**“. Regionalizací rozumíme proces, při kterém dochází k vymezování regionů. Regionalizaci lze provádět buď způsobem, kdy dochází k rozčleňování jednotlivých území státu do menších územních celků, nebo naopak způsobem, kdy dochází k seskupování základních územních jednotek – vytváření mikroregionů na základě spolupráce obcí. (Metodická podpora regionálního rozvoje, © 2014)

V literatuře bývá také uváděno různé členění regionů. Jedním z nejdůležitějších se jeví členění na účelové a administrativní regiony. **Administrativní regiony** jsou vymezovány za účelem výkonu státní správy a územní samosprávy. Tyto druhy regionů jsou nuceny respektovat a dodržovat jistá pravidla, a to tzv. „skladebnost“, tzn. fakt, že region vyšší úrovně je tvořen několika regiony nižší úrovně. Dále zde funguje tzv. vztah nadřazenosti a podřazenosti, což znamená, že normy přijaté na vyšší úrovni jsou závazné pro regiony na nižší úrovni. **Účelové regiony** jsou takové regiony, které byly vytvořeny za určitým účelem, například k řešení problémů životního prostředí, ekonomické zaostalosti, apod. Tyto regiony bývají vytvořeny na základě omezené časové platnosti. (Metodická podpora regionálního rozvoje, © 2014)

Důležité je také vymezení pojmu „regionální růst“, který bývá vyložen z různých pohledů. V historii regionální ekonomiky nebyla zatím vytvořena definice, která by přesně a jednotně charakterizovala koncept regionálního růstu. Spíše najdeme různé teorie na toto téma, které se vztahují ke třem základním filozofiím a ty interpretují ekonomickou dyna-

miku. První teorie je od klasických a neoklasických ekonomů 18. a 19. stol., kteří se zabývají procesem růstu na základě následujících hledisek: produktivity práce, dělby práce ve Smithianském smyslu a produktivního faktoru výroby a z tohoto důvodu zkoumají dynamičnost mezd, příjmů a blahobytu. Druhá filozofie si osvojuje krátkodobý pohled na růst a soustřeďuje se na využití daných a nevyužitých kapitálových zdrojů a velkých pracovních rezerv. Třetí filozofie je z nich nejmodernější a popisuje cestu růstu jako problém, který se týká soutěživosti a dlouhodobé dynamiky a proto navrhuje neustálou inovaci ekonomického systému, která je nezbytná pro rozvojové systémy. (Nijkamp, Capello, 2009, p. 44)

2 REGIONÁLNÍ POLITIKA EU

V Evropské unii jako celku nedochází pouze ke sdružování jednotlivých států, nýbrž velkou roli v procesu integrace hrají také regiony členských zemí. Z tohoto důvodu je čím dál více kladen důraz na tzv. Politiku hospodářské a sociální soudržnosti Evropské unie, lze také nazývat jako Kohezní či Regionální politika, která v současnosti tvoří jeden z hlavních pilířů fungování Evropské unie. (Regionální politika, © 2016)

Samotných definic pojmu regionální politika existuje celá řada. Díky vzniku regionální politiky jako politiky Evropské unie došlo ke vzniku takového odvětví, které je primárně zaměřeno na posílení hospodářské, sociální a územní soudržnosti. Zatímco koncept soudržnosti lze chápat několika různými způsoby, pro účely regionální politiky je pojem „soudržnost“ definována jako podpora konvergence či snižování ekonomických rozdílů mezi jednotlivými členskými státy a jejich regiony. (Baun, Marek, 2014, p. 2)

Zcela obecně lze definovat regionální politiku jako „*soubor cílů, opatření a nástrojů vedoucích ke snižování příliš velkých rozdílů v socioekonomické úrovni jednotlivých regionů*“. Regionální politiku lze také definovat jako součást politiky státu, která ovlivňuje alokaci hlavních ekonomických aktivit a zdrojů na území celého státu nebo pouze v jeho částech. Součástí regionální politiky jsou také různá opatření, která přispívají k růstu stupně ekonomické aktivity v jednotlivých územích, kde jsou problémy jako například vysoká nezaměstnanost či nízký přirozený ekonomický růst. Na straně druhé se jedná také o opatření, která jsou cíleně užívána pro kontrolu ekonomických aktivit v územích s vysokým růstem. (Macháček, Toth, Wokoun, 2011, s. 177, 178)

Důležitost a podstatu regionální politiky EU dokazuje také samotný podíl této politiky na rozpočtu Evropské unie, který se neustále zvyšuje. Společně se zemědělskou politikou tvoří hlavní politiky Evropské unie. V minulém programovém období, tedy 2007 – 2013 bylo pro regionální politiku vyčleněno celkem 347,410 mld. €, což tvořilo 35,7 % z celkového rozpočtu EU a pro současné programové období, tedy 2014 – 2020 bylo z celkového rozpočtu uvolněno 351,85 mld. €. Alokace pro regionální politiku tedy stále narůstá. (Spolupráce v rámci EU, © 2012)

Regionální politiku rozdělit na tři základní typy:

- **Růstově orientovaná regionální politika** - cílem je rozmístění výrobních faktorů v prostoru tak, aby bylo co nejvíce optimální. Toho bývá nejčastěji dosaženo prostřednictvím vhodné koordinace veřejných a soukromých investic.
- **Stabilizačně orientovaná regionální politika** - v tomto případě jsou za cíl kladeny takové hospodářské struktury v regionech, které jsou relativně vyvážené. Tohoto typu bývá nejčastěji dosahováno pomocí koordinace regionální politiky a odvětvových politik.
- **Infrastrukturně orientovaná regionální politika** – cílem tohoto typu regionální politiky je vybavení jednotlivých regionů infrastrukturou. (Macháček, Toth, Wokoun, 2011, s. 178)

Regionální politika je v Evropské unii uplatňována a prováděna na několika úrovních. První úroveň je **nadnárodní úroveň**, kdy je regionální politika vykonávána přímo Evropskou unií a to relativně nezávisle. Další úroveň je **národní úroveň**, kdy dochází k výkonu regionální politiky na úrovni jednotlivých členských států. Poslední úroveň je **regionální úroveň**, kdy dochází k vykonávání regionální politiky na úrovni jednotlivých regionů. Tento typ regionální politiky je dlouhodobě posilován ve většině členských zemí. (Wokoun, Mates, Kadeřábková, 2011, s. 106)

2.1 Vznik a vývoj regionální politiky

Námětů a motivů pro založení regionální politiky Evropské unie bylo hned několik. Mezi nejdůležitější patří např. politické, ekonomické či sociální. Hlavním cílem a motivem, který přetrvává dodnes, bylo posílení ekonomické a sociální soudržnosti regionů. Díky posílení těchto aspektů dojde také ke snižování rozdílů v rozvoji na území jednotlivých regionů. (Marek, Kantor, 2007, s. 19)

Samotný vývoj regionální politiky je zahrnut do několika etap/období:

- **1958 – 1973**

V tomto období byla šestice zakládajících států převážně ekonomicky homogenní (s výjimkou jižní Itálie), regionální politika, která by sloužila k vyrovnávání regionálních disparit, tedy nebyla téměř nutná. Pro první vývojovou etapu byl charakteristický výkon regionální politiky pouze na národní úrovni jednotlivých států. (Lukáš, 2000, s. 9)

- **1974 – 1985**

V druhém období docházelo k postupnému poklesu celkové hospodářské dynamiky jednotlivých členských států v důsledku významných strukturálních krizí a ekonomických problémů. Především Velká Británie apelovala na nutnost společné regionální politiky na nadnárodní úrovni. Ke skutečnému vzniku společné regionální politiky tedy došlo v roce 1975, kdy byl založen tzv. Evropský fond regionálního rozvoje (ERDF), který představoval hlavní nástroj pro spravování této politiky. (Novotná, 2007, s. 58)

- **1986 – 1993**

Třetí období již dosahovalo lepších výsledků v oblasti výkonnosti jednotlivých členských států. Na počátku této etapy došlo k zahájení projektu jednotného vnitřního trhu prostřednictvím schválení Aktu o jednotné Evropě. (Novotná, 2007, s. 59)

- **1994 – 1999**

Pro čtvrtou vývojovou etapu bylo důležité založení tzv. Kohezního fondu, který je postaven mimo soustavu strukturálních fondů. Dále došlo také ke vzniku Výboru regionů, což byl poradní orgán sestávající ze zástupců jednotlivých regionálních a místních orgánů. (Lukáš, 2000, s. 11, 12)

- **2000 – 2006**

Po roce 2000 byly nejdůležitější především snahy o efektivnější využívání finančních prostředků z fondů EU. V rámci této snahy došlo také ke snížení počtu cílů regionální politiky pro programové období 2000 – 2006. (Lukáš, 2000, s. 12)

- **2007 – 2013**

V předešlém programovém období byl důraz kladen především na více strategický přístup v rámci jednotlivých programů, větší zaměření programů na růst a zaměstnanost a především provázanost a součinnost s ostatními politikami a prioritami Společenství. (Novotná, 2007, s. 61)

- **2014 – 2020**

Oproti předešlému období došlo k několika změnám. Mezi nejdůležitější patří rozšíření strukturálních fondů o Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova a Evropský námořní a rybářský fond. Došlo také k přejmenování fondů na „Evropské strukturální a investiční fondy“. Dále je také větší důraz kladen na strategické plánování a řízení při realizaci nového programového období. (Programové období 2014 – 2020, © 2012)

2.2 Principy regionální politiky

Regionální politika a její financování vychází při svém fungování z několika základních principů:

- 1) **Princip partnerství** - programy, navrhované v programových dokumentech nejsou pouze tvorbou jednotlivého členského státu, ale že se na tvorbě podílejí také partnerské subjekty, například ekonomické, sociální, regionální subjekty.
- 2) **Princip koncentrace** – soustředěnost prostředků do těch regionů, které mají největší problémy a na ty aktivity, které přinesou největší užitek a efekt. Důraz kladen také na provázanost a ucelenost jednotlivých programů.
- 3) **Princip programování** – jedná se o hlavní princip fungování strukturálních fondů, jejichž prostředky jsou rozmístřovány do víceoborových a víceletých programů.
- 4) **Princip adicionality** (tj. doplňkovosti) – prostředky z fondů EU jsou vynakládány do oblastí, které jsou v danou chvíli prioritní, nicméně musí být doplněny určitým podílem vlastních zdrojů ze strany příjemce prostředků. Tyto prostředky nesmí nahrazovat národní zdroje, nýbrž doplňovat či posilovat.
- 5) **Princip hodnocení a monitorování** – jedná se o průběžné sledování a hodnocení efektivnosti a účelnosti vynaložených prostředků a opatření. Jedná se jak o kontrolu věcného plánu, tak i o kontrolu plánu finančního.
- 6) **Princip subsidiarity** – jedná se o rozhodování a plnění cílů na co nejnižší možné úrovni tohoto rozhodování.
- 7) **Princip solidarity** – státy Společenství, které jsou více rozvinuté, přispívají na rozvoj méně rozvinutých států – jeden ze základních principů celého integračního procesu. (Kohout, 2013, s. 49, 50)

2.3 Cíle regionální politiky EU 2014 – 2020

2.3.1 Cíl 1: Investice pro růst a zaměstnanost

Jednou z hlavních priorit prvního cíle regionální politiky je soustředěnost podpory na inovace a rozvoj malých a středních podniků, které vznikají v nových oblastech, například kulturní a tvůrčí odvětví a inovační služby, jež odrážejí nejnovější potřeby dnešní společnosti. Dále se jedná o služby a produkty, které souvisejí s nadále stárnoucí populací, péčí a zdravím či ekologickými inovacemi a efektivním využíváním zdrojů. (Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1301/2013, © 2013)

2.3.2 Cíl 2: Evropská územní spolupráce

V rámci druhého cíle nedošlo v novém programovém období k výrazným změnám. I nadále je cíl Evropská územní spolupráce zaměřen na tři formy spolupráce, tedy přeshraniční, národní a meziregionální spolupráce, přičemž největší objem prostředků je alokovan do oblasti přeshraniční spolupráce. (Cíl 2 v období 2014 – 2020, © 2016)

2.4 Strukturální a investiční fondy

Strukturální a investiční fondy představují nejdůležitější nástroj, díky kterému je možná realizace regionální politiky EU. Právě z těchto fondů je alokována podpora v podobě finančních prostředků, určená k vyrovnávání disparit mezi členskými státy a jejich regiony. (Informace o fondech, 2012) V novém programovém období rozmisťují tyto fondy prostředky ve výši 454 miliard eur. Také z tohoto důvodu jsou tyto fondy hlavním nástrojem evropské investiční a regionální politiky. (Evropské strukturální a investiční fondy, © 2015)

V novém programovém období bylo stanoveno pět fondů:

- 1) **Evropský fond pro regionální rozvoj (ERDF)** – tento fond je zaměřen na projekty investičního typu.
- 2) **Evropský sociální fond (ESF)** – již z názvu vyplývá, že tento fond své prostředky soustřeďuje především na podporu zaměstnanosti a rozvoj lidských zdrojů.
- 3) **Fond soudržnosti (FS)** – ve srovnání s ostatními fondy je tento fond zaměřen odlišným způsobem. Finanční podpora je soustřeďována nikoli méně rozvinutým regionům, nýbrž chudým státům.
- 4) **Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EAFRD)** – tento nástroj spadá do společné zemědělské politiky EU a jeho podpora je zaměřena na posilování konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví, zvýšení kvality života ve venkovských oblastech, životní prostředí a ochranu krajiny.
- 5) **Evropský námořní a rybářský fond (EMFF)** – fond je zaměřen na podporu oblasti rybolovu a spadá do společné rybářské politiky EU. Podporovány jsou projekty se zaměřením na mořský i vnitrozemský rybolov. (Informace o fondech, © 2012)

3 STRATEGICKÉ A PROGRAMOVÉ DOKUMENTY V OBLASTI REGIONÁLNÍ POLITIKY

Princip programování je jedním ze základních principů fungování regionální politiky Evropské unie. Na základě tohoto principu vyplývá nutnost Evropské unie, ale také jednotlivých členských států, zpracovávat víceleté rozvojové programy. Tato nutnost vyplývá také z faktu, že strukturální fondy nepřispívají na jednotlivé konkrétní akce, nýbrž na podporu rozvojových programů.

Struktura těchto programů (či programových dokumentů) bývá ve většině případů stejná. Každý dokument musí obsahovat analýzu daného území, pro které je dokument zpracováván, včetně identifikace silných a slabých stránek. Dále obsahují část, kde je formulována konkrétní strategie rozvoje daného území pro následující vymezené období. Na základě strategie jsou podrobně rozpracována jednotlivá opatření a následně podmínky realizace tohoto programu. (Wokoun, 2006, s. 42)

Aplikace regionální politiky Evropské unie v České republice vyžaduje nutnost vypracování několika těchto strategických či programových dokumentů, které musí být v souladu a naplňovat všechny cíle, vize a mechanismy Evropské unie.

V České republice jsou programové dokumenty tzv. dvojkolejné, tzn., že zde existují dokumenty, sloužící české národní podpoře regionálního rozvoje a zároveň dokumenty, které naplňují základní mechanismy regionální politiky ČR. (Marek, Kantor, 2007, s. 35)

3.1 Nejdůležitější dokumenty ČR pro aplikaci regionální politiky EU

3.1.1 Strategie regionálního rozvoje

Strategie regionálního rozvoje je základním dokumentem regionální politiky v jednotlivých členských zemích. Tento dokument formuje základní institucionální rámec členských států. (Hudečková a kol., 2006, str. 139)

Pro každé nové programové období je vypracován a aktualizován nový programový dokument, zde tedy konkrétně Strategie regionálního rozvoje ČR 2014 – 2020. Tento dokument zahrnuje podrobnou a kompletní analýzu regionálních disparit v České republice. Závěry těchto analýz jsou odraženy v návrzích a formulaci cílů, priorit a jednotlivých opatření, které jsou potřebné pro harmonický regionální rozvoj ČR. Dále je v dokumentu

obsažena tzv. Implementační část, ve které je nastaven systém realizace těchto cílů a opatření a to hned v několika rovinách. Jedná se o rovinu řídicí, koordinační a také monitorovací. (Strategie regionálního rozvoje ČR 2014 – 2020, © 2012)

3.1.2 Národní rozvojový plán

V soustavě programových dokumentů má národní rozvojový plán velmi důležité postavení. V Národním rozvojovém plánu je popsána strategie jednotlivého členského státu pro získání a čerpání podpory ze strukturálních fondů. Jedná se především o zdůvodnění cílů, kterých má být dosaženo a také o zdůvodnění potřeby podpor, které jsou z fondů poskytovány.

Česká republika má zpracovány Národní rozvojové plány pro období 2004 – 2006 a 2007 – 2013. V období 2014 – 2020 byly zpracovány tzv. Národní rozvojové priority. (Národní rozvojový plán, © 2012)

3.1.3 Národní strategický referenční rámec

Tento dokument navazuje na Národní rozvojový plán a vymezuje podobu realizace regionální politiky na území členského státu.

Národní strategický referenční rámec vymezuje cíle regionální politiky a způsob řízení a koordinace. Dále také vymezuje operační programy ČR a tím vymezuje systém finančních toků z EU do ČR. (Národní strategický referenční rámec, © 2012) Dokument je rozdělen do dvou částí. První tvoří tzv. *strategická část*, kde dochází ke specifikaci vhodné strategie pro všechny cíle regionální politiky. Druhá, tzv. *operační část* uvádí seznam operačních programů zvolených pro příslušné programové období a zároveň rozdělení finanční podpory mezi jednotlivé programy. (Marek. Kantor, 2007, s. 39)

3.1.4 Operační programy

Operační programy jsou dokumenty na národní úrovni jednotlivých členských států a obecně slouží k čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů Evropské unie. Pro žadatele a realizátory projektů představují operační programy stěžejní dokumenty. Navrhují je členské státy a o schválení rozhoduje Evropská komise. (Marek, Kantor, 2007, s. 39)

3.2 Rozdělení operačních programů

Operační programy lze rozdělit do tří skupin.

3.2.1 Národní operační programy

Národní operační programy lze rozlišit na tematické, které řeší problematiku daného sektoru, a regionální, které jsou zaměřeny na jednotlivé konkrétní regiony (NUTS II). (Marek, Kantor, 2007, s. 39)

Tematické operační programy pro období 2014 – 2020 jsou následující:

- **Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost;** jehož hlavním cílem je dosažení udržitelné a konkurenceschopné úrovně ekonomiky, která bude založena na inovacích a znalostech, tzn. schopnost domácích firem vytvářet dostatek pracovních míst a prosadit se na zahraničních trzích.
- **Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání;** který je zaměřen především na kvalitní vzdělávání a zajištění vhodných podmínek a možností pro kvalitní vědu a výzkum.
- **Operační program Zaměstnanost;** který soustřeďuje podporu na rozvoj lidských zdrojů v ČR, konkrétně na podporu rovnosti mužů a žen, podporu zaměstnanosti, posilování veřejné správy a veřejných služeb, adaptabilitu zaměstnavatelů se zaměstnanci, aj.
- **Operační program Doprava;** který je zaměřen na klíčové problémy v sektoru dopravy a naplňování investičních potřeb tohoto odvětví.
- **Operační program Životní prostředí;** jehož hlavním cílem je zajištění kvalitního a trvale udržitelného rozvoje, zdravého prostředí a ochrany životního prostředí pro obyvatele ČR.
- **Operační program Praha – pól růstu ČR;** který soustřeďuje podporu na výzkum, vývoj, efektivní využívání lidského a inovačního potenciálu, podporu malých a středních podniků, nízkouhlíkové hospodářství a energetické úspory, a další aktivity pro rozvoj hlavního města Prahy.
- **Operační program Technická pomoc;** který je stavěn do role podpůrného programu. Cílem programu je usnadnit a zajistit efektivní čerpání finančních prostředků z Evropských fondů.
- **Operační program Rybářství 2014 – 2020;** jehož hlavním cílem je zajistit udržitelnou produkci tržních ryb, která bude pocházet z tradiční akvakultury ČR. Dále zajištění konkurenceschopnosti a propagace domácí akvakultury.

- **Program rozvoje venkova**, který je soustředěn na podporu obnovy, zachování a zlepšení ekosystémů ČR, které souvisejí se zemědělstvím a lesnictvím. Dále se zaměřuje na posílení kvality a konkurenceschopnosti zemědělských a potravinářských podniků a produktů. (Programy EU 2014 – 2020, © 2011)

Regionální operační program je pro období 2014 - 2020 stanoven pouze jeden, a to **Integrovaný regionální operační program**, který vznikl spojením 7 regionálních operačních programů z předešlého programového období 2007 – 2013. Program je zaměřen především na dopravu v regionech, veřejnou správu a posílení kvality veřejných služeb. (Integrovaný regionální operační program, © 2012)

Obrázek 1 Alokace ESI fondů mezi operační programy v období 2014 – 2020

Zdroj: Programy pro programové období 2014 – 2020, © 2012

Z obrázku je patrné, že největší podpora ČR je soustředěna do Operačního programu Dopravy, dále do Integrovaného regionálního operačního programu a do Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost. Nejvyšší podpora vychází ze směru, kterým se hodlá regionální politika v novém programovém období dále ubírat, a které oblasti shledává prioritními.

3.2.2 Programy přeshraniční spolupráce

Tyto programy jsou soustředěny na spolupráci regionů České republiky s regiony sousedících států. Programy jsou zaměřeny například na rozvoj hraniční infrastruktury, cyklotras, cyklostezek, dále spolupráce v oblasti vzdělávání, volnočasových aktivit a mezilidských vztahů. V novém programovém období 2014 – 2020 bylo vyčleněno na tyto programy 18,2 mld. (Operační programy Přeshraniční spolupráce 2014 – 2020, © 2014)

- **Operační program Přeshraniční spolupráce Česká republika – Polsko**
- **Operační program Přeshraniční spolupráce Česká republika - Rakousko**
- **Operační program Přeshraniční spolupráce Česká republika - Slovensko**
- **Operační program Přeshraniční spolupráce Česká republika - Bavorsko**
- **Operační program Přeshraniční spolupráce Česká republika – Sasko**

3.2.3 Programy nadnárodní a meziregionální spolupráce

Tyto programy zaměřují podporu a aktivity na nadnárodní a meziregionální spolupráci mezi institucemi a veřejnými orgány jednotlivých členských států. Tyto aktivity jsou podporovány s cílem výměny zkušeností zejména v oblastech inovací, životního prostředí a udržitelného rozvoje, zvyšování atraktivity regionů a měst, dopravní dostupnosti, aj. (Nadnárodní a meziregionální spolupráce, © 2016)

Z fondů Evropské unie bylo pro tyto programy v novém programovém období 2014 – 2020 alokováno 389 milionů € (tzn. přibližně 11 mld. Kč). Rozpočet je v tomto případě pro všechny členské státy společný, nejsou zde tedy určeny alokace prostředků pro jednotlivé členské státy. (OP přeshraniční, meziregionální a nadnárodní spolupráce, © 2016)

- **Operační program nadnárodní spolupráce CENTRAL EUROPE 2020**
- **Operační program nadnárodní spolupráce DANUBE**
- **Operační program meziregionální spolupráce INTERREG EUROPE**
- **Operační program meziregionální spolupráce ESPON 2020**
- **INTERACT III**
- **URBACT III**

4 REGIONÁLNÍ MANAGEMENT V ČR

V posledních letech byl rozvoj celé společnosti značně ovlivněn orientací na tržní prostředí a informační a komunikační technologie. Společně s těmito uvedenými je také velký důraz kladen na udržitelný rozvoj. Všechny tyto aspekty rozvoje nacházejí odezvu i v regionech. Pro rovnoměrný a dlouhodobý rozvoj územních celků jsou nezbytné právě tyto metody, nástroje či postupy, které jsou využívány na nižších než centrálních (státních) úrovních. Těmito jevy na úrovni regionů se zabývají regionální vědy, mezi které řadíme již výše zmíněný regionální rozvoj či regionální politiku a v poslední době také regionální management. (Foret, 2013, s. 122)

Vstup České republiky do Evropské unie a s tím spojené změny v administrativním řízení některých územních celků zapříčinily potřebu kvalitního fungování managementu na regionální úrovni. V souvislosti s touto potřebou byl kladen důraz zejména na komplementaritu a kvalitu řízení, doplňkovost a provázanost v rámci celé řídicí hierarchie. (Jánský, 2013, s. 11)

4.1 Pojem „regionální management“ a jeho vývoj

Regionální management bývá v literatuře definován jako „*implementační/aplikační fáze regionální politiky směřující k prosazení kroků na realizaci strategií a programů rozvoje regionů.*“ Další uváděná definice zní: „*Regionální management je tvorba souborů/nástrojů/dokumentů souvisejících s hospodářskou a sociální soudržností (tj. regionální politikou). Regionálním managementem též rozumíme účinné a účelové řízení na úrovni regionů, ve kterých se uplatňuje regionální politika.*“ (Foret, 2013, s. 124)

Regionální management je v současnosti považován za mladou a neustále se vyvíjející vědní disciplínu. Tento pojem začal být užíván teprve v průběhu posledních přibližně dvaceti let a největší zastoupení má v zemích jako je Německo, Rakousko či Švýcarsko. V České republice je však více než regionální management prosazován tzv. veřejný management, což souvisí se stále probíhající reformou veřejné správy. (Foret, 2013, s. 123)

4.2 Pojetí regionálního managementu

Regionální management bývá v českých teoretických koncepcích chápán ve dvou pojetích. Obě tyto pojetí však vykazují jeden společný nedostatek, který spočívá v „rozvojově“ zaměřených funkcích regionálního managementu na úkor funkcí „správních“. První, tzv.

velmi úzké pojetí definuje regionální management pouze jako regionální rozvoj a politiku, která je akčně a projektově orientována a těžiště regionálního rozvoje leží v utvářecí, prostorové a jednací orientaci. Druhé, tzv. **širší pojetí** specifikuje jednotlivé cíle a úkoly regionálního managementu například:

- posilováním regionální identity konkurenceschopnosti regionů prostřednictvím regionálního konsensu;
- zpracováváním jednotlivých rozvojových dokumentů na komunální či regionální úrovni, tedy na úrovních, které jsou nejbližší občanům;
- zapojením lidského kapitálu za účelem regionálního a lokálního rozvoje;
- prostřednictvím poradenství či pomoci v rozhodovacích fázích ve formě doporučení, expertních analýz;
- prostřednictvím tzv. managementu konfliktů, tzn. přístupy či mechanismy, které vedou k urovnání konfliktů na jednotlivých úrovních řízení (regionální, lokální)
- realizací konkrétních projektů a plánů prostřednictvím tzv. projekčního managementu, který přispěje ke kreativnímu a inovačnímu regionálnímu a lokálnímu rozvoji, aj. (Jánský, 2013, s. 11,12)

4.3 Specifika regionálního managementu

Jedním z největších omylů je spojování pojmu „regionální management“ s klasickým pojmem „management“, který je znám v oblasti soukromého sektoru a tržního prostředí. V oblasti regionálního managementu je třeba klást důraz na procesní souhru regionálních aktérů, díky čemuž dochází k prosazování rozvojových konceptů, generování nových projektových myšlenek a pozici konkurenceschopného tzv. podnikajícího regionu. (Regionální management jako nástroj regionálního plánování, © 2006)

Regionální management má některá svá specifika, na které je třeba klást důraz a přisuzovat jim řádný význam. Územní samosprávné celky (tj. kraje a obce) jsou povinny, jak již z názvu vyplývá, řídit se tzv. samosprávným principem. Úroveň jejich rozhodování vychází jak z přímé tak z přenesené působnosti. Proto dochází v řídicích strukturách těchto celků k existenci dvou typů managementu, a to tzv. **voleného managementu** a tzv. **profesionálního managementu**. (Řízení regionální a místní správy, © 2006)

4.3.1 Volený management

Tento typ managementu je v obci či kraji zastoupen subjekty, jež jsou ve funkcích starosty, hejtmána, primátora, zastupitelstva či rady obcí/krajů. Tyto subjekty jsou však zcela nebo částečně měněny ve čtyřletém funkčním období.

Funkce voleného managementu v územních samosprávných celcích spočívají v rozhodování o orientaci a cestách, kterými mají celky směřovat, aby dosahovaly rozvoje. Dále jsou součástí kompetencí voleného managementu závažná rozhodování, mmj. také schvalování rozpočtu. (Regionální a municipální management v České republice na počátku 21. století, © 2006)

Současným problémem tohoto typu managementu je nedostatečná odbornost a kvalifikace subjektů, jež tuto rovinu managementu vykonávají. Volení manažeři nejsou pro výkon své funkce odborně vzděláváni a vzdělání v této rovině není prozatím pro vyžadováno. Dalším problémem je také absence alespoň zkrácených vzdělávacích kurzů, například manažerské minimum, pro aktéry těchto funkcí. (Regionální a municipální management v České republice na počátku 21. století, © 2006)

4.3.2 Profesionální management

V této rovině managementu jsou hlavními aktéry krajské či obecní úřady, ředitelé či tajemníci, vedoucí jednotlivých útvarů či odborů. Profesionální management by měl zastávat funkci stabilizující složky územního samosprávného celku a rozhodovat ve všech oblastech správního rozhodování. Dále vypracovávat a předkládat strategické dokumenty na regionálních a lokálních úrovních, jež mohou schvalovat pouze subjekty voleného managementu. (Regionální a municipální management v České republice na počátku 21. století, © 2006)

V této rovině již není výskyt problému neobornosti či nevzdělanosti subjektů, jež mají pravomoc vykonávat funkce profesionálního managementu. Tyto subjekty jsou na své funkce odborně a dlouhodobě připravovány. Příprava regionálních manažerů je v současnosti ve studijních programech většiny českých vysokých škol a výsledky jsou již zřetelné a pozitivní. (Regionální a municipální management v České republice na počátku 21. století, © 2006)

5 STRATEGICKÉ PLÁNOVÁNÍ A ŘÍZENÍ JAKO NÁSTROJ ROZVOJE OBCE

Sestavení strategického plánu obce, města či regionu nepředstavuje v dnešní době zásadní problém. Ve většině případů je najata odborná firma, která se svými pracovníky a s pomocí klíčových partnerů a veřejnosti plán zpracuje. V případě, že není požadováno například propojení strategického plánu s rozpočtem obce, lze hovořit o relativně snadné záležitosti. Skutečným cílem strategického plánování je však sestavit takový strategický plán, s jehož pomocí lze změnit situaci daného území k lepšímu a zajistit jeho rozvoj. Strategické řízení a plánování tedy považuje strategický plán jako nástroj, ne jako cíl. (Půček, Koppitz, 2012, s. 19)

5.1 Charakteristika a vývoj strategického plánování

Vznik strategického plánování jako disciplíny je ve světě spojováno se vznikem regionální politiky, tzn. na počátku třicátých let 20. století. Jednalo se o dobu, kdy došlo, v důsledku velké hospodářské krize, k prohloubení meziregionálních disparit natolik, že státy byly nuceny přijmout jisté kroky k jejich zmírnění. Klíčovým dokumentem byla **Evropská charta regionálního plánování**, která byla přijata v roce 1985 a položila základ regionálního (strategického) plánování, definovala jeho základní cíle a charakteristiky. (Management regionální a místní správy, 2006, s. 136)

Pojem strategické plánování je definován jako „*tvořivý proces, který určí kritické oblasti a nalezne shodu na důvěryhodných záměrech, cílech a strategiích, které, pokud budou naplněny, pomohou řešit situaci ve zjištěných kritických oblastech.*“ (Rektořík, Šelešovský, 1999, s. 6) V případě strategického plánování a řízení se jedná o směřování organizace (obce, města, regionu, firmy) v krátkodobém, střednědobém i dlouhodobém horizontu. Cílem je propojit dostupné zdroje (finanční, lidské, věcné) a tím zajistit zvýšení efektivnosti a účinnosti celého sektoru a naplnění strategické vize organizace. (Management regionální a místní správy, 2006, s. 137)

Strategické plánování a řízení lze, díky jeho charakteru, považovat za velmi specifický nástroj řízení a koordinace veřejného sektoru, s jehož pomocí dochází k udržitelnému sociálnímu, environmentálnímu a ekonomickému rozvoji celé společnosti. Jedná se o kontinuální, cílevědomý a systematický proces, který je zaměřen na hledání jednotlivých způsobů, jak dostatečně a efektivně alokovat dostupné zdroje území tak, aby přinášely ma-

ximální užitek všem zainteresovaným subjektům. (Management regionální a místní správy, 2006, s. 138)

Strategické rozhodování ve veřejném sektoru je v mnoha ohledech podobné rozhodování v komerčních organizacích, v určitých ohledech má však také svá specifika. Rozhodování v této sféře může být mnohdy silně ovlivněno politickými podmínkami. Strategické řízení ve veřejných službách je znevýhodněno tím, že daným subjektům nemusí být umožněno generovat ze svých služeb zisk, který lze investovat do dalšího rozvoje. (Wokoun, 2008, s. 432)

5.2 Principy strategického plánování

V procesu strategického plánování a řízení jsou klíčové dva pojmy. Jedná se o dlouhodobost a závažnost. **Rozměr dlouhodobosti** lze označit za charakteristiku, která odlišuje strategické plány od jiných dokumentů v oblasti rozvoje. Dokumenty bývají většinou zpracovávány na období tři až pěti let, kdežto strategické plány jsou vypracovávány dlouhodobě na období například deseti let. Čím stabilnější je vnější a vnitřní prostředí organizace, tím delší může být období, pro které jsou strategické plány vytvořeny. **Rozměr závažnosti** je určován tím, že v jistém směru strategické plánování a řízení udává budoucí směr a vývoj celého subjektu či organizace. Je důležité, aby si hlavní aktéři a představitelé těchto subjektů uvědomili, v jakém stavu se v současnosti subjekt nachází a kam by jej chtěli v budoucnu dále posunout. Závažnost tedy spočívá v tom, že z množství možností a návrhů vybírá subjekt jedinou, po které se vydává a až zpětně je zjištěno, zda byla zvolena možnost tou nejlepší. V případě špatně zvoleného postupu pak hrozí zvýšené náklady, ztráta času, příležitostí, aj. (Rektořík, Šelešovský, 1999, s. 7 - 8)

Dalšími podstatnými charakteristikami v procesu strategického plánování jsou:

- **Otevřenost**, což znamená otevřenost ve smyslu k veřejnosti, jejím připomínkám, podnětům či kritice. Dále lze otevřenost chápat ve smyslu otevřenosti strategického dokumentu vůči novým podnětům ať již ve fázi přípravy, projednávání či schvalování.
- **Reálnost**, která je velmi důležitou charakteristikou celého procesu. Je třeba sestavení takového strategického rozvojového dokumentu, který bude založen na trvalém a reálném cíli. Mnohdy se však jedná především o přání, která v dané obci/organizaci nejsou realizovatelná.

- **Selektivnost**, což znamená určení pouze takových cílů a priorit, které jsou v daném okamžiku nejdůležitější, jelikož nelze v jednom strategickém dokumentu obsáhnout všechny potřeby a problémy daného subjektu.
- **Systematičnost**, kdy je podstatné systematicky zmapovat všechna odvětví či obory, které mají na budoucí rozvoj subjektu vliv a dbát na to, aby nedošlo k vynechání či zanedbání některých oborů, ať už omylem či záměrně.
- **Provázanost**, kterou lze považovat za jednu z hlavních charakteristik celého procesu strategického plánování a řízení a tvorby strategických dokumentů. Jak již bylo několikrát zmíněno, provázanost je jednou z klíčových podmínek každého strategického dokumentu a je na ni kladen velký důraz. Je tedy nutné uvědomit si provázanost jednotlivých odvětví a ty pečlivě hodnotit jako celek, nikoli pouze samy o sobě.
- **Soustavnost**, která je ve veřejném sektoru nejčastěji zanedbávána. Spousta subjektů má mylnou představu o tom, že jakmile je jednou strategický plán vytvořen, projednán a schválen, není třeba se k němu dále vracet a zabývat se jím. Průběžné a opakované hodnocení změněných podmínek a jednotlivých výsledků aktivit je nutné pro další rozvoj a důsledné zapojení všech aktérů strategického plánování a řízení. (Perlín, 2002, s. 5 – 6)

5.3 Proces tvorby strategického plánu

Strategický plán rozvoje obce, jindy také nazýván jako program rozvoje obce či strategie rozvoje města/obce/regionu je základním nástrojem obce, díky kterému lze řídit a usměrňovat hlavní rozvojové činnosti na území obce. Hlavními důvody pro tvorbu strategického plánu je vymezení základních rozvojových priorit a definice cílů a jednotlivých opatření, díky kterým lze těchto priorit a cílů dosáhnout. (Hrabalová, 2004, s. 17)

Tvorbu strategického plánu lze označit za velmi složitý proces, především z důvodu vysokého stupně odbornosti a interakce mezi jeho aktéry. Celý proces zahrnuje velké množství aktivit, které musí vzájemně provázány a propojeny. (Wokoun, 2008, s. 430)

Tyto aktivity lze rozdělit do několika základních fází:

5.3.1 Strategická analýza

Cílem strategické analýzy je poskytnout podrobné informace o celkové situaci, ve které se subjekt/organizace nachází a zároveň určit vlivy, které jsou zásadní pro její budoucí vývoj.

(Kerlinová, Tomášková, 2014, s. 67) Analýza je hlavním podkladem pro další kroky v procesu tvorby strategického plánu. V analytické části strategického plánu by měly být rozpracovány základní odvětví v obci – ekonomické činnosti, sociální struktura a služby, životní prostředí, infrastruktura, správa obce, aj. (Příprava, tvorba a realizace strategických plánů obcí a mikroregionů, © 2006)

Pro zpracování strategické analýzy lze použít několik různých zdrojů:

- **Český statistický úřad**, který vytváří a spravuje různé databáze a informace. Pro potřeby zpracování strategického plánu lze použít databáze týkající se jednotlivých obcí či krajů. Využit lze také informace z posledního Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011.
- **Organizace disponující aktuálními a podrobnými informacemi o obci**, jako je například obecní úřad. Obecní úřad spravuje všechny důležité informace týkající se obce a spolupráce se starostou a hlavními orgány obce přispěje ke snazšímu a kvalitnějšímu vypracování strategického plánu.
- **Dotazníkové šetření**, například mezi místním obyvatelstvem. Ke kvalitnímu a objektivnímu zpracování strategického plánu je třeba spolupracovat také s veřejností a místními občany, vyslechnout jejich připomínky a náměty. Dotazníkové šetření slouží také jako cenný podklad ke zpracování podrobné SWOT analýzy obce. (Příprava, tvorba a realizace strategických plánů obcí a mikroregionů, © 2006)

Součástí analytické části je také souhrnná SWOT analýza, která je v poslední době velmi oblíbenou a používanou metodou při tvorbě strategických dokumentů. Zkratka **SWOT** vyjadřuje základní pilíře celé analýzy, kterými jsou identifikace silných stránek (**Strengths**) a slabých stránek (**Weaknesses**), které tvoří tzv. analýzu vnitřní situace obce. Dále identifikace příležitostí (**Opportunities**) a hrozeb (**Threats**), které tvoří tzv. analýzu vnější situace obce. Na základě formulace SWOT analýzy lze navrhnout strategickou vizi a návrh strategie obce či daného území. (Šelešovský, 2006, s. 68)

5.3.2 Návrhová část strategického plánu

Dalším krokem při zpracování strategického plánu je stanovení rozvojové vize obce, formulace problémových oblastí, cílů a opatření, které povedou k budoucímu rozvoji obce, a které jsou náplní návrhové části strategického plánu.

5.3.2.1 *Strategická vize*

Strategická vize by měla charakterizovat a shrnout vše, čeho chce obec v budoucnu dosáhnout. Měla by tvořit celostní pohled na obec a její rozvoj. (Příprava, tvorba a realizace strategických plánů obcí a mikroregionů, © 2006)

5.3.2.2 *Stanovení problémových oblastí*

Na základě analytické části (zejména dotazníkového šetření a SWOT analýzy) lze dále formulovat hlavní problémové oblasti obce. Stanovení těchto oblastí nastíní priority a aktivity, které budou důležité pro další rozvoj obce. (Šelešovský, 2006, s. 68)

5.3.2.3 *Formulace strategických cílů a opatření*

Formulace strategických cílů představuje další krok návrhové části. Tyto cíle by měly splňovat několik základních podmínek. Základní podmínkou je **srozumitelnost** cílů, tzn. jasné definování daných cílů. Dále je důležitá **měřitelnost** cílů, s jejíž pomocí lze sledovat naplňování stanovených cílů. Dále musí být cíle **reálné**, tedy dosažitelné a zvládnutelné; **hierarchické**, tedy uspořádané v návaznosti na jejich plnění a **kvantitativní**, což má souvislost s postupy a měřítky vyhodnocování stanovených cílů. (Šelešovský, 2006, s. 69)

Následně lze k formulovaným strategickým cílům a prioritám přiřadit jednotlivá **rozvojová opatření**, které jsou způsobem naplňování těchto cílů a priorit. Pro každý cíl je třeba stanovit několik opatření a aktivit, které musí být dosažitelné a realistické. Na základě navržených opatření je nutné navrhnout jednotlivé **rozvojové aktivity**, které představují konkrétní činnosti a způsoby naplňování strategického plánu a promítnou se následně do realizovaných projektů obce. (Příprava, tvorba a realizace strategických plánů obcí a mikroregionů, © 2006)

5.3.3 **Implementace (realizace strategie)**

V této fázi dochází k uskutečňování zvolené strategie. Strategie bývá rozpracována do několika dílčích strategií (např. pro jednotlivé útvary či oddělení), které se dále rozpracovávají na dílčí programy a činnosti. (Kerlinová, Tomášková, 2014, s. 72)

Nejčastějšími nástroji realizace strategických plánů jsou tzv. **akční plány**. Akční plány jsou ve většině případů dvouleté plány aktivit a konkrétních projektů, které budou v daném území realizovány. Užívá se také označení „klouzavé plány“, které spočívá v tom,

že jsou plány vypracovávány na období dvou let a poté další vždy s posunem o jeden rok. (Příprava, tvorba a realizace strategických plánů obcí a mikroregionů, © 2006)

5.4 Vztah strategického plánování a územního plánování

V oblasti strategického a územního plánování lze najít několik rozdílů. Celý proces územního plánování, přes cíle, postupy a schvalování, je dán zákonem o územním plánování a stavebním řádu. Strategické plánování je však založeno na dobrovolné spolupráci aktérů regionálního rozvoje. Územní plány řeší především materiálně-technické možnosti a řešení území, kdežto strategické plány jsou zaměřeny především na ekonomiku, sociální sféru, životní prostředí, aj. (Wokoun, 2008, s. 41- 42)

V poslední době je kladen důraz na **provázanost** strategického a územního plánování. Četné diskuze se týkají například faktu, zda by mělo strategické plánování předcházet plánování územnímu či naopak. Urbanisté či jiní aktéři územního plánování pochopitelně zastávají názor, že strategické plány by měly územní plány pouze doplňovat. Regionalisté naopak tvrdí, že strategické plány mohou být efektivním a kvalitním předstupněm územních plánů. (Wokoun, 2008, s. 41- 42)

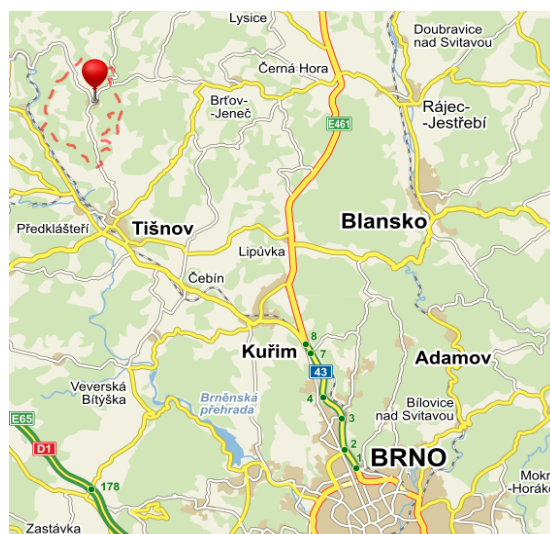
II. PRAKTICKÁ ČÁST

6 SOCIOEKONOMICKÁ ANALÝZA MĚSTYSE LOMNICE

Následující kapitoly se věnují vymezení hlavních charakteristik městyse, které představují důležité podklady pro vymezení silných a slabých stránek a definování příležitostí a hrozeb pro další rozvoj. Data a podklady pro následující část byly získány převážně z Českého statistického úřadu a z řízených rozhovorů se starostou Lomnice Ing. Milanem Vojtou a dalšími členy vedení městyse.

6.1 Základní informace o subjektu

Název subjektu:	Městys Lomnice
Sídlo subjektu:	nám. Palackého 32 679 23 Lomnice
Počet obyvatel:	1374 (ke dni 1.1. 2015)
Správní obvod:	ORP Tišnov
Rozloha:	1453 ha

Obrázek 3 Poloha městyse Lomnice

Zdroj: Mapy.cz

Městys Lomnice se nachází v Jihomoravském kraji, téměř 32 km severozápadně od Brna a 7 km severně od Tišnova v nadmořské výšce 368 m.n.m. Téměř polovinu katastrálního území městyse pokrývají lesy. Lomnice se rozkládá na rozhraní Boskovické brázdý a Hornosvratecké vrchoviny, na mírné vyvýšenině v údolí potoka Besénku. Dominantou obce je barokní kostel spolu se zámek. K městyso Lomnice náleží také další místní části Veselí, Brusná a Řepka. (Současnost městyse, © 2016)

První ověřená zmínka o obci se datuje do roku 1281. V té době jistý Tas, syn Vznaty z Lomnice svědčil n listině Artleba z Dubna, který prodával klášteru v Tišnově vesnici Újezd u Pohořelic. Nejedná se pouze o zmínku o Lomnici jako obydleném území, ale hovoří se zde poprvé také o šlechtickém rodu, který obýval Lomnický zámek. První zmínka o městečku jako takovém pochází z roku 1504. (Historie městyse, © 2016)

V roce 2006 byl mj. Lomnici vrácen status Městys. (Historie městyse, © 2016)

Městys Lomnice se pyšní nejen přírodními zajímavostmi, jako je například nedaleký kopec Sýkoř, nejvyšší bod Lomnicka či Zámecký les. Městys Lomnice se pyšní především svými historickými a kulturními památkami. Z nejzajímavějších lze jmenovat například Lomnický zámek, který byl ve 13. století vystavěn jako gotický hrad. Další zajímavou kulturní památkou je barokní Kostel Navštívení Panny Marie, jehož nynější podoba pochází ze 17. století. Lomnický zámek stejně jako Kostel Navštívení Panny Marie jsou chráněny jako kulturní památky České republiky. Zajímavostí Lomnice je také Židovská čtvrť, která se skládá ze Židovského náměstí, hřbitova a také synagogy. Židovská synagoga je v současnosti hojně využívána k pořádání kulturních akcí, koncertů, výstav, apod.

Městys je součástí **Dobrovolného svazku obcí Tišnovsko**, které se významně podílí na meziobecní spolupráci jednotlivých obcí mikroregionu Tišnovska.

Městys Lomnice je také centrem **Mikroregionu Lomnicko**, který sdružuje celkem 11 obcí a byl založen v roce 2004. Cílem je společný rozvoj obcí a meziobecní spolupráce. Členstvími obcemi jsou: Běleč, Brumov, Bukovice, Lomnice, Ochoz u Tišnova, Osiky, Rašov, Rohozec, Strhaře, Synalov a Zhoř.

V Lomnici je také větší množství pracovních možností. Mezi největší zaměstnavatele patří například Základní škola, SOU a SOŠ SČMSD s.r.o., Střední odborná škola FORTIKA z oblasti školství, dále například MICROTEx a.s., BENEŠ instalo s.r.o., Slovák Pro Interier s.r.o., Hillebrand Ladislav, EVIOS kom. spol., aj. z oblasti služeb.

6.2 Demografický vývoj

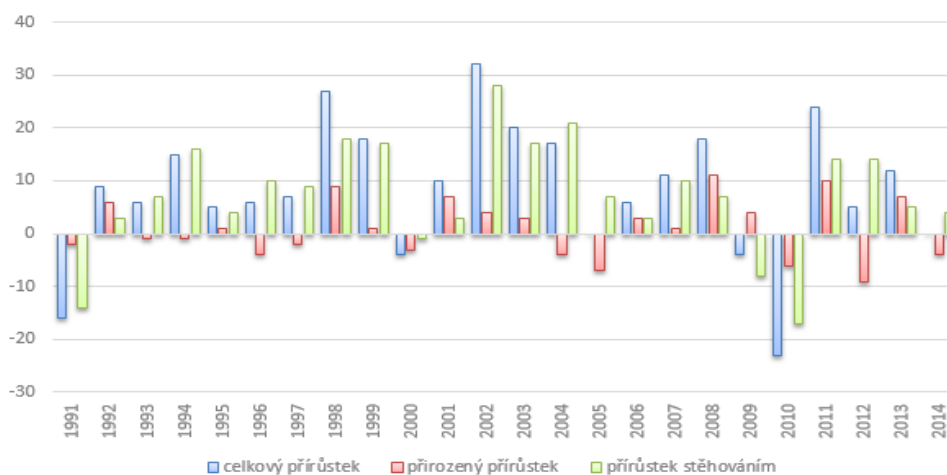
Tato podkapitola je věnována základním charakteristikám populace městyse Lomnice. Je zde sledován aktuální stav obyvatelstva i vývojové tendence, věková a vzdělanostní struktura obyvatel. Použitá data pocházejí z Veřejné databáze ČSÚ, výsledků SLDB 2011 a Databáze demografických údajů za obce ČR.

6.2.1 Vývoj počtu obyvatel a lidnatost

Ukazatel	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Výměra celkem [ha]	Lidnatost v r. 2013 [počet. ob./km ²]
Vývoj počtu obyvatel	1 334	1 352	1 348	1 333	1 357	1 362	1 374	1 453	95

Tabulka 1 Vývoj počtu obyvatel městyse Lomnice

Zdroj: www.czso.cz, Městys Lomnice; stav k 31. 12. příslušného roku

Obrázek 2 Pohyb obyvatel městyse v letech 1991 - 2014

Zdroj: Lomnice, ©2012-2014

Během posledních let se počet obyvatel neustále zvyšuje, je to dáno především tím, že většinou počet narozených převyšuje počet zemřelých občanů a také je to dáno tím, že v Lomnici narůstá počet přistěhovalých, což je dáno atraktivitou obce, dostatkem služeb pro občany a také blízkostí větších měst. Hustota obyvatelstva v Lomnici odpovídá 95 obyvatelům na km², což je hodnota podprůměrná v porovnání s celorepublikovým průměrem, který činí 133 obyvatel na km².

6.2.2 Věková struktura obyvatel

Obec	Obyvatelstvo celkem	0-14	15-64	65 a více	Produktivní 15-64 [%]	Průměrný věk	Index ekonomické závislosti
Lomnice	1 374	211	944	219	69 %	40,7	31 %

Tabulka 2 Věková struktura obyvatel městyse Lomnice

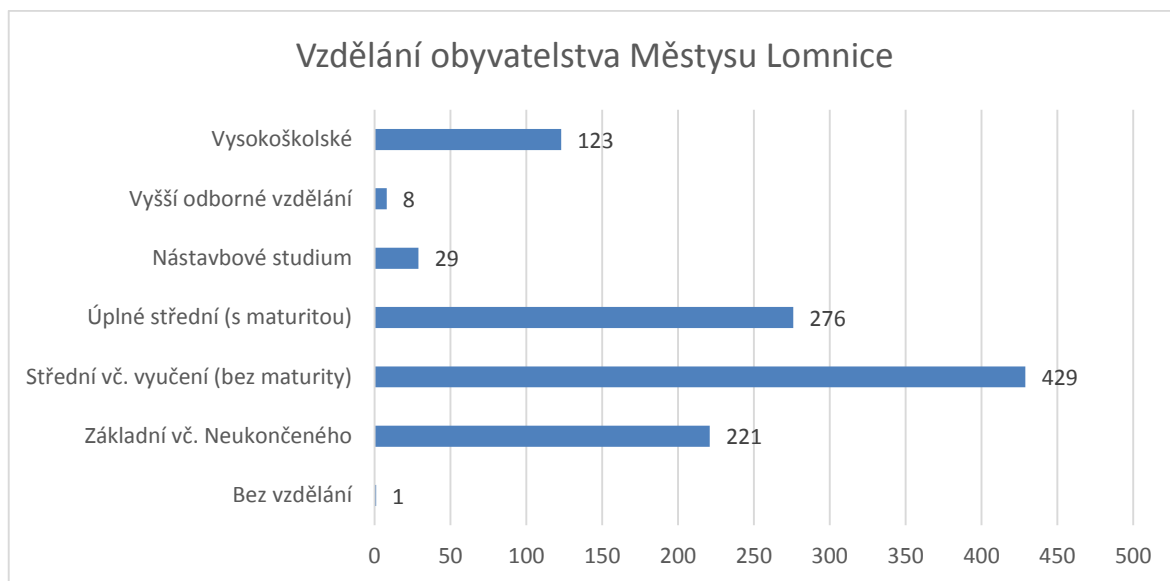
Zdroj: Lomnice, ©2012-2014

V období na konci roku 2013 bylo v městyse Lomnice téměř 69 % obyvatelstva v produktivním věku. Index ekonomické závislosti v městyse dosahuje 31 %. Index ekonomické závislosti vyjadřuje podíl osob starších 65 let a mladších 15 let. Index

ekonomické závislosti v obci Skalička je nadprůměrný oproti průměru ČR, který činí 15 %.

Podíl osob starších 65 let dosahuje 16 %, což je téměř stejné jako průměr České republiky, který dosahuje 15 %.

6.2.3 Vzdelanostní struktura obyvatelstva obyvatel starších 15 let

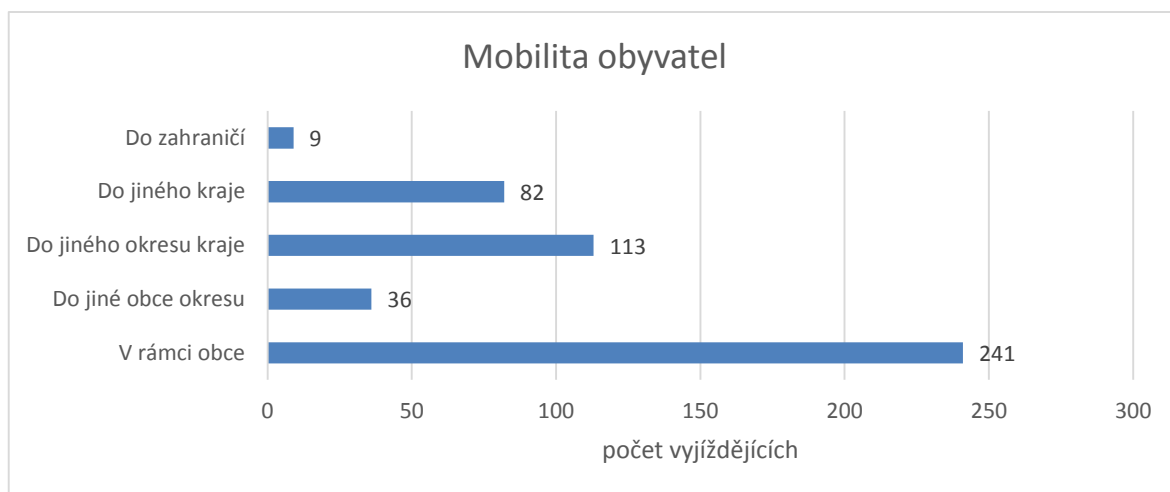

Obrázek 3 Vzdelanostní struktura městyse Lomnice

Zdroj: Vše o území, © 2016

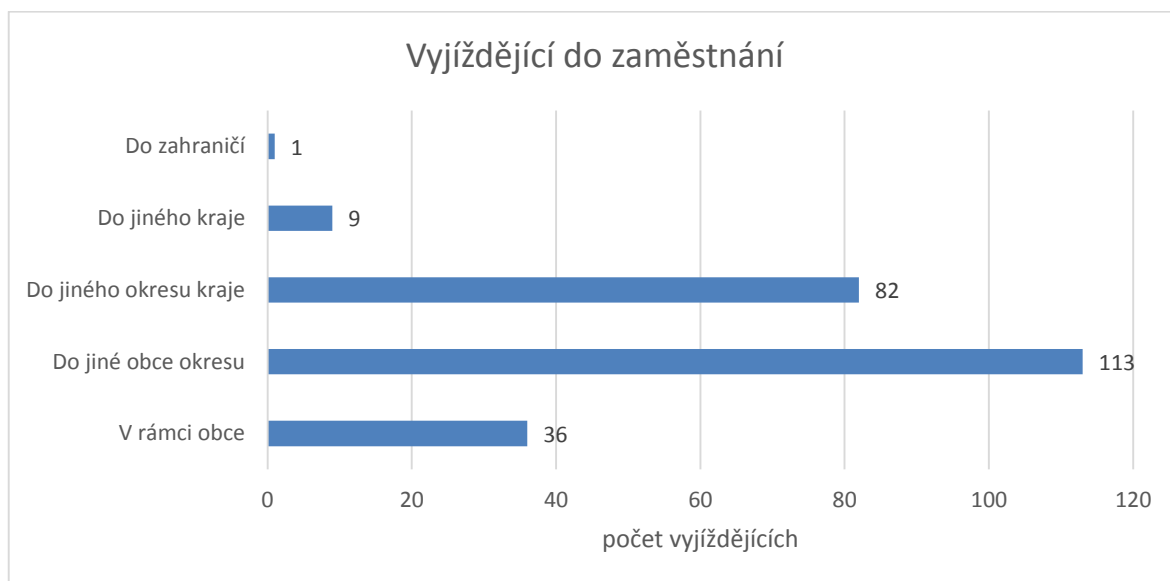
Během posledního sčítání obyvatel z roku 2011 bylo zjištěno, že v Lomnici žilo téměř 20 % obyvatel, kteří mají pouze základní, či neukončené vzdělání. Dále bylo zjištěno 62 % obyvatel starších 15 let, kteří dosáhli odborného vyučení či úplného středního vzdělání s maturitou. Vysokoškolského či vyššího odborného vzdělání dosáhlo téměř 12 % obyvatelstva Lomnice, což téměř odpovídalo celorepublikovému průměru, který v roce 2011 činil 14 %.

6.2.4 Mobilita obyvatel

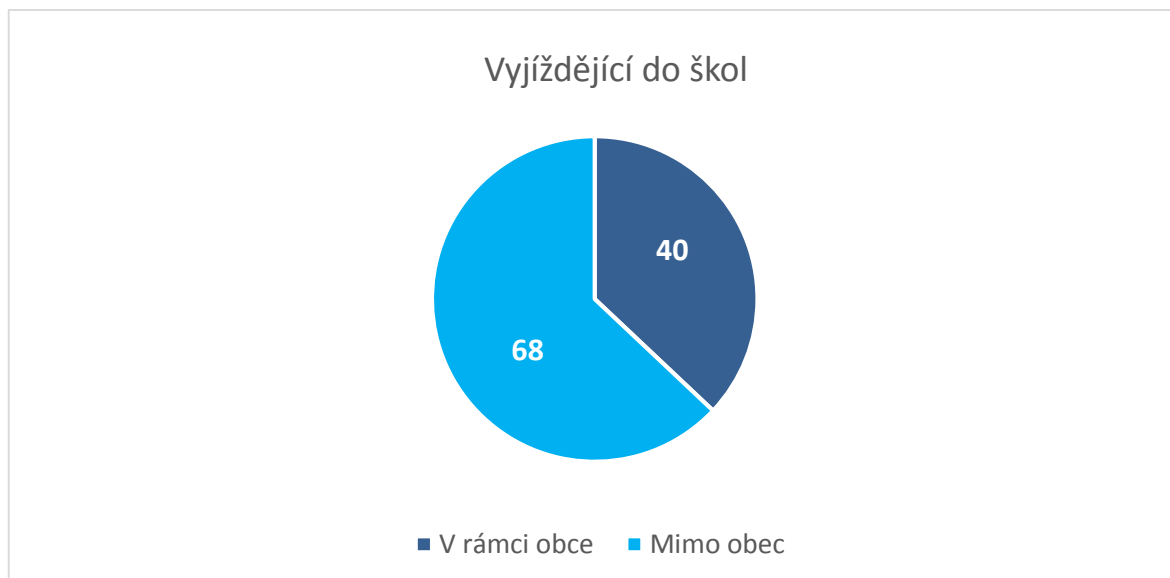
Obrázek 4 Mobilita obyvatel

Zdroj: Vše o území, © 2016

Obrázek 5 Vyjíždění obyvatel do zaměstnání

Zdroj: Vše o území, © 2016

Obrázek 6 Vyjíždění obyvatel do škol

Zdroj: Vše o území, © 2016

Dle posledního sčítání lidu z roku 2011 vyjíždělo z Lomnice 25 % obyvatelstva, z nichž téměř 70 % tvořily osoby, které vyjížděly do zaměstnání a to především do jiné obce okresu Brno-venkov. Dále pak velký počet obyvatel dojíždí do jiného okresu Jihomoravského kraje.

6.3 Ekonomický vývoj

6.3.1 Míra nezaměstnanosti

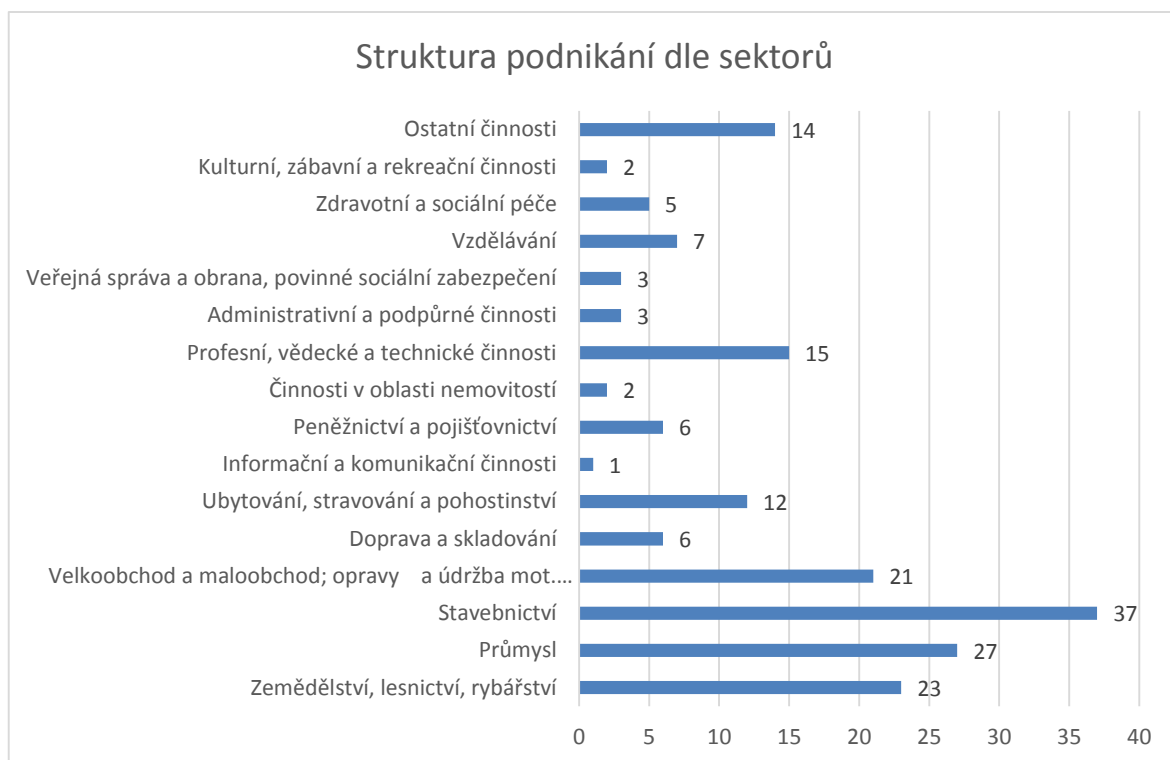
Obec	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Lomnice	5,90	6,40	15,70	16,20	12,60	nedostup- ně	nedostup- ně	7,40

Tabulka 3 Míra nezaměstnanosti městyse Lomnice 2007 - 2014

Zdroj: <http://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/uzem>; k 31. 12. příslušného roku

Výše míry nezaměstnanosti má podobný vývoj jako ostatní obce či města. Prudký nárůst nezaměstnanosti byl v letech 2009 a 2010, a to v důsledku celosvětové ekonomické krize. Od roku 2011 začala míra nezaměstnanosti soustavně klesat. Data z roku 2012 a 2013 jsou bohužel na Portálu Ministerstva práce a sociálních věcí nedostupná.

6.3.2 Struktura podnikání dle sektorů

Obrázek 7 Struktura podnikání dle sektorů

Zdroj: Vše o území, © 2016

S nezaměstnaností úzce souvisí struktura podnikání. Hodnoty uvedené v tabulce zahrnují registrované subjekty v obci **se zjištěnou aktivitou**. Na konci roku 2015 působilo v obci celkem 184 subjektů se zjištěnou aktivitou, celkem registrovaných subjektů bylo však na konci roku 2015 zjištěno téměř o polovinu více. Největší podíl ve struktuře podnikatelského sektoru představuje sekundární sektor, tedy průmysl a stavebnictví s 35 %. Dále velké zastoupení představuje v obci sektor kvartérní, a to 31 % subjektů v městysu. Terciérní sektor představuje v městysu 21,5 % a nejnižší podíl představuje sektor primérní s 12,5 % subjektů.

Mezi největší zaměstnavatele patří například Základní škola, SOU a SOŠ SČMSD s.r.o., Střední odborná škola FORTIKA z oblasti školství, dalšími firmami jsou například MICROTEx a.s., BENEŠ instaló s.r.o., Slovák Pro Interier s.r.o., Hillebrand Ladislav, aj. z oblasti služeb.

6.4 Zemědělství, průmysl

Na území městyse působí několik podnikatelů či firem, které také přispívají k rozvoji městyse. Vzhledem k velikosti obce převažují drobní živnostníci nad většími firmami. V oblasti zemědělství v současnosti nepůsobí žádná firma, převážná část působí v oblasti průmyslu či služeb. Největšími firmami jsou:

Microtex, a.s.

Jedná se o největší firmu na území městyse s mnohaletou tradicí. Firma se specializuje na výrobu vlasových potahových tkanin a nákup a prodej potahových tkanin pro čalouněný nábytek. V současnosti má 45 zaměstnanců a pro městys má velký význam, především z důvodu největšího zaměstnavatele v Lomnici. (Společnost Microtex a.s., © 2011)

ROLKOV, s.r.o.

Firma, která byla založena v roce 2001, se specializuje na kovovýrobu a rotační obrábění. V současnosti je výhradním dodavatelem speciálních tzv. Woodruffových per pro automobilový průmysl. Firma v současnosti zaměstnává 9 stálých zaměstnanců. (Profil firmy, © 2012)

Slovák Pro Interier, s.r.o.

Truhlářská firma s patnáctiletou tradicí je zaměřena především na zakázkovou výrobu pro interiéry z nejrůznějších materiálů. Firma má v současnosti 8 stálých zaměstnanců. (Slovák Pro Interier, © 2014)

Beneš instalo, s.r.o.

Tato firma je zaměřena komplexní řešení v oblasti plynu, vody a topení nejen pro domy či byty, ale také pro komerční prostory. Firma působí na trhu od roku 2009. V současnosti má 4 stálé zaměstnance. (O společnosti, © 2015)

6.5 Technická infrastruktura a bydlení

Stav a úroveň vybavenosti patří k základním pilířům budoucího rozvoje městyse a ovlivňuje také kvalitu života obyvatel v městyse. Městys je vybaven veškerou základní infrastrukturou.

6.5.1 Základní infrastruktura

	Obecní úřad	Pošta	Banka	Policejní stanice	Požární stanice	Prodejna potravin	Čerpací stanice	Vlakové nádraží/zastávka	Autobusové nádraží/zastávka	Ubytování (hotel/penzion/kemp)	Stravování (restaurace/ hostinec/pivnice)	Kavárna/cukrárna	Jiný
Ano/ne	Ano	Ano	Ne	Ne	Ano	Ano	Ano	Ne	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano

Tabulka 4 Základní infrastruktura městyse

Zdroj: Lomnice, ©2012-2014

Městys Lomnice poskytuje svým občanům poměrně širokou škálu občanské vybavenosti. Ve středu obce se nachází náměstí, jehož jednu z mnoha dominant tvoří obecní úřad. Součástí náměstí je nově zbudované autobusové nádraží s několika zastávkami, budovou čekárny a veřejnými WC. Dále je součástí náměstí také cukrárna, lékárna, květinářství či kadeřnictví. V Lomnici se také nachází dva kulturní sály, které jsou určeny pro pořádání rozmanitých kulturních akcí – výstavy, plesy, koncerty, apod. Součástí budovy základní školy je například již zmiňovaný krytý bazén, knihovna či další kadeřnictví.

6.5.2 Technická infrastruktura

	Vodovod	Splašková kanalizace	Plynofikace	Veřejné osvětlení	Veřejná prostranství (náměstí/náves)	Požární nádrž	Vodní plocha (přehrada/rybník)	Pokrytí internetem	Jiná
Ano/ne	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ne

Tabulka 5 Technická infrastruktura městyse

Zdroj: Lomnice, ©2012-2014

Městys Lomnice má v majetku veškerou vodárenskou infrastrukturu v Lomnici, i v místních částech Brusné, Řepce a Veselí. Odbornou správu a provoz vodovodu zajišťuje prostřednictvím smlouvy Vodárenská akciová společnost, a.s. s provozním střediskem v Tišnově. (Vojta, Řízený rozhovor, 7.3.2016)

Celé území obce je **odkanalizováno**, městyse Lomnice má **vlastní ČOV**, do níž všechna kanalizace ústí. Místní ČOV však již nedosahuje potřebných kapacit, proto se již připravuje projekt na její rekonstrukci. V současnosti se připravuje projektová žádost na rekonstrukci stávající ČOV. (Vojta, Řízený rozhovor, 7.3.2016)

Na území celého městyse je zajištěn **elektrický proud**, veřejné osvětlení, dodávka plynu i pokrytí internetem. V centru obce se nachází kabeláž nízkého napětí. V roce 2014 proběhly na území městyse výměny a opravy velmi vysokého napětí, díky tomu nedochází k problémům s kolísáním sítě. V centru a v nové zástavbě městyse je kabeláž uložena v zemi. (Vojta, Řízený rozhovor, 7.3.2016)

Plynofikace městyse je realizovaná středotlakým plynovodem. V místních částech Brusné a Řepce je plynofikace realizovaná taktéž středotlakovým plynovodem a v místní části Veselí plynofikace realizovaná není. (Vojta, Řízený rozhovor, 7.3.2016)

6.5.3 Technické vybavení domů

Obec	Trvale obydlené domy	Z toho s vybavením		
		Přípojka na kanalizační síť	Vodovod	Plyn
Lomnice	351	256	328	148

Tabulka 6 Technické vybavení domů

Zdroj: Vše o území, © 2016

Dle dat z posledního sčítání obyvatel v roce 2011 bylo v Lomnici zjištěno celkem 351 trvale obydlených domů, z nichž téměř 73 % (256 domů) má přípojku na kanalizační síť, dále 93% (328 domů) je napojeno na vodovod a 42 % (148 domů) na plyn. Ústřední topení využívá téměř 84 % (294 domů).

6.5.4 Typy domů

Obec	Domy úhrnem	Domy obydlené	Z úhrnu obydlených domů					
			Rodinné domy	Bytové domy	Ostatní budovy	Domy podle vlastnictví		
						Fyzická osoba	Obce, státu	Bytové družstvo
Lomnice	404	311	290	17	4	272	7	9

Tabulka 7 Typy a počet domů v roce 2001

Zdroj: Podklady SLDB, 2011

Obec	Domy úhrnem	Domy obydlené	Z úhrnu obydlených domů					
			Rodinné domy	Bytové domy	Ostatní budovy	Domy podle vlastnictví		
						Fyzická osoba	Obce, státu	Bytové družstvo
Lomnice	432	351	328	18	5	309	7	1

Tabulka 8 Typy a počet domů v roce 2011

Zdroj: Vše o území, © 2016

Na území městyse Lomnice se nachází celkem 432 domů, z nichž je 351 domů obydleno. V Lomnici převažuje zástavba rodinných domů (76%) jejichž vlastníkem jsou ve většině případů fyzické osoby. V letech 2001 – 2011 došlo k nárůstu počtu obydlených domů, konkrétně přibylo 40 domů. Z tohoto počtu přibylo 38 rodinných domů, 1 bytový dům a 1 budova jiného typu. Z uvedeného vyplývá, že městys Lomnice je vyhledáván především rodinami s dětmi, které se na jeho území stěhují z větších měst. V následujících letech je očekáván plynulý nárůst tohoto počtu.

6.6 Občanská vybavenost a služby

Tato podkapitola je věnována službám a občanské vybavenosti, tedy školství, zdravotnictví, sociálním službám, aj. v městyse Lomnice. Například zajištění dostatečných kapacit v mateřské a základní škole představuje jeden z důležitých předpokladů pro spokojenost občanů městyse. Důležité je sledovat vývojové tendence obyvatel v městyse, zejména porodnosti a početnosti jednotlivých ročníků dětí. Dále je také zapotřebí věnovat pozornost počtu dětí, které dojíždějí z okolních obcí a snažit se společně o optimalizaci sítě mateřských a základních škol.

6.6.1 Školství

V Lomnici se nachází mateřská škola, základní škola a dvě střední školy. **Mateřská škola** je spojena s budovou základní školy. První část školy, která zahrnuje zejména studijní učebny, byla vystavěna v roce 1993, zatímco druhá část školy, která zahrnuje tělocvičnu, bazén a mateřskou školu byla dokončena v roce 1995. V mateřské škole se nachází dvě třídy s kapacitou 48 dětí. V **základní škole** se nachází 10 tříd s kapacitou 189 dětí. Součástí budovy Základní školy je také Základní umělecká škola, Školní družina a školní klub, Školní jídelna, tělocvična, krytý bazén a sauna. Součástí budovy školy jsou také dva obecní byty.

Lomnice je také sídlem dvou **středních škol**. Střední odborná škola Fortika nabízí studijní obor Hotelnictví a svým studentům nabízí také ubytování v domově mládeže nedaleko budovy školy. Střední odborné učiliště a střední odborná škola SČMSD se nachází v prostorách Lomnického zámku a nabízí studijní či učební obory. Ze studijních oborů jsou ve škole nabízeny obory Ekonomika a podnikání a Sociální činnost. Z učebních oborů jsou nabízeny obory Kadeřník a Kuchař – číšník.

6.6.2 Zdravotnictví

V Lomnici ordinuje také hned několik lékařů. Z praktických lékařů MUDr. Ludmila Hlaváčová, která je praktickou lékařkou pro dospělé a dále MUDr. Dagmar Musilová, která je praktickou lékařkou pro děti, dorost i dospělé. Dále se v Lomnici nachází soukromá zubní ordinace, kde ordinují MUDr. Svatava Soldmannová a MDDr. Martin Soldmann. V Lomnici se nachází také rehabilitační ordinace, která se nachází v budově ZŠ, a kterou provozuje odborná fyzioterapeutka Ludmila Bočková.

6.6.3 Sociální služby

V městysi se nachází také Dům s pečovatelskou službou. V tomto domě je vystavěno 10 bytů pro starší spoluobčany, kteří dobrovolně využívají služby, které nabízí obec (např. rozvážka obědů a pomocné činnosti). V nástavbě se nachází další 4 byty, které jsou určeny pro příjmově vymezené sociální skupiny. (Vojta, Řízený rozhovor, 7.3.2016)

Městys Lomnice bude nabízet od roku 2016 také 3 registrované sociální služby. První službou jsou služby Diecézní charity Tišnov a Centra sociálních služeb, které jsou od Lomnice vzdáleny pouhých 7 km. Prostřednictvím těchto organizací lze využívat například pečovatelskou službu, odlehčovací službu, dovážku obědů, odborné poradenství,

apod. Druhým registrovaným subjektem je Raná péče střediska pro Ranou péči Brno a třetí službou je Klub čas, který je určen pro mládež. (Vojta, Řízený rozhovor, 7.3.2016)

Občané Lomnice mohou využívat další služby jako například květinářství, poštu, smíšené zboží, řeznictví a uzenářství, cyklocentrum, benzinu, aj.

6.7 Cestovní ruch, kultura a sport

Významné kulturní památky, přírodní zajímavosti a atraktivní krajina v Lomnici a okolí předurčují městyse velmi dobré podmínky pro rozvoj cestovního ruchu.

6.7.1 Historické památky

Městys Lomnice má od roku 1990 vyhlášenou tzv. městskou památkovou zónu. Městská památková zóna je vyhlášována Ministerstvem kultury České republiky a zahrnuje část města, která je historicky významná. Státní orgány památkové péče mohou při rozhodování stanovovat určitá pravidla a podmínky, které omezují stavební a jiné úpravy v této zóně. Povolení v případě městyse Lomnice vydává MěÚ Tišnov. V seznamu kulturních nemovitých památek je zapsáno těchto 18 významných památek:

1. Oranžerie a hrnčírna s pecí	2. Kašna
3. Zámek	4. Socha svatého Jana Nepomuckého
5. Kostel Navštívení Panny Marie	6. Měšťanský dům č. p. 62
7. Radnice	8. Měšťanský dům č. p. 72
9. Kaple svatého Antonína Paduánského	10. Židovská škola
11. Fara	12. Panská sýpka
13. Morový sloup	14. Kaple na Novém světě
15. Židovský hřbitov	16. Socha Gambrina
17. Synagoga	18. Venkovský dům č. p. 22

Tabulka 9 Seznam kulturních nemovitých památek

Zdroj: Městys Lomnice, © 2016

Jednou z nejvýznamnějších památek Lomnice je **Lomnický zámek**, který byl ve 13. století vystavěn jako gotický hrad. S příchodem šlechtického rodu Serenyiů v 17. století byl hrad přestavěn na barokní zámek. V současnosti je zámek využíván jako Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, kde je vyučováno několik oborů (kuchař – číšník, kadeřnice,

sociální pracovnice). Rod Serenyiů nechal také vystavět barokní **Kostel Navštívení Panny Marie**, který společně s morovým sloupem a radnicí tvoří dominantu Lomnického náměstí. Nynější podoba tohoto římskokatolického chrámu pochází rovněž ze 17. století. **Morový sloup** pochází z počátku 18. století. Všechny tyto památky jsou vyhlášeny kulturními památkami České republiky. (Vojta, Řízený rozhovor, 7.3.2016)

Další zajímavostí městyse je bývalá židovská obec. Středem této obce je Židovské náměstí, jehož dominantu tvoří **židovská synagoga**. Synagoga pochází z konce 18. století a je dodnes hojně využívána. V současnosti je však využívána k pořádání kulturních a společenských akcí, jako jsou například koncerty, výstavy, aj. K židovské obci náleží také nedaleký **židovský hřbitov**, kde se nachází zhruba 1000 kamenných náhrobků, z nichž nejstarší pocházejí ze 17. století. Židovská synagoga i hřbitov jsou rovněž chráněny jako kulturní památky České republiky. (Vojta, Řízený rozhovor, 7.3.2016)

6.7.2 Restaurační a ubytovací služby

Návštěvníkům Lomnice jsou k dispozici také restaurační a ubytovací zařízení. Prvním je Restaurace Fortika, která se každoročně pyšní např. svými zvěřinovými hody. Budova, ve které se nachází restaurace je také využívána jako ubytovací zařízení pro studenty SOŠ Fortika a v restauraci mají tito možnost vykonávat školní praxi. Dále Restaurace a penzion Pod Sýpkou - jak již z názvu vypovídá, Penzion Pod Sýpkou je restaurační i ubytovací zařízení a je velmi oblíbený při pořádání různých soukromých akcí, jako jsou například svatby, narozeniny, jubilea, apod. Poslední z restauračních a ubytovacích zařízení je Rodinný penzion Zámecký mlýn, který lze také využít k ubytování či ochutnávce domácích specialit. Ubytování je nabízeno ve stylových pokojích. Areál nabízí také spoustu aktivit, např. minigolf, jízdu na koních/ponicích, kriket, ruské kuželky, střelení z luku, aj. Dále se v Lomnici nachází dvě pohostinská zařízení, a to Pohostinství Na sokolovně a dále Pohostinství Panský dům, který se nachází přímo ve středu Lomnice v okrajové části Lomnického náměstí. Součástí Lomnického náměstí je také Cukrárna s dětským koutkem.

6.7.3 Sportovní zázemí

Sportovní vyžití v Lomnici je velmi rozmanité. Na území městyse se nachází několik sportovních hřišť – **hřiště v Oboře**, které je hojně využíváno pro hru malé či velké kopané. Dále se v Lomnici nachází také tři **dětská hřiště**, která jsou vybavena různými skluzavkami, prolézačkami a dalšími věcmi, které dětem zajistí zábavu. Největším hřištěm je areál

školního hřiště. Nově je zde vybudováno **víceúčelové hřiště**, tudíž mají obyvatelé Lomnice možnost využít areál k mnoha různým sportům. Nachází se zde například hřiště na volejbal, nohejbal, tenisový kurt, hřiště na malou kopanou či petangové hřiště. Nově opravený areál se těší hojně oblibě občanů Lomnice či občanů okolních obcí. Ke sportování lze využít také například školní tělocvičnu, sál místní Sokolovny či místní posilovnu. Zajímavostí Lomnice je také krytý bazén, který je součástí Základní školy v Lomnici a pro veřejnost bývá zprovozněn vždy od listopadu do března.

6.7.4 Kulturní a společenské akce

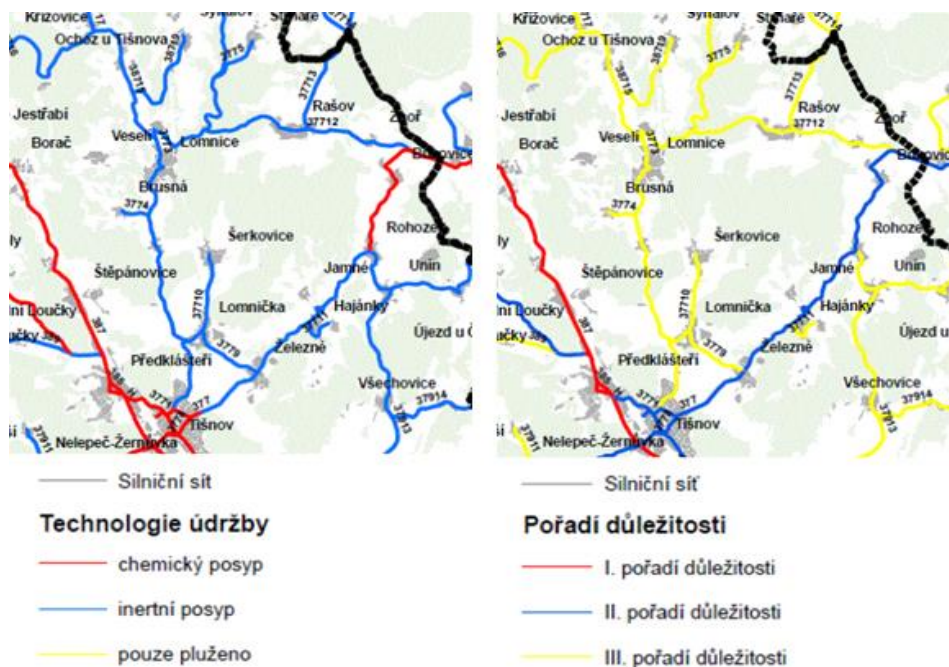
V Lomnici je také pořádáno několik zajímavých kulturních a společenských akcí. Z nejzajímavějších lze zmínit například **Letní sborovou dílnu**, což je celorepublikový workshop sborového zpěvu. Workshop je konán každoročně na začátku července a jedná se o jedinou akci podobného charakteru na Moravě. Lektori, kteří se účastní workshopu, jsou mnohdy významné osobnosti české i zahraniční hudební scény. Další společenskou akcí, která je v Lomnici každoročně pořádána a těší se hojně oblibě je **Přehlídka historických vozů**. Tato akce je pořádána vždy v září a je založena na tom, že do Lomnice přijíždí přehlídka historických automobilů a motocyklů, které jsou vystaveny na náměstí a občané Lomnice a okolních obcí tak mají možnost prohlédnout si historické skvosty. K vidění jsou mnohdy nejen historické vozy, ale také historické kostýmy jejich majitelů. Další zajímavou akcí je **Moravský ultramaraton**, který je rovněž pořádán každoročně začátkem července a trvá několik dní. Lomnice je v okolí známá také svojí bohatou **plesovou sezónou**, která probíhá každoročně v lednu a v únoru. Občané mohou vybírat z několika tematických plesů – ČSSD, hasičský, myslivecký, orelský, ples ZŠ, aj. Oblíbenou akcí v Lomnici jsou také **Lomnické krojované hody**, které jsou konány koncem srpna a také se těší hojně oblibě a účasti občanů Lomnice a občanů z okolních obcí. Z dalších akcí lze jmenovat například Vánoční řemeslný jarmark, Halloweenský průvod, Živý betlém, aj. (Vojta, Řízený rozhovor, 7.3.2016)

V Lomnici působí také několik aktivních spolků. Ze sportovních spolků lze jmenovat například TJ Sokol Lomnice, FC Microtex Lomnice – Klub malé kopané, Florbal Lomnice. Dále například Sbor Dobrovolných hasičů, Okrašlovací spolek pro Lomnici a okolí, Římskokatolická farnost Lomnice, LSDa – Lomnický Sbor Disharmonických amatérů, aj.

6.8 Doprava a dopravní infrastruktura

6.8.1 Silniční doprava

Územím městyse Lomnice prochází jediná krajská komunikace třetí třídy, konkrétně III/3773. Uvedená komunikace prochází ulicemi Tišnovská, Družstevní a Dlouhá. Všechny ostatní komunikace jsou dle pasportu zařazeny jako místní komunikace a jsou v majetku městyse. Další komunikací třetí třídy je krajská komunikace č. III/3774 Brusná – spojující, která však neprochází Lomnicí, ale pouze místní částí Brusná. Komunikace č. III/38715 Doubravník-Ochoz-Lomnice, III/3773 Tišnov-Lomnice-Bedřichov a III/37712 Zhoř-Rašov-Lomnice jsou taktéž komunikace krajské, končí však před zastavěnou částí Lomnice a nenacházejí se tedy na jejím území. Všechny komunikace jsou dostačující jak z hlediska kapacity, tak z hlediska šířky komunikací. Většina komunikací bývá pravidelně udržována a opravována. Dle Zimního plánu údržby Jihomoravského kraje jsou tyto komunikace III. třídy udržovány a v zimním období sypány tzv. inertním posypem, což je zdršňující posypový materiál, který mechanickým způsobem zvyšuje součinitel tření zledovatělé, nebo ujeté sněhové vrstvy na povrchu vozovky (např. štěrk, písek). V žebříčku důležitosti jsou však komunikace III. třídy na posledním místě.

Obrázek 8 Zimní plán údržby 2015

Zdroj: podklady Jihomoravského kraje

6.8.2 Železniční doprava

Na území městysu se nenachází **železniční trať**. Nejbližší železniční trať se nachází v Tišnově, který je vzdálen přibližně 7 km. Železniční spojení s Brnem dostačující, v pracovních dnech jezdí železniční spoje každou půl hodinu.

6.8.3 Autobusová doprava

doprava v Lomnici je zapojena do Integrovaného dopravního systému Jihomoravského kraje (IDS JMK). Pod pojmem integrovaný dopravní systém se rozumí takový způsob zajištění veřejné dopravy v území, v němž jednotlivé druhy dopravy vzájemně spolupracují a vytvářejí tak přehledný a jednoduchý systém vzájemně provázaných linek s jednotným tarifem, přepravními podmínkami a pravidelnými intervaly mezi spoji. Díky IDS mají občané Lomnice možnost plynulé a rychlé dopravy do větších měst, např. veřejná doprava z Lomnice do Tišnova trvá 19 minut a z Lomnice do Brna 65 minut.

Autobusové spoje v městysu Lomnice:

- linka č. 333 – Tišnov – Lomnice – Brumov – Osiky
- linka č. 332 – Tišnov - Hluboké Dvory – Rašov – Lomnice
- linka č. 340 – Lomnice- Běleč – Doubravník - Nedvědice
- linka č. 235 – Lomnice - Brťov-Jeneč – Žernovník – Černá Hora – Bořitov – Rájec-Jestřebí – Spešov – Blansko
- linka č. 257 – Boskovice – Lysice – Kozárov – Rašov - Lomnice

Autobusové linky jsou v pracovních dnech naprosto dostačující. Spoje jezdí téměř každou půl hodinu. Problémová je intenzita spojů pouze o víkendech, kdy do některých okolních obcí jezdí autobusové spoje pouze třikrát či čtyřikrát denně.

V Lomnici bylo během let 2013 a 2014 vybudováno také nové autobusové nádraží. Celý projekt autobusového nádraží zahrnoval vybudování čtyř přestupních nástupišť za náměstím, dále také revitalizaci druhé části Domu služeb, kde byla zřízena čekárna, veřejné WC, prostory pro matky s dětmi, zázemí pro řidiče autobusů, prostory k pronájmu, aj. Dále byla také vybudována přístupová komunikace z náměstí i s chodníky. (Vojta, Řízený rozhovor, 7.3.2016)

6.8.4 Turistika a cykloturistika

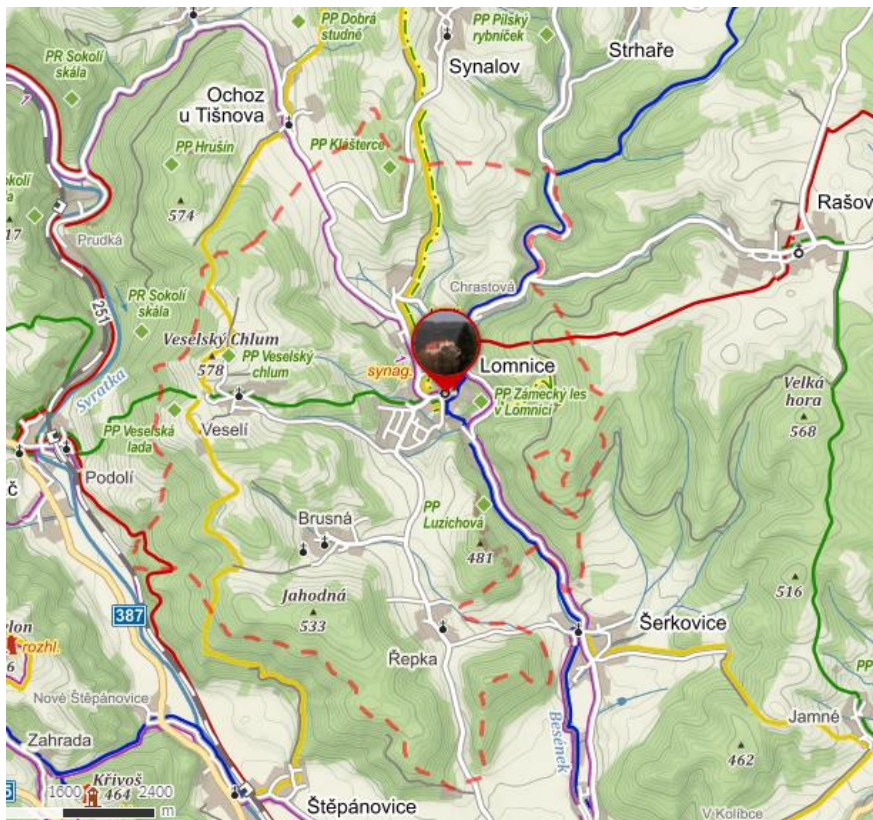
Městyssem Lomnice prochází také několik turistických či cyklistických tras. Například žlutá turistická trasa, která dále pokračuje přes Veselský chlum do Štěpánovic. Dále cyklotrasa Porta – Odbočka Lomnička – Lomnice, která spojuje okrajové části mikroregionu Porta. (Porta, ©2010-2016)

Lomnicí prochází také dálková cyklotrasa známá jako **Pražská stezka**. Tato trasa má za cíl spojit českou a moravskou metropoli Prahu a Brno. Trasa vede přes Brno, Hrad Veveří, Veverskou Bítýšku, Čebín, Tišnov, Lomnici, Doubravník, Nedvědice, Pernštejn a odtud dále na Bystřici nad Pernštejnem a Žďársko. V případě, že se účastníci rozhodnou dále až do Prahy, cyklotrasa měří 252 km. (Pražská stezka, © 2010-2016)

V Lomnici a jejím nejbližším okolí se nachází také známá **Naučná stezka Jára Cimrmana**. Stezka vede po žluté turistické značce z lomnického náměstí směrem k Synalovu a končí u myslivny pod vrcholem Sýkoř (702 m n. m.). Stezka tohoto neznámého českého génia začíná plastikou jeho nohy a dále vede přírodní památkou Synalovská kopanina, kde dosud hojně roste vřes a jiná vzácná květina. Vrchol Sýkoř, který je nazýván střechou Svratecké hornatiny nabízí krásný výhled do kraje.

Během cesty se nachází několik zastávek zvaných **Plahočiny**, které zpestřují cedulky mapující život tohoto českého všeuměla 19. století. Najdeme zde úryvky z divadelních her, písní nebo jiné humorné texty. Na každé Plahočině se lze zastavit, rozebrat současný stav plahočení a připravit se takticky na další Plahočinu. Na konci stezky u hájenky je umístěna Cimrmanova zploštělá busta – plostika. (Naučná stezka Jára Cimrmana, © 2007-2016)

Další naučnou stezkou Lomnice je naučná stezka **Obora Lomnice**. Na trase, která je dlouhá 2 km, lze navštívit 9 zastávek. Na jednotlivých zastávkách se návštěvníci trasy mohou dozvědět něco o historii obory, flóře, fauně, lesním porostu nebo např. o hospodaření v místních lesích. Informační tabule jsou také doplněny fotografiemi. Stezka je vhodná jak pro pěší turistiku, tak pro cyklisty. Stezka je také hojně využívána pro jízdu na kolečkových bruslích, koloběžkách, apod. (Naučná stezka Obora Lomnice, © 2015)

Obrázek 9 Turistická mapa městysu Lomnice a okolí

Zdroj: Mapy.cz

6.9 Životní prostředí a územní rozvoj

Lomnice se nachází na JV okraji České Vysočiny, což je jedna z našich nejvýznamnějších geomorfologických provincií. Konkrétněji se nachází v oblasti Hornosvratecké vrchoviny, podcelku Nedvědkické vrchoviny a okrsku Sýkořské hornatiny. Městyssem protéká potok Besánek, který se v nedaleké obci Předklášteří vlévá do řeky Svatky. Lomnice se nachází v mírně teplé oblasti a to dle klimatické regionalizace. Na katastrálním území Lomnice se dále nachází:

- Svratecká hornatina – přírodní park
- Klášterce – přírodní památka
- Luzichová – přírodní památka
- Zámecký les v Lomnici – přírodní památka
- Veselský chlum – přírodní památka
- Lomnický buk – památný strom, 3. místo v soutěži Strom roku v roce 2010
- Javor horský (klen) – památný strom

Kvalita ovzduší na území městyse je ovlivňována zejména emisemi lokálních topenišť, dopravou či výrobních podniků. Celkově však území patří k méně znečištěným lokalitám. Jedním z rozhodujících faktorů znečištění ovzduší je způsob vytápění domácností v městysi. (Vojta, Řízený rozhovor, 7.3.2016)

Hlavním **zdrojem hluku** je v obci zejména silniční doprava, a to především v denních hodinách. (Vojta, Řízený rozhovor, 7.3.2016)

Na území městyse nedochází ke **znečišťování vodních toků**. Lomnice má také vlastní ČOV, která však v současnosti nevyhovuje stávajícím kapacitám, proto je již připraven projekt na rekonstrukci a rozšíření stávající ČOV. (Vojta, Řízený rozhovor, 7.3.2016)

Oblast **odpadového hospodářství** je řešena smlouvou se společností SITA CZ, a.s., která zajišťuje sběr komodit, svoz od obyvatel (vždy jednou za 14 dní), dále tříděný odpad, jako jsou papír, sklo a plasty. Společnost SITA CZ, a.s. zajišťuje také nebezpečný odpad, pneumatiky, elektroodpad dále jedlé oleje, velkoobjemový odpad (mobilní svoz – jednou za měsíc) a také bio svoz jednou za měsíc. Pomocné práce v oblasti odpadového hospodářství zajišťuje společnost Barko, která se nachází v prostorách bývalého zemědělského družstva v Lomnici. Na celém území městyse se nachází celkem 52 kontejnerů na tříděný odpad. (Vojta, Řízený rozhovor, 7.3.2016)

Lomnice má zpracovaný platný územní plán z roku 2005. Nový, aktualizovaný plán je v současné době rozpracovaný a intenzivně se pracuje na jeho dokončení. (Vojta, Řízený rozhovor, 7.3.2016)

6.10 Správa městyse

Lomnice má zřízen obecní úřad, který slouží pro výkon vlastní samosprávy území. Obecní úřad má 6 stálých zaměstnanců. Řídící funkci zastává 15 - členné zastupitelstvo v čele se starostou – statutárním zástupcem městyse. Městys má jednoho neuvolněného místostarosty a pětičlennou radu. Dalšími orgány zastupitelstvo jsou 2 výbory - finanční a kontrolní výbor. (Městys Lomnice, © 2016)

Lomnice se nachází na území Jihomoravského kraje, okresu Brno – venkov a patří do správního obvodu ORP Tišnov. Dále je Lomnice členem mikroregionu Lomnicko a Tišovsko, dobrovolného svazku obcí Tišovsko, MAS Boskovicko Plus a Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska a Svazu měst a obcí ČR.

6.10.1 Bezpečnost

Městys Lomnice patří do správy Obvodního oddělení Policie ČR v Tišnově, je v dosahu Rychlé záchranné služby v Tišnově a v obvodu profesionálních hasičů z jednotky HZS Tišnov. Dále je území Lomnice zapojeno do projektu Integrovaného dopravního systému Jihomoravského kraje.

Největším rizikem živelných pohrom jsou přívalové vody/deště a neočekávané zvýšení hladiny potoka Besénku.

Pro účely městyse Lomnice je také zřízen krizový štáb. (Vojta, Řízený rozhovor, 7.3.2016)

6.11 Hospodaření městyse

Jedním z hlavních úkolů obce je zajistit dostatečné množství prostředků pro její hospodaření a budoucí rozvoj. Nejvýznamnějším ukazatelem je rozpočet. Níže je uvedeno srovnání příjmů, výdajů a jiných ukazatelů městyse Lomnice v předchozích třech letech.

6.11.1 Příjmy městyse

Příjmy městyse [tis. Kč]	2013	2014	2015
Daňové příjmy	14 717,80	15 747,69	16 155,52
Přijaté transfery	6 004,04	14 876,91	10 408,28
Nedaňové příjmy	3 014,22	4 809,84	5 149,13
Kapitálové příjmy	1 151,76	666,80	158,40
Celkem	24 887,82	36 101,24	31 871,33

Tabulka 10 Příjmy městyse v letech 2013 - 2015

Zdroj: Rozpočty a závěrečné účty, © 2016

Největší položku na straně příjmů městyse tvoří daňové příjmy. Z výše uvedené tabulky vyplývá postupný nárůst těchto příjmů. Největších daňových příjmů dosáhl městys Lomnice v roce 2015, kdy byla výše příjmů 16 155,52 tis. Kč. V uvedeném roce byl podíl daňových příjmů na celkovém rozpočtu 51 %. Postupný nárůst daňových příjmů je přisuzován nárůstu výše daně z příjmů právnických osob, daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků či daně z přidané hodnoty.

Druhou nejvyšší položku tvoří přijaté transfery, tedy dotace městyse. Největší podíl dotací byl zaznamenán v roce 2014. Prudký nárůst přijatých transferů v uvedeném roce je přisu-

zován především dokončení realizace přestupního terminálu v Lomnici, který byl jedním z největších projektů v posledních 5 letech. V uvedeném roce došlo také k dokončení několika dalších projektů, které byly spolufinancovány prostřednictvím dotací. Všechny tyto prostředky byly získány z Integrovaného regionálního operačního programu.

U položky nedaňových příjmů byl v posledních 3 letech zaznamenán také plynulý nárůst, což je způsobeno vlastní činností městyse, například zvýšení výběru poplatků, zvýšení nájemného, aj.

Poslední položkou jsou kapitálové příjmy, které jako jediné z položek postupně klesají. Příčina poklesu je především ovlivněna poklesem prodeje pozemků, jejichž součástí je také příspěvek na inženýrské sítě, který je jednou z položek kapitálových příjmů.

6.11.2 Výdaje městyse

Odvětvové členění výdajů:

Výdajová odvětví [tis. Kč]	2013	2014	2015
Doprava	4 737,19	16 571,68	5 720,52
Veřejná správa	4 734,48	6 931,84	4 739,50
Školství	2 539,88	5 056,64	3 612,49
Průmysl a stavebnictví	2 414,80	2 278,96	1 774,08
Komunální služby	1 376,79	2 158,53	1 569,67
Bydlení	1 320,04	1 638,12	792,70
Životní prostředí	888,50	1 277,63	1 177,37
Kultura	931,40	1 203,94	1 022,40
Sociální služby	593,18	553,84	636,19
Tělovýchova a zájmová činnost	474,73	415,73	433,45
Zemědělství	269,13	373,13	412,50
Bezpečnost a veřejný pořádek	207,81	365,83	195,85
Ostatní	0,00	174,09	13,70
Zdravotnictví	0,00	0,00	0,00
Celkem	20 487,93	38 999,96	22 100,42

Tabulka 11 Odvětvové členění výdajů městyse v letech 2013 - 2015

Zdroj: Rozpočty a závěrečné účty, © 2016

Z uvedené tabulky vyplývá, že nejvyšší výdaje byly v městysu zaznamenány v roce 2014, kdy byla výše výdajů téměř 39 000 tis. Kč. Nejvyšší položku v daném roce tvořilo odvětví dopravy, které tvořilo 42 % celkových výdajů v daném roce. Prudký nárůst těchto výdajů lze přisuzovat již zmíněné stavbě přestupního terminálu, který spadá do zmíněného odvětví.

Další velké položky výdajů městysu tvoří odvětví veřejné správy a školství. Výdaje se postupně navyšují, což je přisuzováno například neustále se zvyšující administrativní zátěži obce a důrazu na kvalitní vzdělání a vybavení školských zařízení v Lomnici.

6.11.3 Saldo příjmů a výdajů

	2013	2014	2015
Saldo příjmů a výdajů [tis. Kč]	4 399,89	-2 898,72	9 770,91

Tabulka 12 Rozdíl mezi příjmy a výdaji v letech 2013 - 2015

Zdroj: Rozpočty a závěrečné účty, © 2016

Městys Lomnice hospodaří převážně s přebytkovým rozpočtem. Deficitní rozpočet v roce 2014 byl způsoben již zmíněným množstvím projektů, které byly v roce 2014 realizovány či dokončovány. Projekty byly z větší části podpořeny dotacemi, nicméně část nákladů městys musel pokrýt z vlastních zdrojů.

Rozpočtový výhled

Rozpočtový výhled je pomocným nástrojem pro víceleté finanční plánování rozvoje obce a její hospodaření. Slouží také jako vodítko při sestavování ročního rozpočtu.

	2016	2017	2018
Příjmy [tis. Kč]	15 600	15 700	15 700
Výdaje [tis. Kč]	14 570	14 630	14 660

Tabulka 13 Rozpočtový výhled na roky 2016 – 2018

Zdroj: účetní podklady městyse Lomnice

V tabulce je uveden rozpočtový výhled městyse Lomnice na roky 2016 – 2018. Dle komentáře, který byl poskytnut účetní městyse Lomnice lze konstatovat, že hlavními investičními výdaji budou výdaje na plánované akce. Tyto výdaje budou pokryty z několika zdrojů, především z daňových výnosů, přebytků hospodaření, případně využitím smluvně zajištěného kontokorentního překlenovacího úvěru.

Ukazatel dluhové služby

Tento ukazatel vyjadřuje poměr splátek úvěrů (dluhová služba) ke skutečnému objemu běžných příjmů za daný kalendářní rok. Tím vypovídá o schopnosti obce plnit své závazky.

	2013	2014	2015
Dluhová služba [tis. Kč]	2 284	2 192	2 115
Ukazatel dluhové služby [%]	9,18	6,07	6,64

Tabulka 14 Dluhová služba v letech 2013 - 2015

Zdroj: účetní podklady městyse Lomnice

6.12 Realizované projekty

Vedení obce si je vědomo nutnosti dalšího rozvoje zejména v oblasti školství, bydlení, sportu, kultury a podpory cestovního ruchu. Realizovány byly projekty jak z vlastních zdrojů, tak projekty podpořené dotací. V předchozích letech došlo k úspěšným podáním žádostí o dotaci u těchto nejvýznamnějších projektů:

6.12.1 Realizované projekty podpořené dotací v období 2010 - 2015

Název projektu	Zdroj	Rok dokončení	Náklady (Kč)
Realizace místní komunikace po povodni v Bakošovci, na Veselí a na Novém světě	Dotace	2010	1 000 000 Kč
Oprava fasády synagogy	Dotace	2010	500 000 Kč
Dokončení III. etapy výměny všech oken ZŠ	Dotace	2010	3 500 000 Kč
Dokončení opravy fasády a střechy radnice	Dotace	2010	1 000 000 Kč
Stavba vodovodu	Dotace	2012	20 000 000 Kč
Dokončení obnovy oranžerie	Dotace	2014	1 000 000 Kč
Dokončení stavby přístupného terminálu	Dotace	2014	20 000 000 Kč
Dokončení rekonstrukce školního hřiště	Dotace	2015	4 000 000 Kč
Dokončení rekonstrukce židovského náměstí	Dotace	2015	15 000 000 Kč
Dokončení 5. Etapy opravy zdi židovského hřbitova	Dotace	2015	300 000 Kč

Tabulka 15 Projekty podpořené dotací

Zdroj: vedení městyse Lomnice

6.12.2 Projekty realizované z vlastních prostředků v období 2010 – 2015

Název projektu	Zdroj	Rok dokončení	Náklady (Kč)
Rekonstrukce obecního domu v Brusné	VP	2010	500 000 Kč
Přestěhování knihovny do nových prostor	VP	2010	100 000 Kč
Dokončení výstavby všech inženýrských sítí v nové zástavbě ulicích za Židama, Eitingerova, Serenyiovská, Pičná, Na pískách	VP	2011	5 000 000 Kč
Rekonstrukce části místní komunikace Školní	VP	2012	600 000 Kč
Rekonstrukce vodovodu v ulici Na potůčku	VP	2013	200 000 Kč
Obnova místní komunikace ve Veselí	VP	2013	200 000 Kč
Nová místní komunikace v ulici za Židama	VP	2013	300 000 Kč
Dokončení místní komunikace v Brusné	VP	2014	300 000 Kč
Dokončení výstavby dětského hřiště v Řepce	VP	2014	300 000 Kč
Obnova místní komunikace a chodníku na ulici 9. května	VP	2014	1 500 000 Kč
Zateplení a výměna oken domu služeb	VP	2014	800 000 Kč
Oprava místní komunikace v Brusné	VP	2015	300 000 Kč
Oprava vodárenského zařízení ve Veselí	VP	2015	100 000 Kč
Výstavba nové autobusové zastávky u základní školy	VP	2015	50 000 Kč

Tabulka 16 Projekty realizované z vlastních prostředků městyse

Zdroj: vedení městyse Lomnice

7 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

V rámci zpracování strategického plánu jsem se rozhodla oslovit občany a to formou anonymního dotazníku. Odpovědi přispěly ke zpracování následujících částí dokumentu.

Cílem dotazníkového šetření bylo zmapovat připomínky a názory občanů Lomnice na její budoucí rozvoj a fungování.

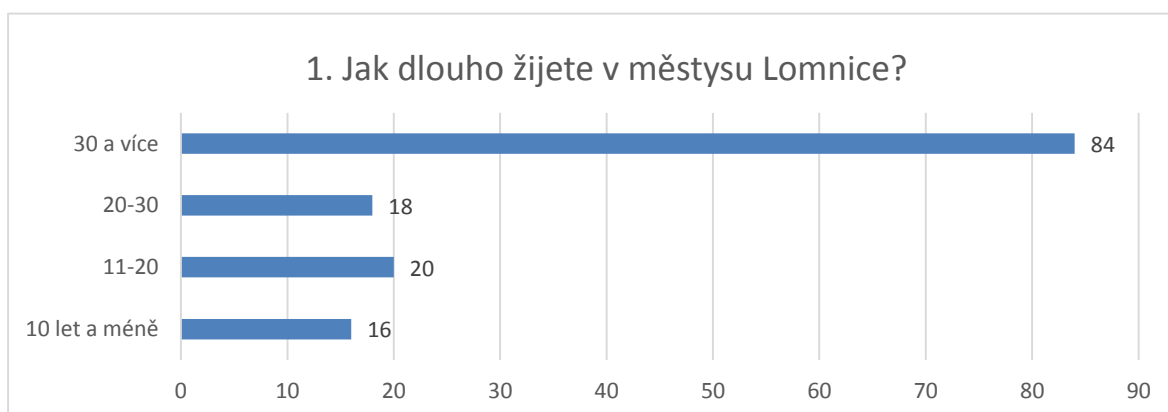
Dotazníky jsem distribuovala listinnou formou do poštovních schránek občanů městysu Lomnice. Informace o dotazníkovém šetření byla také zveřejněna na webových stránkách městyse, kde měli občané možnost stažení dotazníku v elektronické podobě. Dotazníky jsem rozdala dne 15. 2. 2016 a termín pro odevzdání jsem zvolila nejpozději do 26. 2. 2016. Občané dotazníky odevzdávali do poštovní schránky na radnici městyse, kde jsem si je následně vyzvedla.

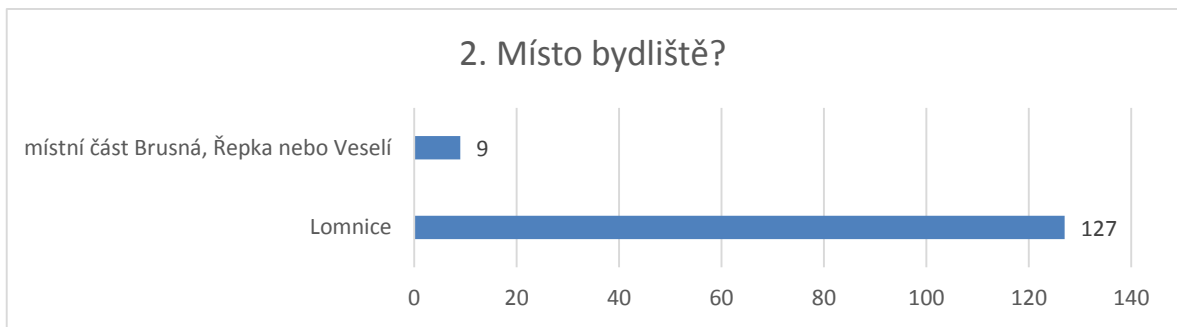
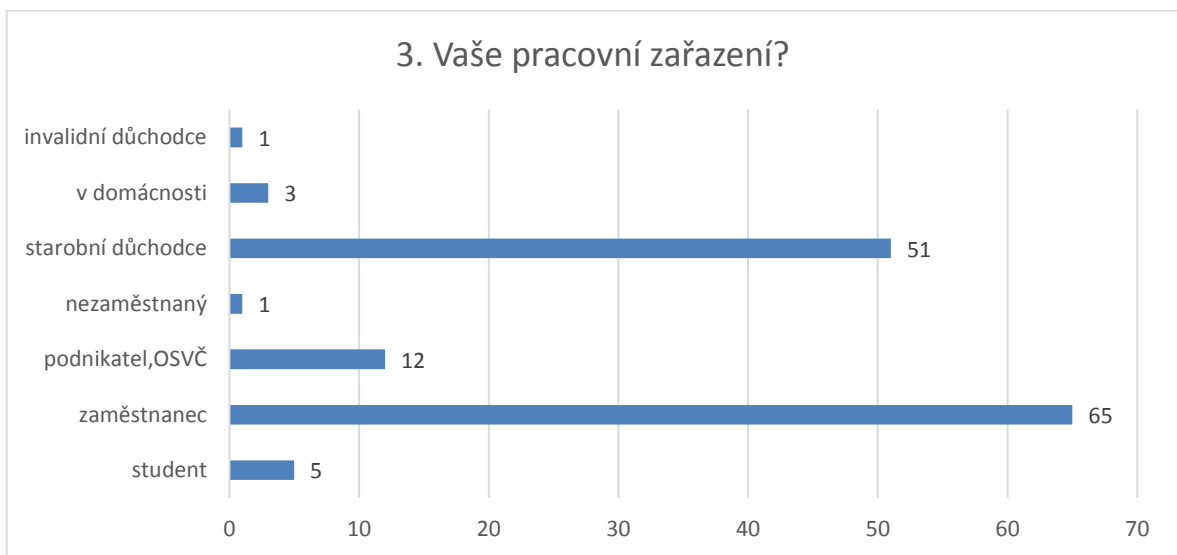
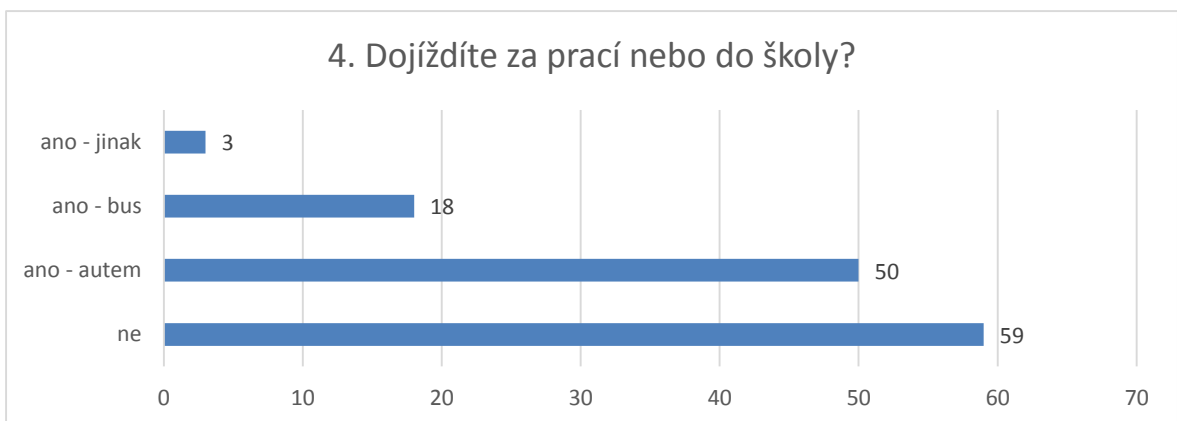
V rámci šetření bylo rozdáno 448 dotazníků a k datu 26. 2. 2016 bylo vyplněno a řádně odevzdáno 137 ks dotazníků. Z uvedeného tedy vyplývá, že se dotazníkového šetření zúčastnilo téměř 31 % občanů, kterým byly dotazníky rozneseny.

V dotazníku se vyskytovaly jak otevřené, tak uzavřené otázky. Uzavřené otázky se týkaly především jejich spokojenosti s některými oblastmi v městyse, dále například jejich pracovního zařazení či způsobu získávání informací. Formou otevřených otázek měli občané možnost vyjádřit své názory a připomínky nejen ohledně budoucího rozvoje, ale také jim byla poskytnuta příležitost vyjádřit se k tématům a oblastem, které jsou dle jejich názorů problémové. Dále bylo v dotazníku specifikováno 12 konkrétních oblastí, ke kterým měli možnost občané přiřadit známky, dle spokojenosti s jejich fungováním. Posledním bodem dotazníku byl prostor pro další připomínky a názory občanů.

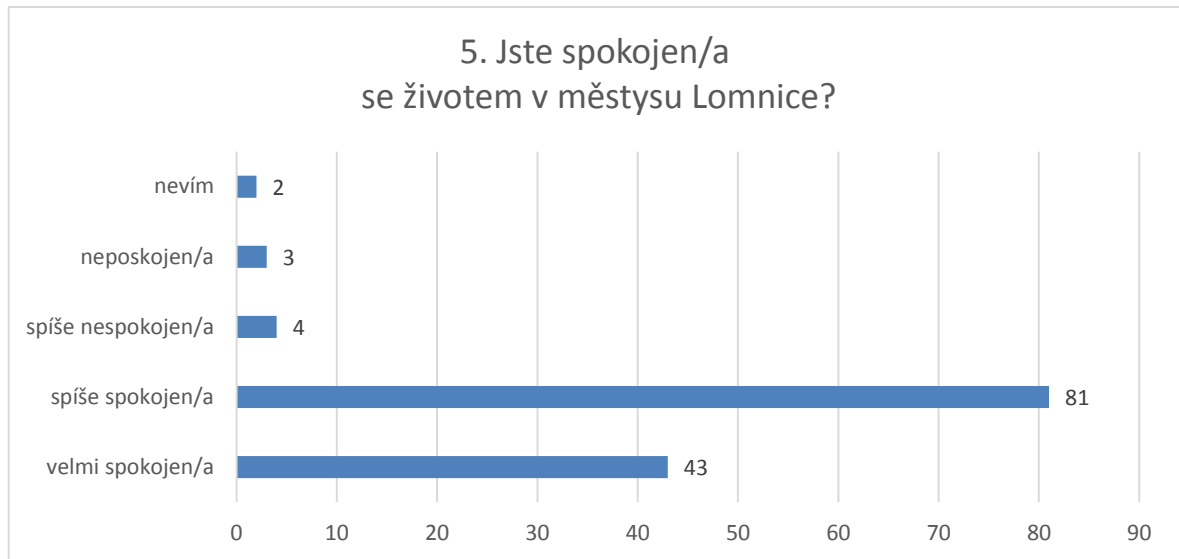
Vyhodnocení jednotlivých otázek dotazníku:

1. otázka

2. otázka**3. otázka****4. otázka**

5. otázka

6. otázka

Jaké jsou největší přednosti v městysu Lomnice?

(seřazeno dle nejvyššího počtu hlasů)

- Volný pohyb zvířat v obci (psi, kočky, koně, osli)
- Dlouhodobé politické spory na radnici
- Životní prostředí, topná sezóna, smog
- Zvířecí exkrementy
- Mezilidské vztahy
- Parkování (málo parkovacích ploch - Školní, náměstí Palackého)
- Komunikace, silnice, chodníky (např. nová zástavba, Židovské náměstí, Bakošovec)
- Bezpečnost dopravy (například rychlá jízda ulicí Tišnovská, aj.)
- Absence koupaliště
- Vandalismus na zeleni
- Nedostupnost bankomatů
- Provozní doba některých služeb (pošta, COOP)
- Nedostatečná komunikace s občany, informovanost občanů
- Kapacita MŠ
- Nedostatek veřejného zájmu o dění
- Málo pracovních příležitostí (např. i nutnost dojíždět daleko za prací)
- Technická infrastruktura (veřejné osvětlení, plynofikace a kanalizace místních částí, aj.)

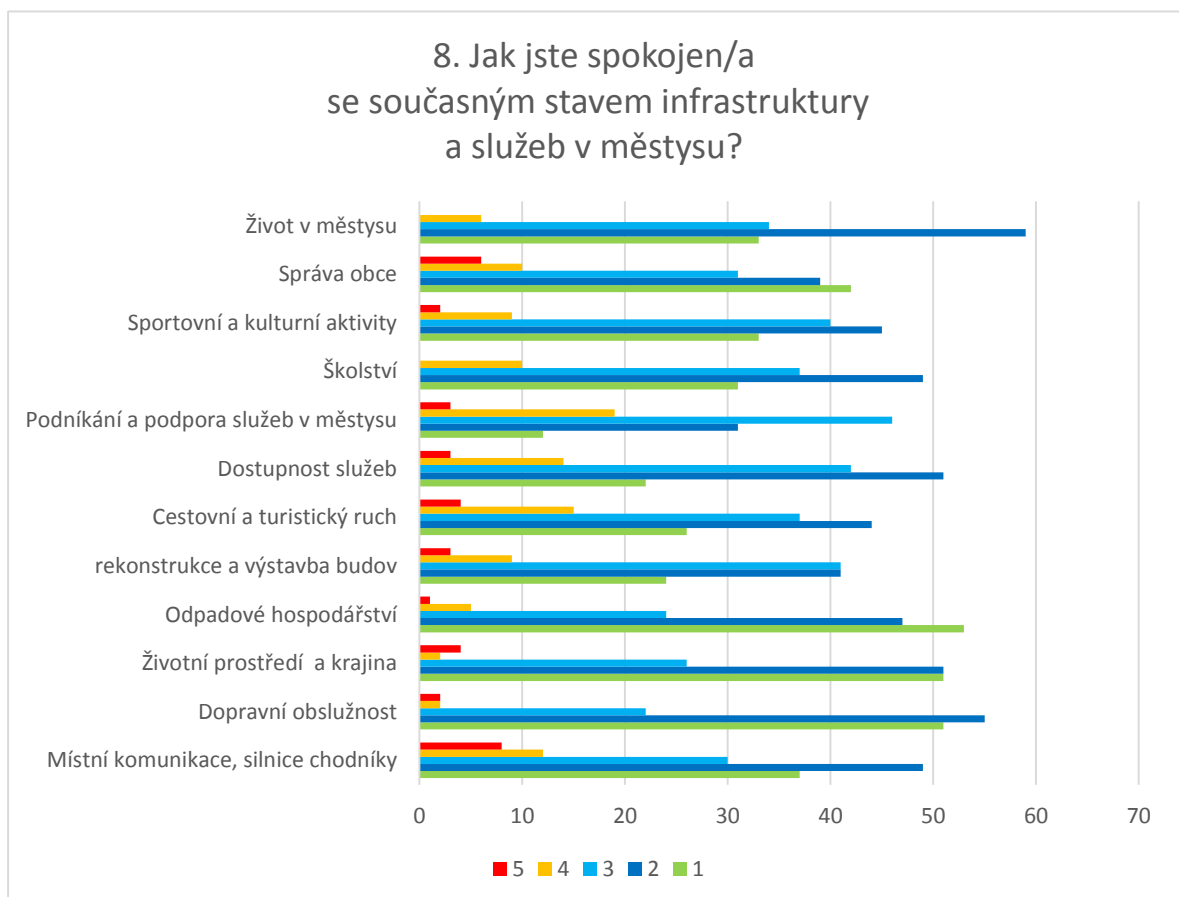
7. otázka

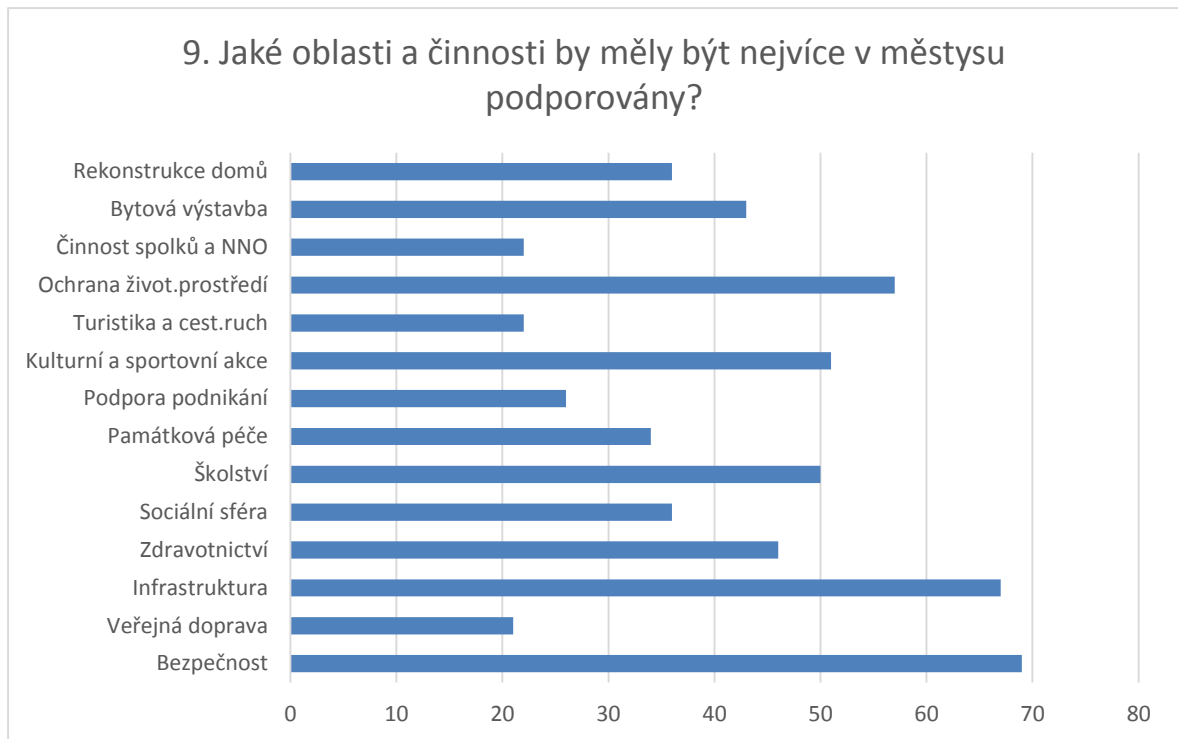
Jaké jsou největší přednosti v městysu?

(seřazeno dle nejvyššího počtu hlasů)

- Poloha obce, okolní příroda
- Historické památky a jejich údržba a péče
- Klid (klidné prostředí, mimo hlavní silnice)
- Dobré vedení, zájem o rozvoj městyse
- Dobrá občanská vybavenost (školství – MŠ, ZŠ, SŠ; zdravotnictví – lékaři, zubař, aj.)
- Budování, rozvoj městyse
- Starost o občany (např. senioři - pořádání zájezdů, setkání)
- Dobrá dopravní dostupnost (popř. Tišnov, Brno, okolní vesnice)
- Dobrý stav pozemních komunikací
- Sportovní příležitosti (např. vybudování několika hřišť)
- Upravená obec (čistota, péče, aj.)
- Bazén, sauna
- Dostatek kulturních akcí (Lomnické hody, Živý Betlém, aj.)

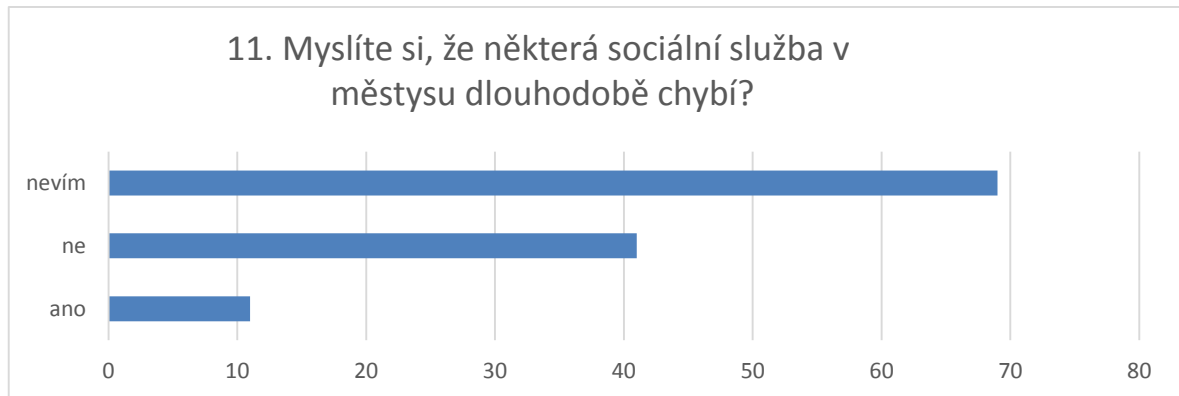
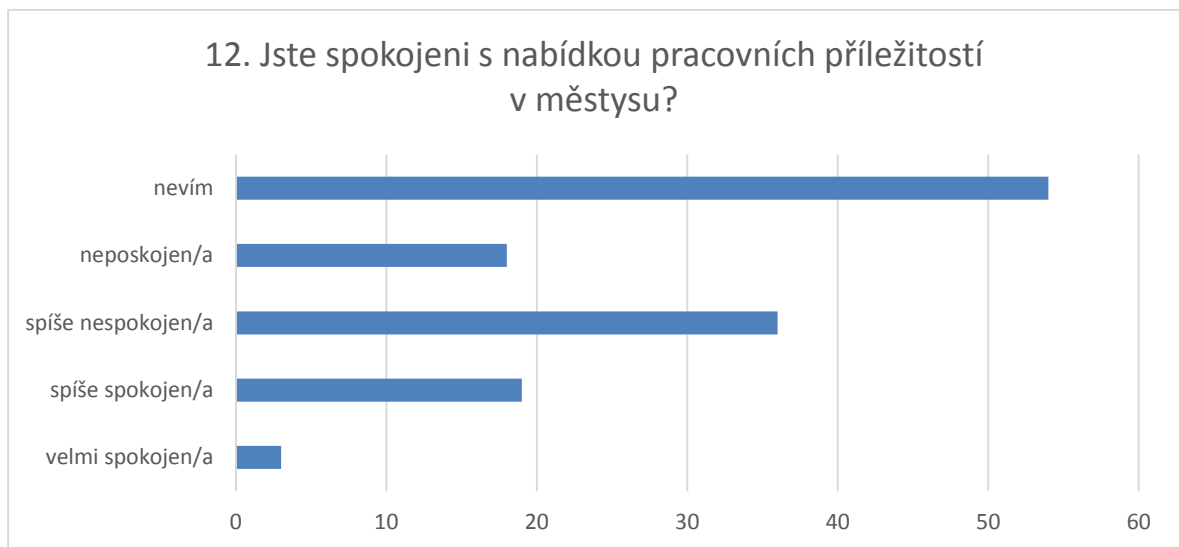
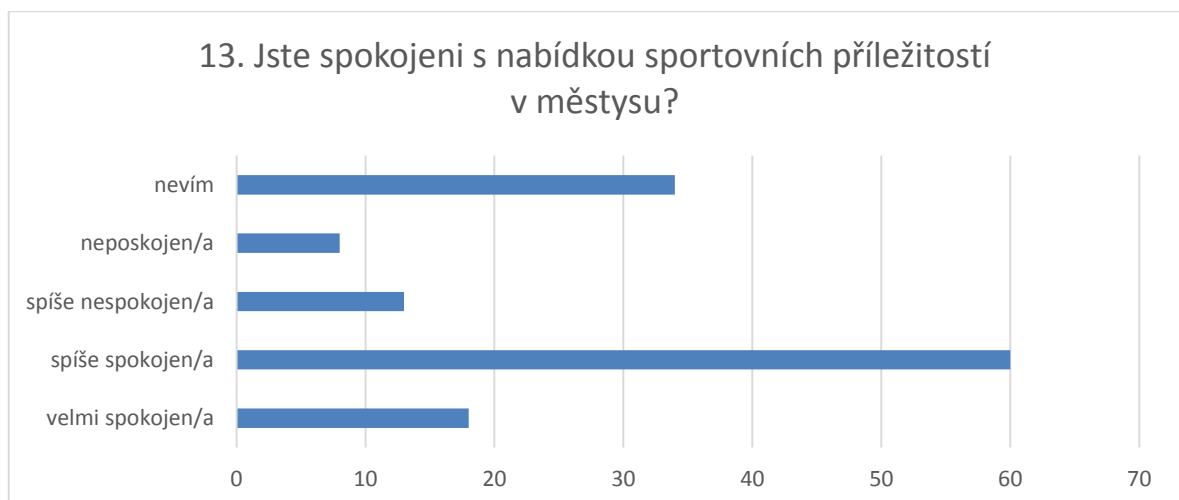
8. otázka

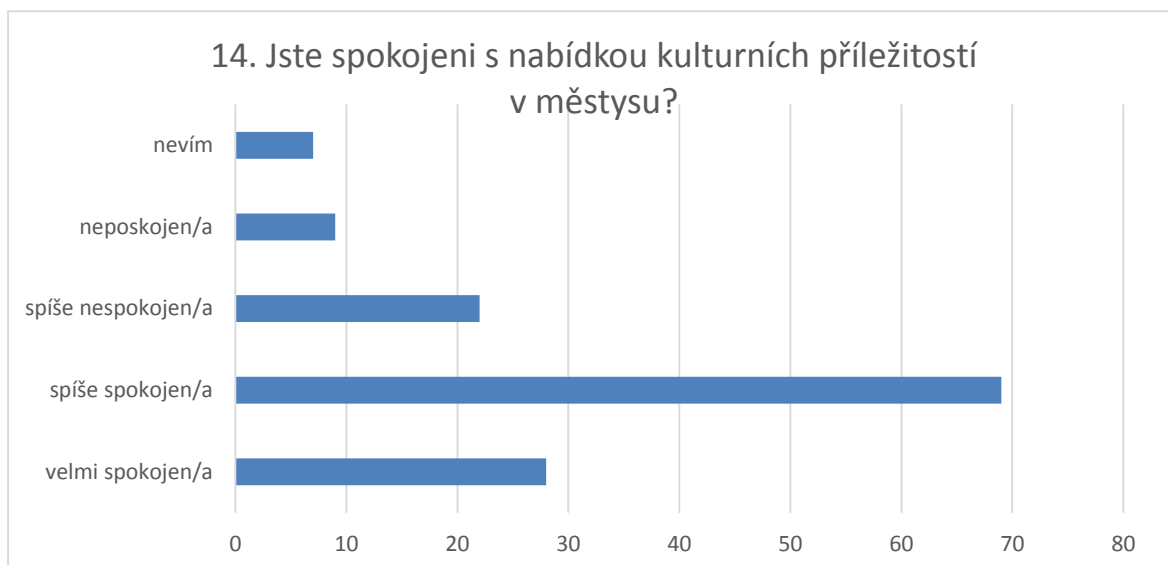
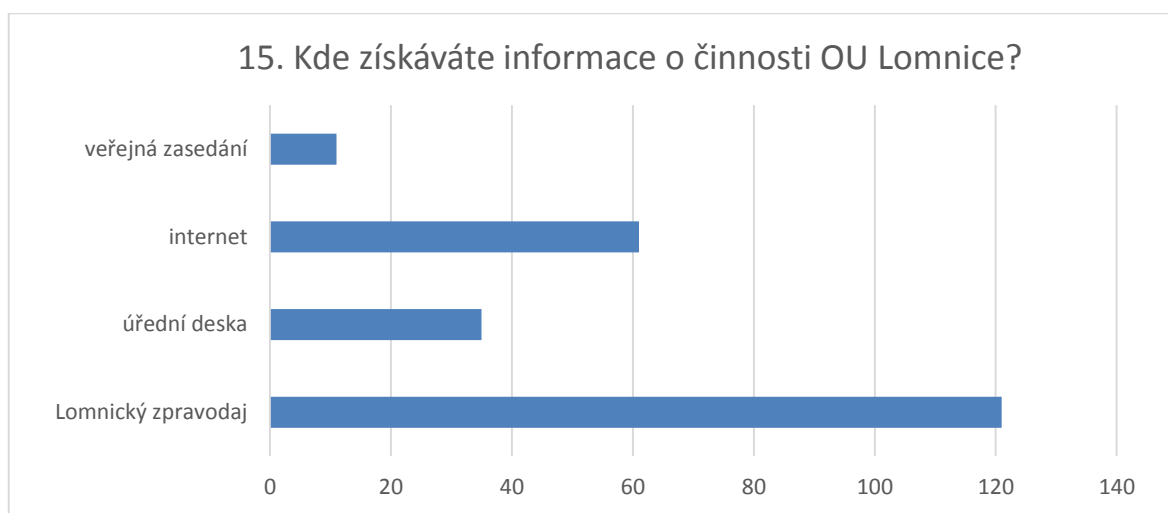

9. otázka**10. otázka****Uved'te, které služby v městysu postrádáte?**

(seřazeno dle nejvyššího počtu hlasů)

- Bankomat
- Koupaliště
- Čistírna oděvů
- Opravna obuvi
- Provozní doba pošty (např. otevřeno přes poledne, i v sobotu)
- Pedikúra
- Služba zaměřená na podporu turismu a kultury
- Městská policie
- Cukrárna (zkvalitnění služeb)
- Zdravotní péče – např. diabetická ordinace především pro seniory
- Některé druhy obchodů - zelenina
- Údržba chodníků a silnic (nejen v zimních měsících)
- Obchod s obuví
- Inspektor topenišť a režimu topení (pokud to legislativa umožňuje)

11. otázka**12. otázka****13. otázka**

14. otázka**15. otázka****16. otázka**

Navrhněte konkrétní investiční akce, které by měl městys co nejdříve realizovat a patří podle Vašeho názoru k nejdůležitějším:

(seřazeno dle nejvyššího počtu hlasů)

- Komunikace, chodníky (nová zástavba, chodník k ZŠ, cesta k Židovskému hřbitovu, Bakošovec, Zahradní, Podlesí, cesta za Microtexem, u bývalého internátu, příjezdové komunikace do Lomnice, příjezdové cesty u starších ulic, Nový Svět)
- Rekonstrukce náměstí Palackého
- Výstavba koupaliště
- Rozšíření ČOV
- Rekonstrukce internátu a nalezení jeho využití

- Veřejné osvětlení
- Rozšíření mateřské školky
- Parkoviště (např. za radnicí, Školní)
- Dokončení kanalizace (např. Nový Svět)
- Rekonstrukce kostela
- Revitalizace rybníka u bývalého zemědělského areálu
- Výstavba bytů
- Kulturní sál – oprava současného kinosálu
- Výletišťe pro pořádání zábav (popř. kluziště)
- Přehodnocení vzhledu židovského náměstí
- Oprava fasády kapličky v Brusné
- Dopravní značení, omezení rychlosti
- Cyklotrasy nebo chodník (např. - Lomnice - Brusná - Řepka)
- Bankomat
- Parkování na náměstí Palackého (zákaz i pro osobní automobily)
- Dořešení územního plánu

17. otázka

Jaký problém by se v městysu měl v současnosti urychleně řešit?

(seřazeno dle nejvyššího počtu hlasů)

- Volně pobíhající zvěř (psi, osli – otázka bezpečnosti)
- Bezpečnost parkování vozidel (ulice Pod Farou, auta stojící v protisměru, služební auta před domy občanů, parkování aut na náměstí)
- Životní prostředí, topná sezóna, smog
- Zvířecí exkrementy
- Dopravní řešení ulice Pod starou farou - nerespektování zákazu, řešení např. obytná zóna
- Kouření a nevhodné chování studentů a mládeže na náměstí a nádraží (nepořádek)
- Kapacita MŠ
- Dořešení územního plánu
- Politické spory na radnici

- Komunikace, chodníky (chodník k ZŠ, komunikace na Novém světě, Bakošovec, místní části, aj.)

18. otázka

Uved'te další náměty na rozvoj městyse.

(seřazeno dle nejvyššího počtu hlasů)

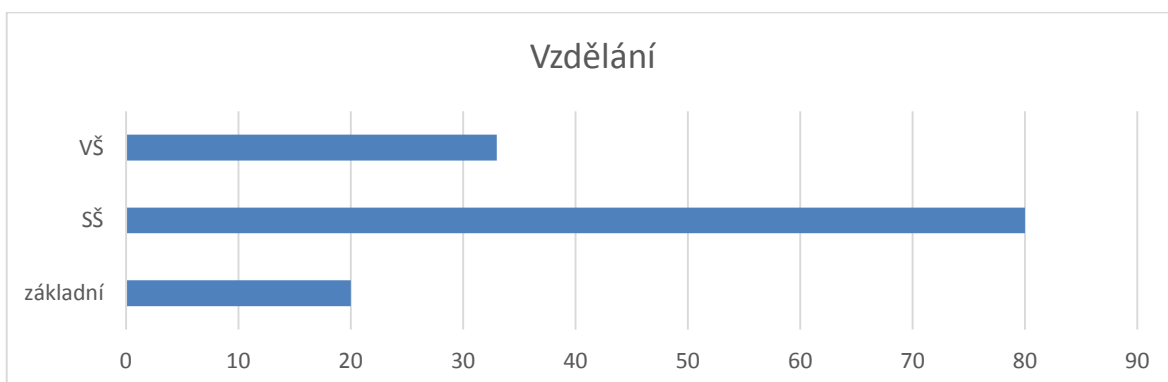
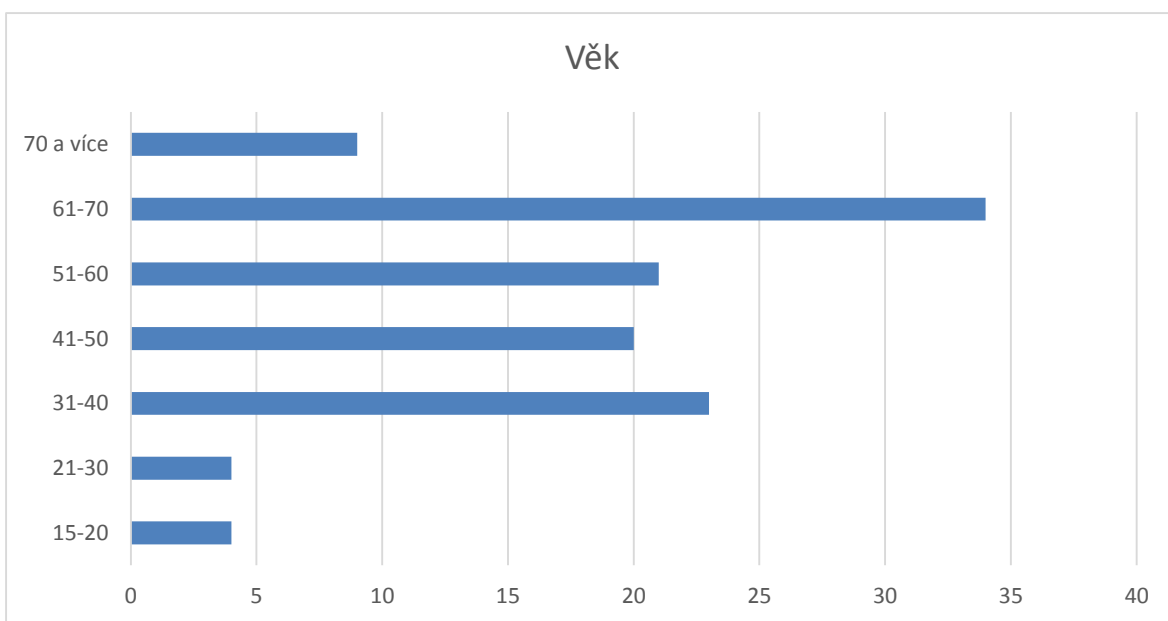
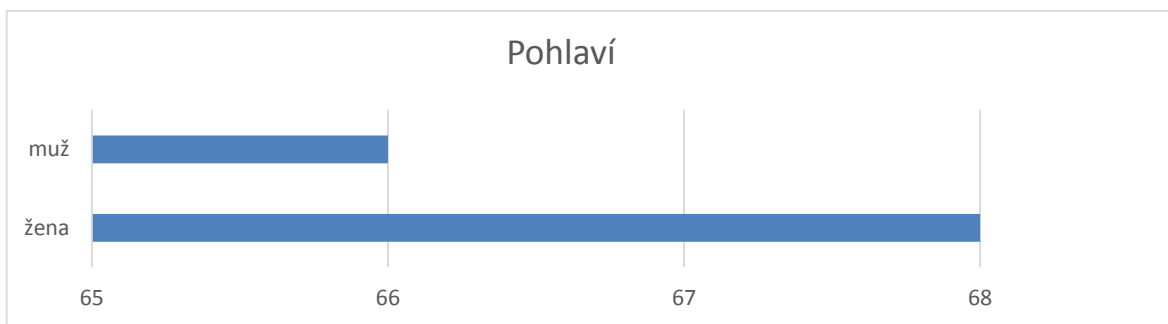
- Vybudování koupaliště
- Větší soustředěnost na kulturní a turistické akce
- Oprava náměstí Palackého
- Výstavba bytů
- Hřiště u kaple sv. Antonína Paduánského – neomezená provozní doba
- Oprava kinosálu
- Více parkovacích ploch
- Místní část Brusná - péče o vzhled, ochrana životního prostředí, komunikace

Prostor pro další náměty a připomínky.

(seřazeno dle nejvyššího počtu hlasů)

- Parkování na náměstí Palackého
- Volně pobíhající zvěř (otázka bezpečnosti)
- Smog během topné sezony
- Větší komunikace a zjišťování potřeb občanů
- Zkvalitnění webových stránek městyse
- Povrch některých místních komunikací

Identifikace respondentů:

8 SOUHRNNÁ SWOT ANALÝZA

Na základě dotazníkové šetření a posouzením vnitřní situace městyse byly identifikovány silné a slabé stránky a na jejich základě pak byly stanoveny možnosti a celkový potenciál. Prostřednictvím vnější analýzy, tj. stanovením příležitostí a ohrožení pak byly posouzeny okolnosti a tendence, které jsou důležité a vyžadují reakci.

8.1 Identifikace silných a slabých stránek

Silné stránky:	Slabé stránky:
Poloha městyse, okolní příroda	Životní prostředí (topná sezóna, smog)
Historické památky	Dlouhodobé politické spory na radnici
Klidné prostředí (mimo hlavní silnice, železnice, apod.)	Nedostatečná kapacita ČOV
Dobré vedení městyse	Absence letního koupaliště
Zájem ze strany vedení o rozvoj městyse	Nedostupnost bankomatů
Dostačující počet škol (MŠ, ZŠ, SŠ)	Nedostatečná propagace území a turistických atraktivit území
Dostupnost zdravotních služeb (praktický i dětský lékař)	Nedostačující kapacita mateřské školy
Zubní ordinace v městyse	Nedostatek pracovních příležitostí
Dostupnost obchodů s potravinami i ostatním zbožím (Jednota COOP, Řeznictví a uzenářství, Smíšené zboží, květinářství, lékárna, cyklocentrum, aj.)	Málo parkovacích ploch (ul. Školní, náměstí Palackého, aj.)
Dostupnost rozšířených služeb (rehabilitační služby, fyzioterapeutické služby, kadeřnictví, krejčovské služby)	Provozní doba některých služeb (pošta, obchod s potravinami)
Čerpací stanice	Volný pohyb zvířat v městyse
Dostatek sportovních příležitostí	Špatný stav komunikací v místních částech (např. Brusná)
Dobrá dopravní obslužnost (IDS JMK)	Kanalizace či plynofikace místních částí (např. Veselí)
Nově vybudované autobusové nádraží	Nedostatek sociálních či startovacích bytů
Kvalitní a dobře rozpracovaný systém odpadového hospodářství	Nedostatek stavebních pozemků

Silné stránky:	Slabé stránky:
Dostatek kulturních akcí (Lomnické hody, Živý Betlém, plesová sezóna, aj.)	Zastaralý vzhled hlavního náměstí ve středu městyse (nám. Palackého)
Péče a zájem o seniory (zájezdy, setkání, aj.)	Nedostatek informovanosti ze strany malých a středních podniků o dotačních možnostech, které by zajistily rozvoj obce a vznik nových pracovních příležitostí
Kvalitní lesy v majetku a okolí městyse (Pravidelná správa a údržba lesů)	
Pobočka České pošty na území městyse	

Tabulka 17 Silné a slabé stránky městyse

Zdroj: Vlastní šetření

8.2 Identifikace příležitostí a hrozeb

Příležitosti:	Hrozby:
Získat finanční prostředky na zlepšení kvality místních komunikací	Administrativní a legislativní zátěž obce
Připravovat komplexní pozemkové úpravy v území jako prostředek ke zlepšení přístupnosti pozemků	Pokles počtu obyvatel v důsledku migračních vlivů a přirozeného úbytku obyvatel
Příležitost pro rozvoj služeb – využití atraktivit v území pro zvýšení cestovního ruchu - příležitost pro rozvoj pracovních příležitostí v oblasti služeb	Pokračující stárnutí obyvatelstva a rostoucí náklady na zdravotní a sociální péči
Podporovat zajištění poradenských a servisních služeb pro starší občany	Zvyšující se průměrný věk, nízká porodnost
Využití prostředků z rozvojových programů pro podporu podnikání	Nezájem občanů o dění v obci
Využívat vyhlášených výzev v dotační oblasti - dobrá projektová příprava	Zvýšení zátěže životního prostředí
Podporovat kooperaci s okolními obcemi při využívání školních a předškolních zařízení	Nedostatečná dopravní obslužnost místních částí
Intenzivnější využití ploch výrobních areálů - průmyslových a zemědělských	Nevyužití potenciálu a atraktivit území pro příchod většího počtu návštěvníků městyse
Vybudování nových parkovacích ploch	Zanášení vodního toku, eroze půdy

Příležitosti:	Hrozby:
Získat prostředky pro rozšíření ČOV	Staré ekologické zátěže
Podpora propagace turistických atraktivit	Růst nákladů na bydlení
Vytvoření turistického produktu mikroregionu Lomnicko, který by byl vytvořen pro trávení volného času vybrané skupiny návštěvníků	Nevyřešené majetkoprávní vztahy vlastníků pozemků
Spolupráce s místními částmi na propojení území prostřednictvím turistických stezek či cyklostezek	Rostoucí podíl automobilové dopravy (vyšší zatížení místních komunikací)
	Nízká spolupráce obce s občany městysu

Tabulka 18 Příležitosti a hrozby městysu

Zdroj: Vlastní šetření

8.3 Zhodnocení SWOT analýzy

Z dotazníkového šetření a výše uvedené SWOT analýzy vyplynulo několik faktů o městysu Lomnice. Mezi největší přednosti patří především jeho poloha. Lomnice se nachází v klidné lokalitě, mimo hlavní silnice či železnice a je obklopen krásnou přírodou, která je jedním z hlavních lákadel nově přistěhovalých občanů a turistů. Poloha je výhodná i vzhledem k blízkosti větších center, které nabízejí širší občanskou vybavenost. Díky fungující a kvalitní dopravní obslužnosti mají občané městysu možnost kdykoliv do těchto center dojíždět. Lomnice také vyniká svojí památkovou zónou, která je zachovalá a trvale udržovaná. Zmíněné historické památky, jako například Lomnický zámek, barokní kostel či Židovská čtvrť jsou hlavními turistickými lákadly městysu. Další předností je dostatek sportovních příležitostí, především díky vybudování multifunkčního hřiště u základní školy. Oblast kultury lze také zařadit mezi přednosti, zejména díky velkému počtu pořádaných kulturních akcí. Za zmínku stojí tradiční akce, které jsou pod záštitou obyvatel městysu jako např. Živý Betlém či Lomnické hody. Mezi slabé stránky městysu patří především volný pohyb zvířat po obci, a to především oslů, kteří ohrožují bezpečnost místních občanů. Další slabou stránkou jsou politické spory na radnici, které stále přetrvávají a které narušují celkové fungování městysu. Obvyklým problémem je zimní období a topná sezóna, jelikož Lomnice je svojí polohou situována v dolině, smog v zimním období je nepřehlédnutelným problémem. Další slabé stránky se týkají především služeb, například

nedostupnost bankomatu, nízká kapacita mateřské školy či nedostatečná kapacita ČOV. Problémem je také nedostatek pracovních příležitostí, nedostatek parkovacích ploch a nedostatek stavebních parcel či bytů.

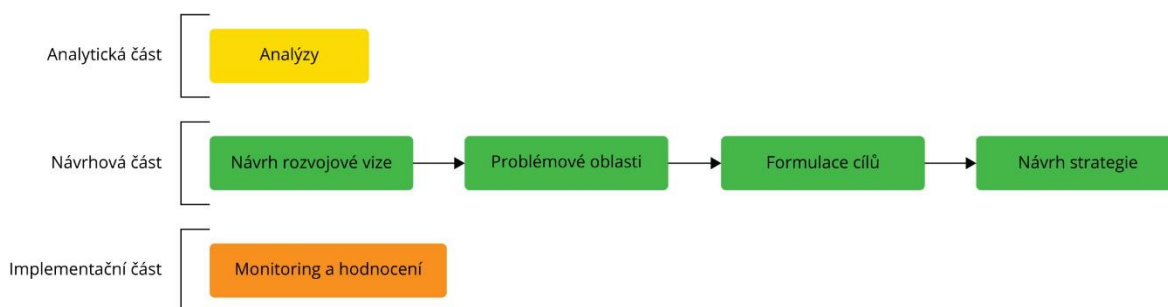
Mezi hlavní příležitosti městysu patří vytvářet podmínky pro novou výstavbu obecních bytů či rodinné zástavby. Dále podporovat cestovní ruch a služby turistického informačního centra. Důležitá je také výstavba nových parkovacích ploch či intenzivnější využití bývalého areálu zemědělského družstva, kde by bylo možné vytvořit nové pracovní příležitosti. Ohrožení, týkající se městysu jsou například neustále se zvyšující administrativní zátěž, stárnutí obyvatelstva, znečišťování životního prostředí či nezájem občanů o dění v městysu.

9 NÁVRHOVÁ ČÁST STRATEGICKÉHO PLÁNU

Z předchozí analytické části a souhrnné SWOT analýzy byly získány podklady pro zpracování návrhové části, která je klíčovým výstupem strategického plánu. Návrhová část je zaměřena na budoucí vývoj městyse a obsahuje několik po sobě jdoucích a navazujících kroků:

- návrh rozvojové vize městyse
- identifikace problémových oblastí městyse
- formulace cílů
- návrh strategie městyse, který zahrnuje priority a opatření

Díky formulovaným cílům a opatřením by mělo dojít k odstranění rozporů mezi stavem současným a stavem žádoucím. Návrhová část strategického plánu má následující strukturu:

Obrázek 10 Struktura strategického plánu

Zdroj: Vlastní zpracování

9.1 Návrh strategické vize

Vize strategického plánu popisuje stav, kterého by mělo být časovém horizontu desíti let v městyse dosaženo. Vize by neměla být formulována příliš obecně či formálně, ale měla by být konkrétnímu subjektu tzv. „šitá na míru“. Jedná se o formulaci žádoucího budoucího stavu a měla by být oporou pro budoucí rozvoj s důrazem na aktivity, které jsou pro městyse prioritou. Vize je formulována krátkým specifickým popisem několika oblastí, na jejichž naplnění je vize založena.

Znění strategické vize pro LOMNICI je následující:

*„Samostatný, soběstačný a ekologicky smýšlející městys,
s fungující a bezpečnou infrastrukturou,
vytvářející podmínky pro kvalitní bydlení, ekonomický rozvoj,
ochranu své historie a hodnot malebné krajiny.“*

9.2 Problémové oblasti

Vymezení problémových oblastí je klíčové pro tvorbu strategického plánu, neboť vyzdvihuje témata, která jsou problematická, a je nutné jim věnovat dostatek pozornosti. Do problémových oblastí jsou zahrnuty pouze ty problémy, jejichž řešení přísluší do kompetence místní samosprávy.

Na základě dotazníkového šetření a socioekonomické analýzy městyse jsem vymezila čtyři nejdůležitější problémové oblasti.

- Místní obyvatelé a kvalita života
- Infrastruktura a doprava v městysu
- Péče o krajinu a životní prostředí
- Zázemí a vzhled městyse

9.2.1 Místní obyvatelé a kvalita života

Do této oblasti spadají především nejdůležitější služby pro občany, jako je zdravotnictví či školství. Zdravotnictví je v Lomnici dostačující. V oblasti školství jsou však zjištěny jisté problémy. Hlavním problémem je nedostatečná kapacita mateřské školy. Městys Lomnice se neustále rozrůstá a většina přistěhovalých jsou rodiny s dětmi. Současná kapacita mateřské školy je již pro městys, jeho místní části a okolní obce podstatně nedostačující. Také vybavení a kvalita výuky ZŠ není pro městys již dostačující. I v této oblasti je třeba učinit kroky k jejímu zlepšení. Dalším problémem, který vyplynul z dotazníkového šetření, je problémová mládež. Městys se potýká s vandalismem ze strany mládeže a je tedy zapotřebí učinit jisté kroky a najít řešení tohoto problému. Dalšími nedostatky jsou absence bankomatu a veřejného koupaliště. V otázce veřejného koupaliště vedení městyse prokazuje snahu, v současnosti však není na jeho území vhodný dostupný prostor pro realizaci této akce. Otázka zajištění bankomatu není v možnostech vedení městyse, bankomaty zajišťují jednotlivé banky, které ve většině případů nechtějí bankomaty do menších obcí umisťovat.

9.2.2 Infrastruktura a doprava v městysu

V oblasti dopravy a dopravní infrastruktury bylo zjištěno podstatně více problémů. Některé místní komunikace na území městysu či v jeho místních částech jsou ve špatném stavu a je zapotřebí jejich rekonstrukce. Problémem jsou také komunikace a chodník k základní škole, které jsou ve velmi špatném technickém stavu. Vzhledem k vytíženosti komunikace i chodníku je třeba provést opravu. V oblasti technické infrastruktury byl zjištěn závažný problém, kterým je kapacita ČOV. Jak již bylo zmíněno, městys Lomnice se neustále rozšiřuje a současná kapacita ČOV je pro stávající počet obyvatel nedostatečná.

9.2.3 Péče o krajinu a životní prostředí

Dalším problémem v městysu je také životní prostředí, a to zejména ovzduší v zimních měsících během topné sezóny. Většina občanů topí tuhými palivy a znečištění v zimním období je opravdu velké, čemuž přispívá také dolinová oblast, ve které se městys nachází. Řešením tohoto problému je například podpora zateplování domů a podpora ekologického vytápění rodinných domů.

9.2.4 Zázemí a vzhled městyse

V této oblasti bylo zjištěno nejvíce problémů. Například služby Turistického informačního centra jsou pro městys velmi nedostačující. Vzhledem k jeho historickým a kulturním památkám, a především k jeho lokalitě, okolní přírodě a klidnému prostředí lze do městysu přilákat větší počet turistů a návštěvníků. Nutné je však zapracovat na celkové propagaci a širším povědomí o městysu. Jak již bylo zmíněno, městys Lomnice je v posledních letech vyhledávanou lokalitou pro bydlení. Problémem je však nedostatek počtu bytů či stavebních pozemků. Posledním stěžejním této oblasti je zastaralý vzhled centrálního náměstí, náměstí Palackého. Špatný povrch a nedostatek parkovacích ploch zhoršují kvalitu a vzhled náměstí.

9.3 Strategie rozvoje městyse Lomnice

Na základě znalosti hlavních problémových oblastí je možné formulovat strategické cíle a k nim přiřadit hlavní rozvojové priority, které by však měly být přiměřeně ambiciózní a dosažitelné. Pro každou problémovou oblast je navržen konkrétní cíl. Cíle by proto neměly být zaměňovány za nástroje, např. cílem není vybudování čistírny odpadních vod

(jedná se o nástroj, resp. projekt), ale zlepšení kvality vody. Ke každému cíli jsou následně formulovány hlavní rozvojové priority, které přispějí k naplnění určených cílů.

Ke každé z priorit bude formulováno několik opatření, která představují konkrétní aktivity, které přispějí k naplnění uvedených priorit. Opatření mohou být v případě strategického plánu městyse Lomnice formulována jako skupiny projektů a aktivit. Popis všech opatření bude zpracován prostřednictvím jednotné struktury, která bude obsahovat tyto body:

- strategický cíl
- priority
- opatření
- aktivity naplňující opatření
- ukazatele pro monitoring plnění opatření (indikátory)
- stanovení garanta opatření

9.3.1 Strategický cíl č. 1 – Zlepšení kvality života místních obyvatel

Tento cíl je formulován pro první problémovou oblast – místní obyvatelé a kvalita života. Současná situace vyžaduje jisté kroky k rozvoji a zlepšení této oblasti. Nejdůležitějšími aspekty této oblasti jsou dle šetření školství a volnočasové aktivity pro mládež. V oblasti školství je třeba především zajistit dostatečnou kapacitu MŠ a zajistit kvalitní výuku a vybavení ZŠ. V oblasti volnočasových aktivit je cílem rozšířit nabídku těchto aktivit a činit více akcí či aktivit pro mládež v Lomnici. Díky těmto krokům dojde k rozvoji školství na území městyse a lze také předpokládat, že dojde ke snížení vandalizmu či problémových aktivit mládeže.

Priorita 1.1 – Obnova a údržba technického stavu škol a školských zařízení, zajištění kvalitního vybavení a dostatečných kapacit těchto zařízení

Opatření

- podpora rozvoje školství, prostřednictvím dovybavení tříd základní školy
- rozšíření kapacity mateřské školy
- zlepšování komunikace, posilování identity a soudržnosti komunity
- zajištění finančních zdrojů na realizaci projektových záměrů;

Hlavní aktivity

- navýšení kapacity MŠ
- rozšíření a obnova vybavení MŠ
- rozšíření vybavení a zvyšování kvality výuky základní školy
- podpora školních aktivit a zlepšování školního prostředí
- podpora speciálních aktivit základní školy, např. Základní umělecká škola, speciální škola, aj.

Indikátor

Počet nových aktivit a míst v MŠ, ZŠ, mimoškolních aktivit; počet nových zařízení/vybavení MŠ, ZŠ.

Garant

místostarosta městyse Lomnice

Priorita 1.2 - Rozšíření a rozvoj volnočasových aktivit pro děti a mládež, modernizace volnočasových zařízení

Opatření

- spoluvytvářet a podporovat ucelený systém sportovních a volnočasových aktivit orientovaných na děti a mládež
- podpora (materiální i finanční) činností organizací zabývajících se tělovýchovnou činností a sportem
- podporovat místní aktivity směřující k uchování a rozvíjení tradic (např. Lomnické hody);
- zajištění finančních zdrojů na realizaci projektových záměrů;
- výstavba, rekonstrukce a údržba prostor pro volnočasové aktivity

Hlavní aktivity

- výstavba dětského hřiště v místní části Brusná, Veselí a Lomnici
- přestavba a úprava bývalého kinosálu na víceúčelové kulturní centrum
- další etapa zkvalitnění sportovního zázemí při základní škole

- pořádání či podpora významných kulturních, sportovních a společenských aktivit na území městysu – sportovní dny, fotbalové turnaje, plesy, Lomnické hody, turistické pochody, Den dětí, ostatkové slavnosti, olympiáda pro děti, aj.

Indikátor

Plocha upraveného/vybudovaného hřiště v m²; počet herních prvků; počet spolků / občanů zapojených do občanských aktivit, počet prostor pro volnočasové aktivity.

Garant

starosta městyse Lomnice

Priorita 1.3 - Podpora občanské vybavenosti, ostatních služeb a rozvoje městyse

Opatření

- zajištění kvalitní a dostatečné nabídky služeb pro občany – vytvářet podpůrné prostředí pro poskytování služeb a zvyšování jejich úrovně
- zlepšování komunikace, posilování identity a soudržnosti komunity
- zlepšování kvality života občanů prostřednictvím nabídky nových služeb a urbanistických projektů
- podpora výstavby nových rodinných domů a vytváření ploch pro novou výstavbu na území městyse
- podpora výstavby bytových domů
- podporovat zajišťování a zkvalitňování dostupné zdravotní péče a vytvoření podmínek pro její případné rozšíření (vzhledem ke struktuře obyvatelstva)
- širokosortimentní rozšíření nabídky a kvality maloobchodní sítě
- rozšířit spolupráci veřejného a soukromého sektoru při zajišťování sociálních služeb
- podpora rozvoje a udržení místní občanské, kulturní a sportovní vybavenosti a veřejných služeb na území městyse

Hlavní aktivity

- rekonstrukce areálu bývalého internátu na bytový dům – výstavba startovacích bytů
- zlepšení bezpečnosti v obci, zřízení obecní policie

- zachování přístupnosti základní zdravotnické péče v městysi
- vytvoření podmínek pro eventuální specializovanou lékařskou péči (např. diabetická ordinace)
- Výstavba kolumbária na hřbitově v Lomnici
- Realizace bezbariérových přístupů na obecní úřad a další nemovitosti v majetku městyse

Indikátor

Počet nových pozemků/bytů, počet nových služeb v městysu, počet nových jednotek rozvoje.

Garant

starosta městyse Lomnice

9.3.2 Strategický cíl č. 2 - Rozvoj obecní infrastruktury a zvýšení kvality a bezpečnosti dopravy

Cíl je formulován z toho důvodu, že v oblasti dopravy a technické infrastruktury městyse byly zjištěny některé závažné nedostatky, které je třeba řešit. Co se týče dopravy, jedná se o špatný stav některých místních komunikací. Také je třeba řešit bezpečnost dopravy v některých místních úsecích. Díky jistým opatřením a aktivitám v této oblasti dojde k jak k posílení bezpečnosti místní dopravy, tak ke zkvalitnění stavu místních komunikací. V oblasti technické infrastruktury byl zjištěn jeden závažný nedostatek, a to kvalita ČOV, která je v současnosti značně nedostačující. Díky naplnění tohoto cíle dojde k navýšení kapacity a posílení technické infrastruktury městyse.

Priorita 2.1 - Zkvalitnění stavu dopravní infrastruktury v městysu, s důrazem na bezpečnou pěší a cyklistickou dopravu a jejich návaznost na systém veřejné dopravy

Opatření

- zabezpečit kvalitní a bezpečnou dopravu pro řidiče, cyklisty a chodce
- snížení intenzity dopravy a zvýšení bezpečnosti dopravy v obci
- dobudovat a rekonstruovat síť místních komunikací, zlepšování celkového technického stavu a úrovně místních komunikací
- zajištění modernizace dopravní infrastruktury a zlepšení péče o čistotu a udržování veřejných prostranství a zeleně, pořízení svozového vozidla na bioodpad

- dobudování parkovacích ploch
- podpora a realizace konkrétních projektů na posílení bezpečnosti dopravy (např. spolupráce v oblasti městské Policie)

Hlavní aktivity

- rekonstrukce, výstavba a modernizace místních komunikací v městysu i v místních částech - Brusná, Veselí, Řepka
- realizace výstavby chodníku v místní části Řepka
- oprava místní komunikace Lomnice – Veselí
- výstavba parkovacích ploch - např. ulice Školní, náměstí Palackého
- oprava místní komunikace, chodníků a parkovacích ploch v okolí základní školy
- rozšíření pěších tras a cyklotras – propojení městysu a jeho místních částí či okolních obcí
- zajistit zklidnění/zpomalení dopravy v problémových úsecích městysu - např. ulice Tišnovská

Indikátor

Délka rekonstruovaných/nově vybudovaných místních komunikací (km); délka vybudovaných chodníků (km); plocha rekonstruovaných/nově vybudovaných parkovacích ploch (m²).

Garant

starosta městyse Lomnice

Priorita 2.2 - Obnova a posílení technické infrastruktury

Opatření

- dobudování kanalizace v místních částech
- obecní budovy vybavovat pouze čistými zdroji tepla a zamezit tepelným ztrátám s cílem co nejnižší energetické náročnosti
- rekonstrukce a rozšíření ČOV
- modernizace potřebné technické infrastruktury a inženýrských sítí
- doplnění veřejného osvětlení v chybějících částech

Hlavní aktivity

- další etapa kabelizace nízkého napětí a veřejného osvětlení na území městysu
- veřejné osvětlení místní komunikace Brusná – Brusná zastávka
- podpora výstavby domovních čističek odpadních vod v místech, kde není vybudována kanalizace či napojení na ČOV
- rekonstrukce a intenzifikace ČOV v části V oboře

Indikátor

Délka vybudované kanalizace (m / km); počet nových jednotek veřejného osvětlení, aj.

Garant

starosta městyse Lomnice

9.3.3 Strategický cíl č. 3 - Posílení péče o krajinu a životní prostředí

V současnosti se městys potýká především s problémy v oblasti stavu ovzduší zejména během topné sezóny, kdy se vlivem přitápění v rodinných domech tuhými palivy, různými nekvalitními palivy a někdy i spalováním domovního odpadu stav ovzduší značně zhoršuje. Dalším problémem je veřejná zeleň, která je v současné době nedostačující. Naplněním tohoto cíle dojde v budoucnu především ke zlepšení kvality ovzduší a obnově a revitalizaci veřejné zeleně.

Priorita 3.1 - Realizace projektů posilujících ochranu krajiny a údržbu zeleně v katastru městyse

Opatření

- rozšiřovat veřejnou zeleň, provádět prostorové úpravy a obnovovat stávající zelené plochy s významnou krajinnotvornou, estetickou a přírodní hodnotou
- údržba lesních porostů
- revitalizace a údržba významných krajinných prvků
- uplatňování zásad trvalé udržitelnosti v péči o přírodu a krajinu

Hlavní aktivity

- obnova, údržba a ochrana zeleně na území městysu – např. náměstí Palackého
- revitalizace vodní nádrže u zemědělského družstva
- úprava prostranství hlavního náměstí, tj. náměstí Palackého

- revitalizace a údržba vodních toků na území městyse

Indikátor

Velikost (m²) revitalizované plochy, délka revitalizovaných ploch a cest v m², počet prvků obnovených/revitalizovaných.

Garant

místostarosta městyse Lomnice

Priorita 3.2 - Zlepšit kvalitu životního prostředí na území městyse a zvýšit povědomí o zásadách trvale udržitelného rozvoje mezi místním obyvatelstvem

Opatření

- informování občanů o výhodách a přínosech alternativních zdrojů energie
- zaměření se na využívání obnovitelných zdrojů energie
- podpora zateplování budov s cílem snížení spotřeby energií
- podpora aplikace ekologické osvěty a výchovy
- podpora snížení produkce odpadů, jeho třídění a opětovné využití a zvýšení efektivity odpadového hospodářství v městysu
- podpora recyklace odpadů, kompostování, aj.
- využívání alternativních energetických zdrojů – spalování biomasy, tepelná čerpadla, s cílem snižování rizika poškozování životního prostředí

Hlavní aktivity

- podpora Okrašlovacího spolku Lomnice – OSLO
- podpora odstraňování starých ekologických zátěží – např. za areálem bývalého zemědělského družstva
- šetrné využívání místních přírodních zdrojů - např. dřeva z místních lesů
- využití možností dotací pro umístění zařízení k čerpání alternativního zdroje energie pro městys i občany – např. kotlíkové dotace

Indikátor

Velikost (m²) revitalizované plochy, délka revitalizovaných ploch a cest v m², počet prvků obnovených/revitalizovaných.

Garant

starosta městyse Lomnice

9.3.4 Strategický cíl č. 4 - Zvýšení kvality zázemí a obnova vzhledu městyse

Tento cíl se zabývá rozvojem občanské vybavenosti pro obyvatele městyse, vzhledem veřejných prostor a také služeb, především v oblasti cestovního ruchu a turismu. V těchto oblastech byly zjištěny největší nedostatky, proto budou formulovány priority, opatření a aktivity, které povedou k naplnění daného cíle a zvolených oblastí. Díky naplnění tohoto cíle dojde v budoucnu k rozvoji občanské vybavenosti, také dojde ke zkvalitnění služeb pro turisty a tím ke zvýšení návštěvnosti městyse. V neposlední řadě dojde také k revitalizaci a zkvalitnění veřejných prostor.

Priorita 4.1 – Revitalizace vzhledu, příp. dobudování významných veřejných prostranství**Opatření**

- cíleně kultivovat vzhled městyse
- péče o významné objekty, historické a kulturní památky a jejich okolí
- zlepšení kvality udržování čistoty obce, problémy s volně pobíhajícími zvířaty, rostoucí problém se znečištěnými komunikacemi a lokalitami městyse
- obnova vzhledu středu městyse
- citlivé vybavení a revitalizace obecních prostranství a přilehlé zeleně
- využívání dotací, grantů a jiných finančních zdrojů pro financování investic městyse
- úpravy a revitalizace vnitřního prostředí obce a veřejných prostranství

Hlavní aktivity

- oprava fasády a zateplení bytového domu ul. Tišnovská č. p. 127
- program rozvoje venkova, tematické operační programy, operační programy zahraniční spolupráce, využívání dotací ze státních fondů i krajem vyhlášených programů
- spolupráce na opravě barokního kostela v Lomnici (vč. slavnostního nasvícení)
- rekonstrukce a revitalizace hlavního náměstí městyse, tj. náměstí Palackého
- pořizování a aktualizace územně plánovací dokumentace a digitalizace katastru

Indikátor

Velikost (m²) revitalizované plochy, délka revitalizovaných ploch a cest v m², počet prvků obnovených/revitalizovaných.

Garant

starosta městyse Lomnice, místostarosta městyse Lomnice

Priorita 4.2 - Podpora návštěvnosti městyse turisty a posílení zájmu o dění v městyse

Opatření

- zkvalitnit a rozšířit služby turistického informačního centra, podpořit rozvoj služeb cestovního ruchu pro Lomnici a nejbližší okolí
- zachování kulturních a historických hodnot v území
- rozvoj městyse jako turistického, cykloturistického a rekreačního centra spolu s podporou podnikání
- využití potenciálu polohy městyse
- vytvoření zázemí a aktivit pro krátkodobé i vícedenní návštěvy městyse
- zvýraznění atraktivit a vytvoření infrastruktury podporující cestovní ruch.
- vybudování a podpora kvalitních služeb v oblasti poskytování zázemí a občerstvení pro turisty a cykloturisty navštěvující Lomnici
- příprava a podpora projektů v oblasti využívání dotací a grantů pro financování investic v městyse
- výstavba zábavních zařízení a atrakcí pro rodiny s dětmi
- podpora regenerace místních památek, přírodních atraktivit a venkovské architektury

Hlavní aktivity

- rozšíření a zlepšení kvalit služeb turistického informačního centra
- komplexní formy propagací, Lomnice v rámci Mikroregionu Lomnicko a turistické destinace Tišnovsko
- Program rozvoje venkova, tematické operační programy, programy vyhlášené krajem či státem
- obnova a posílení informační infrastruktury - informační tabule, mapy
- propojení místních částí Brusná a Řepka prostřednictvím výstavby cyklostezky

Indikátor

Počet a druh propagačních materiálů, počet kapacit pro ubytování, stravovacích míst, délka (km) nových turistických či cykloturistických tras.

Garant

starosta městyse Lomnice

9.4 Akční plán městyse Lomnice

Akční plán představuje souhrnný přehled projektových záměrů, které

- byly dodány představiteli městyse Lomnice na základě předchozích jednání Zastupitelstva městyse Lomnice,
- jsou v souladu se strategickým plánem,
- jsou plánovány v letech 2016 - 2018.

Záměry mají převážně investiční povahu či podobu spolupráce či jiné organizační aktivity. Krátkodobá povaha akčního plánu vyžaduje postupnou aktualizaci (přibližně jedenkrát ročně), u strategického plánu jako střednědobého koncepčního dokumentu se změny neočekávají.

Akční plán městyse Lomnice na období 2016 - 2018

Název projektu	Zdroj	Stav projektu	Rok dokončení	Náklady (Kč)
Rekonstrukce internátu na bytový dům (startovací)	VP	Příprava PD	2016	10 000 000 Kč
Oprava fasády, zateplení bytového domu Tišnovská 127	VP	Prozatím ve fázi příprav	2016	500 000 Kč
Veřejné osvětlení místní komunikace Brusná – Brusná zastávka	VP	Probíhá již realizace	2016	300 000 Kč
Realizace chodníku v Řepce	VP	V realizaci	2016	700 000 Kč
Spolupráce na opravě kostela	D	Uzavřena smlouva	2016	3 500 000 Kč
Rekonstrukce ČOV (dotace)	D	Podána žádost o dotaci	2017	25 000 000 Kč
Další etapa kabelizace nízkého napětí a veřejného osvětlení v Lomnici	VP	Příprava PD	2017	5 000 000 Kč
Příprava na rekonstrukci náměstí Palackého	D	Příprava architektonické soutěže	2017	25 000 000 Kč

Název projektu	Zdroj	Stav projektu	Rok dokončení	Náklady (Kč)
Kolumbárium na hřbitově v Lomnici	VP	Příprava PD	2017	1 000 000 Kč
Revitalizace vodní nádrže u zemědělského družstva	D	Řešení majetkových vztahů	2017	2 000 000 Kč
Rozšíření kapacity MŠ	D	Příprava PD	2017	2 000 000 Kč
Dětské hřiště v Brusné, Veselí a Lomnici	VP	Prozatím ve fázi příprav	2017	1 000 000 Kč
Místní komunikace Lomnice – Veselí	D	Příprava PD	2018	10 000 000 Kč
Obnova a výstavba místních komunikací v Lomnici a místních částech	VP	Příprava výběrových řízení	2018	6 000 000 Kč

Tabulka 19 Akční plán městyse na období 2016 – 2018

Zdroj: vedení městyse Lomnice

10 KATALOG PROJEKTŮ

10.1 PROJEKT č. 1 – Rekonstrukce bývalého internátu na bytový dům

Název projektu:	Rekonstrukce bývalého internátu na bytový dům
Předmět projektu:	Předmětem projektu je provést rekonstrukci bývalého internátu střední školy na bytový dům.
Umístění projektu:	Objekt je umístěn v okrajové části městyse - ulice Žleby č. p. 187.
Celkové náklady:	V současné době je na projekt zpracovávána projektová dokumentace. Rozpočet tedy dosud nebyl zpracován. Z hlediska rozsahu rekonstrukce a velikosti objektu lze náklady odhadnout na cca 10 000 000 Kč.
Předkladatel:	Městys Lomnice Nám. Palackého 32 679 23 Lomnice
Popis projektu:	<p>Městys Lomnice je v posledních letech vyhledávanou lokalitou pro bydlení, zejména díky mnoha turistickým a historickým atraktivitám a celkové občanské vybavenosti a dostupnosti služeb pro občany. Městys však nedisponuje dostatečným množstvím bytů a ceny pozemků jsou v současnosti pro mladé rodiny mnohdy nedostupné.</p> <p>Z těchto důvodů byl přednesen a schválen návrh na rekonstrukci bývalého internátního domu na bytový dům, se zaměřením na startovací byty pro mladé obyvatelstvo, které si v dané situaci nemůže vlastní bydlení dovolit.</p> <p>Tento objekt je dvoupatrový, postaven byl v roce 1947. Po-</p>

	slední 3 roky je nevyužívaný. Jeho vnitřní dispozice a vybavení odpovídá době vzniku a svému účelu. V objektu jsou umístěny malé pokoje bez sociálního vybavení, v přízemí je jídelna, kuchyň a ostatní zázemí. Rekonstrukcí vznikne 11 samostatných bytových jednotek, primárně určených pro mladší skupinu obyvatel.
Cíl projektu:	Cílem projektu je zajistit řádné využití nevyužívaného objektu, čímž dojde také k navýšení bytového fondu v městysu. Díky realizaci tohoto projektu dojde k zajištění nájemního bydlení pro kategorii obyvatel, kteří nedosahují na možnost samostatného vlastního bydlení.
Cílová skupina:	Obyvatelstvo ve věku 20 – 40 let
Termín realizace:	2017 - 2018
Zdroje financování:	Vlastní zdroje: 10 000 000 Kč
Zařazení:	
Strategický cíl 1:	Zlepšení kvality života místních obyvatel
Priorita III:	Podpora občanské vybavenosti, ostatních služeb a rozvoje městysu
Opatření:	Podpora výstavby bytových domů

10.2 PROJEKT č. 2 – Rekonstrukce a intenzifikace ČOV

Název projektu:	Rekonstrukce a intenzifikace čističky odpadních vod
Předmět projektu:	Předmětem projektu je zajistit rekonstrukci čističky odpadních vod, která je na hranici životnosti a zajistit intenzifikaci z důvodu vyššího počtu současně připojených ekvivalentních obyvatel.
Umístění projektu:	Objekt je umístěn mimo zastavěnou část městysu Lomnice,

	v části obce s místním názvem V oboře.
Celkové náklady:	Dle rozpočtu jsou celkové náklady přibližně 25 000 000 Kč.
Předkladatel:	Městys Lomnice Nám. Palackého 32 679 23 Lomnice
Popis projektu:	<p>Stávající čistička odpadních vod v městyse je nedostačující. Z důvodu narůstajícího počtu obyvatel, který je předpokládán i v následujících letech, je nutné čističku rekonstruovat a především rozšířit její kapacitu.</p> <p>Čistička odpadních vod byla vystavěna v roce 1990, kdy nároky na předmětné zařízení nebyly tak vysoké. V současnosti, kdy probíhá nová výstavba rodinných a bytových domů, není kapacita čističky dostatečná a hrozí zanešení místního potoka, který se vlévá do řeky Svatky.</p> <p>Současná kapacita předmětné čističky odpadních vod je 700 ekvivalentních obyvatel. Díky plánové intenzifikaci čističky dojde k připojení dalších 1200 ekvivalentních obyvatel a kapacita pro městys Lomnice a budoucí plánovanou výstavbu bude dostačující.</p>
Cíl projektu:	Cílem projektu je zajistit rozvoj obce, prostřednictvím zajištění možnosti budoucí bytové výstavby. Dále také ochrana ekosystému potoku Besénku a ekologický přístup pro současnou i budoucí generace.
Cílová skupina:	Současné i budoucí obyvatelstvo městyse Lomnice, podnikatelé na území městyse.
Termín realizace:	2018 - 2019
Zdroje financování:	Financování projektu je plánováno především ze získaných

	<p>dotací, konkrétně z Operačního programu Životního prostředí. Zbývající část pokryje městys z vlastních zdrojů.</p> <p>Předpokládaná struktura financování:</p> <p>Operační program Životní prostředí: 75 %</p> <p>Vlastní zdroje: 25 %</p>
Zařazení:	
Strategický cíl 2:	Rozvoj obecní infrastruktury a zvýšení kvality a bezpečnosti dopravy
Priorita II:	Obnova a posílení technické infrastruktury
Opatření:	Rekonstrukce a rozšíření ČOV

10.3 PROJEKT Č. 3 - Rekonstrukce náměstí Palackého

Název projektu:	Rekonstrukce náměstí Palackého
Předmět projektu:	Předmětem projektu je rekonstrukce povrchů náměstí, zajištění nových parkovacích ploch, dopravního značení a mobiliáře a revitalizace zeleni na území náměstí.
Umístění projektu:	Objekt se nachází v centru městyse Lomnice.
Celkové náklady:	Odhadované náklady jsou cca 20 – 30 000 000 Kč.
Předkladatel:	Městys Lomnice Nám. Palackého 32 679 23 Lomnice
Popis projektu:	Náměstí Palackého je centrem městyse Lomnice. Nachází se zde několik významných historických a kulturních památek a také převážná většina služeb pro občany, např. prodejna s potravinami, lékařské ordinace, cukrárna a TIC, budova radnice, pohostinství, aj.

	<p>V minulosti bylo hlavním problémem velké vytížení z hlediska autobusové dopravy, jelikož se na náměstí nacházely autobusové zastávky. V roce 2014 byl dokončen projekt výstavby nového přestupního terminálu v okrajové části náměstí, za nákupním střediskem. Nyní je třeba řešit další problémy, týkající se náměstí – např. nedostatečnost parkovacích ploch, špatný povrch náměstí, apod.</p> <p>V současnosti byl tedy navržen uvedený projekt, který zajistí řešení pro výše zmíněné problémy. Jedná se především o zvýšení kvality povrchů náměstí, zajištění parkovacích ploch, zajištění vhodné zeleni, zajištění mobiliáře umístěného v této ploše a zajištění dopravního značení.</p> <p>Před samotným zadáním rekonstrukce bude provedena architektonická soutěž na nejvhodnější návrh tohoto projektu. Tato soutěž bude provedena dle Pravidel České komory architektů. Její zahájení se očekává v květnu letošního roku.</p>
Cíl projektu:	Cílem projektu je zajistit vyšší kvalitu veřejných ploch, což se projeví ve spokojenosti obyvatel i návštěvníků městyse Lomnice.
Cílová skupina:	Obyvatelstvo městyse Lomnice, návštěvníci městyse Lomnice.
Termín realizace:	2017 - 2019
Zdroje financování:	<p>Vzhledem k tomu, že zahájení projektu je plánováno v roce 2017, není prozatím zpracována projektová dokumentace a přesný rozpočet projektu také není znám. Z předběžných odhadů však vyplynuly náklady přibližně 20 – 30 000 000 Kč. Městys vynaloží veškeré úsilí na získání podpory tohoto projektu z Evropských dotací. Konkrétní fond či Operační program však momentálně není znám. Zbývající podíl pokryje městys z vlastních zdrojů.</p> <p>Předběžný odhad:</p>

	Vlastní zdroje: 25 % Evropské dotace: 75 %
Zařazení:	
Strategický cíl 4	Zvýšení kvality zázemí a obnova vzhledu městyse
Priorita I:	Revitalizace vzhledu, příp. dobudování významných veřejných prostranství
Opatření:	Obnova vzhledu středu městyse

ZÁVĚR

Stěžejním cílem diplomové práce byl návrh strategického plánu městyse Lomnice. Pro naplnění tohoto cíle bylo třeba provést několik kroků, a tím naplnit dílčí cíle práce.

Prvním dílčím cílem práce bylo zpracování socioekonomické analýzy městyse Lomnice. Tuto analýzu jsem provedla za pomoci sběru dat především z Českého statistického úřadu a díky rozhovorům se starostou Lomnice Ing. Milanem Vojtou a některými členy Rady městyse. Socioekonomická analýza byla zaměřena na stěžejní odvětví, kterými jsou demografický vývoj; ekonomický vývoj; technická infrastruktura a bydlení; občanská vybavenost a služby; cestovní ruch, kultura a sport; doprava a dopravní infrastruktura; životní prostředí a správa a hospodaření městyse. Při zpracování strategického plánu je také důležité dbát na názor veřejnosti a občanů daného území, proto jsem v rámci analýzy zpracovala dotazník, který jsem distribuovala občanům městyse a získala tak jejich připomínky, názory a nápady na přednosti a problémy městyse, jeho fungování a možnosti zlepšení a rozvoje. Na základě zpracované analýzy a výsledků provedeného dotazníkového šetření jsem vypracovala SWOT analýzu, tedy identifikace nejdůležitějších silných a slabých stránek, tedy analýzu vnitřního prostředí městyse a příležitostí a hrozeb, tedy analýzu vnějšího prostředí městyse.

Druhým dílčím cílem práce bylo vypracování návrhové části strategického plánu. V první části jsem formulovala strategickou vizi městyse, která zní: *„Samostatný, soběstačný a ekologicky smýšlející městys, s fungující a bezpečnou infrastrukturou, vytvářející podmínky pro kvalitní bydlení, ekonomický rozvoj, ochranu své historie a hodnot malebné krajiny.“* Dalším krokem návrhové části byla identifikace klíčových problémových oblastí. K identifikaci problémových oblastí přispěly především výsledky dotazníkového šetření. Pro městys Lomnice jsem identifikovala a podrobně rozpracovala čtyři klíčové problémové oblasti, kterými jsou místní obyvatelé a kvalita života, infrastruktura a doprava v městyse, péče o krajinu a životní prostředí a poslední je zázemí a vzhled městyse. Díky identifikaci problémových oblastí jsem následně formulovala hlavní strategické cíle pro rozvoj městyse, kterými jsou zlepšení kvality života místních obyvatel, rozvoj obecní infrastruktury a zvýšení kvality a bezpečnosti dopravy, posílení péče o krajinu a životní prostředí a zvýšení kvality zázemí a obnova vzhledu městyse. Na základě formulace strategických cílů jsem ke každému cíli přiřadila priority. Poté jsem podrobně rozpracovala klíčová opatření a aktivity, které přispějí k naplňování uvedených cílů a celému rozvoji městyse.

Každému cíli jsem dále přiřadila indikátor měřitelnosti jeho naplňování a garanta, který má v městysu danou oblast na starost. V závěru návrhové části jsem zpracovala Akční plán městyse na období 2016 – 2018, který jsem zpracovala na základě rozhovoru a odborné konzultace se starostou městyse Ing. Milanem Vojtou.

Třetím dílčím cílem práce bylo vypracování katalogu projektů. Katalog projektů jsem také zpracovala ve spolupráci se starostou a vedením městyse. Vybrala jsem tři stěžejní projekty, které jsou v nejbližším období v městysu plánovány a o nichž má vedení městyse jasné představy. Tyto projekty jsem podrobně rozpracovala, včetně popisu předmětu a cíle projektu, jeho předpokládaného financování a termínu realizace. Dále jsem dané projekty přiřadila k jednotlivým cílům a opatřením, které realizace těchto projektů podpoří.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Knižní zdroje:

BAUN, Michael J and Dan MAREK. Cohesion policy in the European Union. 1st ed. New York: Macmillan Education, 2014, 257 p. ISBN 9780230303140

FORET, Miroslav. Management v regionálním rozvoji. 1. vyd. Brno: Mendelova univerzita v Brně, 2013. ISBN 9788073757403.

HRABALOVÁ, Simona. Teorie a praxe rozvoje měst a obcí. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, Ekonomicko-správní fakulta, 2004. ISBN 8021033568.

HUDEČKOVÁ, Helena, Michal LOŠŤÁK a Adéla ŠEVČÍKOVÁ. Regionalistika, regionální rozvoj a rozvoj venkova. Vyd. 1. V Praze: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, 2006. ISBN 8021314133.

JÁNSKÝ, Jaroslav. Regionální management. 1. vyd. Brno: Mendelova univerzita v Brně, 2013. ISBN 9788073757779.

KERLINOVÁ, Alena a Eva TOMÁŠKOVÁ. Management veřejné správy. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2014. ISBN 9788021069183.

KOHOUT, Pavel. Regionální rozvoj - regionální politika. 1. vyd. Kladno: Vyšší odborná škola územně-správní a jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, 2013. ISBN 9788090485976.

KOZEL, Roman, Lenka MYNÁŘOVÁ a Hana SVOBODOVÁ. Moderní metody a techniky marketingového výzkumu. 1. vyd. Praha: Grada, 2011. Expert (Grada). ISBN 9788024735276.

LUKÁŠ, Zdeněk. Regionální a strukturální politika EU. Hronov: Grafické závody, 2000. Strukturální fondy - učební text. ISBN 8023859781.

MACHÁČEK, Jaroslav, Petr TOTH a René WOKOUN. Regionální a municipální ekonomie. Vyd. 1. Praha: Oeconomica, 2011. ISBN 9788024518367

Management regionální a místní správy. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2006. ISBN 8021041412.

MAREK, Dan a Tomáš KANTOR. Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie. 1. vyd. Brno: Společnost pro odbornou literaturu - Barrister & Principal, 2007. ISBN 9788087029138.

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) č. 1301/2013. In: . . . : EUR-lex, 2013, ročník 2013, L 347.

NIJKAMP, Peter and Roberta CAPELLO. Handbook of regional growth and development theories. 1st ed. Cheltenham, UK: Edward Elgar, 2009, 544 p. ISBN 9781848445987.

NOVOTNÁ, Martina. Regionální politika EU. 1. vyd. Ostrava: VŠB - Technická univerzita Ostrava, 2007. Studijní opora pro distanční vzdělávání. ISBN 9788024814131.

PERLÍN, Radim. Strategický plán mikroregionu. Vyd. 1. Kolinec: AgAkcent, 2002. ISBN 8090309305.

PRŮCHA, Jan. Andragogický výzkum. Vyd. 1. Praha: Grada, 2014. Pedagogika (Grada). ISBN 9788024752327.

PŮČEK, Milan a David KOPPITZ. Strategické plánování a řízení pro města, obce a regiony. Vyd. 1. Praha: Národní síť Zdravých měst ČR, 2012. ISBN 9788026027881.

REKTOŘÍK, Jaroslav a Jan ŠELEŠOVSKÝ. Strategie rozvoje měst, obcí, regionů a jejich organizací. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 1999. Příručka. ISBN 8021021268.

STEJSKAL, Jan a Jaroslav KOVÁRNÍK. Regionální politika a její nástroje. Vyd. 1. Praha: Portál, 2009. ISBN 9788073675882.

ŠELEŠOVSKÝ, Jan. Financování rozvojových strategií územním rozpočtem. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2006. ISBN 8021039477.

WOKOUN, René, Pavel MATES a Jaroslava KADERÁBKOVÁ. Základy regionálních věd a veřejné správy. 1. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2011. Monografie (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). ISBN 9788073803049.

WOKOUN, René. Regionální rozvoj: (východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování). Praha: Linde, 2008. ISBN 9788072016990.

WOKOUN, René. Strukturální fondy a obce I. Vyd. 1. Praha: ASPI, 2006. ISBN 8073571382.

Elektronické zdroje:

Cíl 2 v období 2014 - 2020. Euroregion Silesia [online]. Opava: Euroregion Silesia, © 2016 [cit. 2016-03-24]. Dostupné z: http://www.euroregion-silesia.cz/show_text.php?id=programy-EU-cil2-o-programu

Enviromentální politika v regionálním rozvoji. Informační systém Mendelu. [online]. Brno: Mendelova univerzita v Brně, © 2014 [cit. 2016-03-17]. Dostupné z: <https://is.mendelu.cz/eknihovna/opory/index.pl?cast=65056>

Evropské strukturální a investiční fondy. Europa.eu [online]. Brusel: Evropská komise, © 2015 [cit. 2016-03-25]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/contracts_grants/funds_cs.htm

Informace o fondech. Strukturální fondy EU [online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, © 2012 [cit. 2016-03-25]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Informace-o-fondech-EU>

Historie městyse. Městys Lomnice [online]. Lomnice: Lomnice, © 2016 [cit. 2016-04-11]. Dostupné z: <http://www.lomnice.cz/historie-mestyse/ds-5745/p1=316>

Integrovaný regionální operační program. Evropské strukturální a investiční fondy [online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj, © 2012 [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/2014-2020/Operacni-programy/Integrovaný-regionální-operacni-program>

Lomnice. Regionální informační servis [online]. Praha: Centrum pro regionální rozvoj ČR, ©2012-2014 [cit. 2016-04-13]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/obce/detail?Zuj=581976>

Metodická podpora regionálního rozvoje. Regionální rozvoj [online]. Brno: GaREP, spol. s.r.o., © 2014 [cit. 2016-03-17]. Dostupné z: http://www.regionálnírozvoj.cz/index.php/regiony_red.html

Městys Lomnice. Městys Lomnice [online]. Lomnice: Lomnice, © 2016 [cit. 2016-04-11]. Dostupné z: <http://www.lomnice.cz/struktura-uradu-mestyse/os-10/p1=304>

Nadnárodní a meziregionální spolupráce. Dotační.info [online]. Praha: Dotace EU, © 2016 [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: <http://www.dotacni.info/evropska-uzemni-spoluprace-2014-2020/nadnarodni-a-meziregionalni-spoluprace/>

Národní rozvojový plán. Evropské strukturální a investiční fondy [online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj, © 2012 [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: [http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Informace-a-dokumenty/slovník-pojmu/N/Narodni-rozvojovy-plan-\(NRP\)](http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Informace-a-dokumenty/slovník-pojmu/N/Narodni-rozvojovy-plan-(NRP))

Národní strategický referenční rámec. Evropské strukturální a investiční fondy [online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj, © 2012 [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013/Narodni-strategicky-referencni-ramec>

Naučná stezka Jára Cimrmana. Turistika.cz [online]. .: Turistika.cz, s.r.o., © 2007-2016 [cit. 2016-04-13]. Dostupné z: <http://www.turistika.cz/mista/naucna-stezka-jary-cimrmana>

Naučná stezka Obora Lomnice. Kudyznudy.cz [online]. Praha: Czech Tourism, © 2015 [cit. 2016-04-13]. Dostupné z: <http://www.kudyznudy.cz/aktivity-a-akce/aktivity/naucna-stezka-obora-lomnice-v-lomnici-u-tisnova.aspx>

Operační programy Přeshraniční spolupráce 2014 - 2020. Dotační noviny [online]. Brno: Cyrrus Marketing, s.r.o., © 2014 [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: <http://dotacni-noviny.cz/operacni-programy-preshranicni-spoluprace-2014-2020/>

OP přeshraniční, meziregionální a nadnárodní spolupráce. Regionální rada regionu soudržnosti Jihovýchod [online]. Brno: MMR, © 2016 [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: <http://www.jihovychod.cz/dotace-z-eu/op-preshranicni-meziregionalni-a-nadnarodni-spoluprace>

O společnosti. Beneš instalo [online]. Lomnice: Beneš instalo, © 2015 [cit. 2016-04-13]. Dostupné z: <http://www.benesinstalo.cz/>

Porta. Cyklo-jizni-morava.cz [online]. Brno: Jihomoravský kraj, ©2010-2016 [cit. 2016-04-13]. Dostupné z: <http://www.cyklo-jizni-morava.cz/porta---odbocka-lomnicka---lomnice>

Pražská stezka. Cyklo-jizni-morava.cz [online]. Brno: Jihomoravský kraj, © 2010-2016 [cit. 2016-04-13]. Dostupné z: <http://www.cyklo-jizni-morava.cz/1-prazska-stezka>

Profil firmy. Rolkov [online]. .: Rolkov, © 2012 [cit. 2016-04-13]. Dostupné z: <http://www.rolkov.cz/>

Programové období 2014 - 2020. Evropské strukturální a investiční fondy [online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj, © 2012 [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/2014-2020/Operacni-programy>

Programy EU 2014 - 2020. Eurogrant Consulting [online]. Žďár nad Sázavou: Eurogrant Consulting, s.r.o., © 2011 [cit. 2016-04-02]. Dostupné z: <http://www.eurogrant.cz/dotacni-programy/programy-eu/2014-2020/>

Programy pro programové období 2014 - 2020. Evropské strukturální a investiční fondy [online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj, © 2012 [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/2014-2020/Operacni-programy>

Příprava, tvorba a realizace strategických plánů obcí a mikroregionů. Alkut.cz [online]. Ostrava: VŠB - TU Ostrava, © 2006 [cit. 2016-04-05]. Dostupné z: http://alkut.cz/regrozvoj/strat_plan_obce_mikroreg.pdf

Regionální politika. Euroskop.cz [online]. Praha: Vláda České republiky, © 2016 [cit. 2016-03-17]. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/8948/sekce/regionalni-politika/>

Regionální management jako nástroj regionálního plánování. Alkut.cz [online]. Plzeň: Jiří Ježek, © 2006 [cit. 2016-03-27]. Dostupné z: http://alkut.cz/regrozvoj/jezek_reg_man_1.pdf

Regionální a municipální management v České republice na počátku 21. století. Alkut.cz [online]. Ostrava: Alois Kutscherauer, © 2006 [cit. 2016-03-27]. Dostupné z: http://alkut.cz/regrozvoj/Konference_prednaska.pdf

Rozpočty a závěrečné účty. Městys Lomnice [online]. Lomnice: Lomnice, © 2016 [cit. 2016-04-11]. Dostupné z: <http://www.lomnice.cz/rozpocty-a-zaverecne-ucty/ds-6724/p1=309>

Řízení regionální a místní správy. In: Rozvoj obce [online]. Ostrava: Ministerstvo pro místní rozvoj, © 2006 [cit. 2016-03-27]. Dostupné z: http://rozvoj-obce.cz/wp-content/uploads/2006_Rizeni_regionalni_a_mistni_spravy.pdf

Slovák Pro Interiér. Slovák Pro Interiér [online]. Lomnice: Slovák Pro Interiér, s.r.o., © 2014 [cit. 2016-04-13]. Dostupné z: <http://www.interier-slovak.cz/>

Současnost městyse. Městys Lomnice [online]. Lomnice: Lomnice, © 2016 [cit. 2016-04-11]. Dostupné z: <http://www.lomnice.cz/soucasnost-mestyse/ds-2651/p1=2070>

Společnost Microtex a.s. Microtex [online]. .: Microtex, © 2011 [cit. 2016-04-13]. Dostupné z: <http://www.microtex.cz/>

Spolupráce v rámci EU. Ministerstvo pro místní rozvoj [online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj, © 2012 [cit. 2016-03-17]. Dostupné z: <http://www.mmr.cz/cs/Evropska-unie/Kohezni-politika-EU>

Strategie regionálního rozvoje ČR 2014 - 2020. Ministerstvo pro místní rozvoj [online]. Praha: MMR, © 2012 [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: <http://www.mmr.cz/cs/Podpora-regionu-a-cestovni-ruch/Regionalni-politika/Koncepce-Strategie/Strategie-regionalniho-rozvoje-CR-2014-2020>

Vše o území. Veřejná databáze [online]. Praha: Český statistický úřad, © 2016 [cit. 2016-04-13]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=profil-uzemi&uzemiprofil=31288&u=__VUZEMI__43__581976#

Ostatní:

VOJTA, Milan, Řízený rozhovor, 7. března 2016, 10:00.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ČOV	Čistička odpadních vod
ČR	Česká republika
D	Dotace
EU	Evropská unie
ESI	Evropské strukturální a investiční fondy
Ha	Hektar
HZS	Hasičský záchranný sbor
IDS	Integrovaný dopravní systém
JV	Jihovýchod
Kč	Korun českých
Km, km ²	Kilometr, kilometr čtvereční
MěÚ	Městský úřad
M.n.m.	Metrů nad mořem
MAS	Místní akční skupina
MŠ	Mateřská škola
Např.	Například
ORP	Obec s rozšířenou působností
SLDB	Sčítání lidu, domů a bytů
SOŠ a SOU	Střední odborná škola a střední odborné učili
SŠ	Střední škola
TIC	Turistické informační centrum
VP	Vlastní prostředky
ZŠ	Základní škola

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Alokace ESI fondů mezi operační programy v období 2014 – 2020	26
Obrázek 2 Pohyb obyvatel městyse v letech 1991 - 2014	40
Obrázek 3 Vzdělanostní struktura městyse Lomnice	41
Obrázek 4 Mobilita obyvatel	42
Obrázek 5 Vyjždění obyvatel do zaměstnání	42
Obrázek 6 Vyjždění obyvatel do škol.....	43
Obrázek 7 Struktura podnikání dle sektorů	44
Obrázek 8 Zimní plán údržby 2015	53
Obrázek 9 Turistická mapa městyse Lomnice a okolí	56
Obrázek 10 Struktura strategického plánu.....	77

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Vývoj počtu obyvatel městyse Lomnice.....	39
Tabulka 2 Věková struktura obyvatel městyse Lomnice.....	40
Tabulka 3 Míra nezaměstnanosti městyse Lomnice 2007 - 2014.....	43
Tabulka 4 Základní infrastruktura městyse	46
Tabulka 5 Technická infrastruktura městyse	46
Tabulka 6 Technické vybavení domů	47
Tabulka 7 Typy a počet domů v roce 2001	48
Tabulka 8 Typy a počet domů v roce 2011	48
Tabulka 9 Seznam kulturních nemovitých památek.....	50
Tabulka 10 Příjmy městyse v letech 2013 - 2015.....	58
Tabulka 11 Odvětvové členění výdajů městyse v letech 2013 - 2015.....	59
Tabulka 12 Rozdíl mezi příjmy a výdaji v letech 2013 - 2015.....	60
Tabulka 13 Rozpočtový výhled na roky 2016 – 2018	60
Tabulka 14 Dluhová služba v letech 2013 - 2015	61
Tabulka 15 Projekty podpořené dotací	62
Tabulka 16 Projekty realizované z vlastních prostředků městyse	62
Tabulka 17 Silné a slabé stránky městyse	74
Tabulka 18 Příležitosti a hrozby městyse	75
Tabulka 19 Akční plán městyse na období 2016 – 2018.....	90

PŘÍLOHA P I: DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ KE STRATEGICKÉMU PLÁNU

MĚSTYSE LOMNICE NA OBDOBÍ 2016 – 2021

Vážení spoluobčané,

vedení městyse připravuje zpracování strategického plánu městyse Lomnice, a proto si Vás dovoluujeme oslovit a požádat o vyplnění tohoto dotazníku. Hlavním vodítkem pro rozhodování o prioritách by měly být potřeby vás, občanů. Prosíme vás proto, abyste využili tuto příležitost a vyplněním dotazníku přispěli k lepšímu povědomí zastupitelů městyse o vašich přáních a potřebách. Výstupy z tohoto šetření budou významnými podklady při rozhodování o budoucnosti městyse Lomnice.

Na základě poznání problémů a potřeb městyse budou definována opatření a rozvojové aktivity, které vyústí v sestavení konkrétních projektů. Budou-li tyto projekty splňovat kritéria vyhlášených evropských či národních programů, pokusí se pro ně městys zajistit spolufinancování ze zdrojů evropských nebo národních fondů. Strategický plán rozvoje bude jednou z příloh pro podání žádosti o dotaci a plní tak důležitou funkci při hodnocení a výběru konkrétních projektů.

Využijte této příležitosti a pomozte nám v Lomnici nadále zvyšovat kvalitu života v oblastech, ve kterých to vy sami považujete za potřebné.

Žádáme vás o anonymní vyplnění dotazníkového formuláře a o jeho následné odevzdání. Dotazník je určen pro všechny obyvatele městyse Lomnice, kteří již ukončili základní školní docházku.

Dotazníkové formuláře budou doručeny do každé domácnosti a dále budou k dispozici v tištěné podobě na úřadě městyse Lomnice, nebo ke stažení na obecních webových stránkách.

Ing. Milan Vojta, starosta městyse

1. Jak dlouho žijete v městyse Lomnice?

- 10 let a méně
- 11 - 20 let
- 20 - 30 let
- 30 a více let

2. Místo bydliště

- Lomnice
- místní část Brusná, Řepka nebo Veselí

3. Vaše pracovní zařazení?

- student
- zaměstnanec
- podnikatel, živnostník, OSVČ

- nezaměstnaný
- starobní důchodce
- v domácnosti

4. Dojíždíte za prací nebo do školy?

- ne
- ano – autem
- ano – autobusem
- ano - jinak (např. na kole)

5. Jste spokojen/a se životem v městysu Lomnice ?

- velmi spokojen/a
- spíše spokojen/a
- spíše nespokojen/a
- nespokojena
- nevím

6. Jaké jsou největší problémy v městysu Lomnice ?

Jmenujte alespoň jeden.

7. Jaké jsou největší přednosti v městysu?

Jmenujte alespoň jeden.

8. Jak jste spokojen/a se současným stavem infrastruktury a služeb v městysu?

Oznámkujte jako ve škole: 1 - výborně, 2 - velmi dobře, 3 - dobře, 4 - dostatečně, 5 - nedostatečně.

	1	2	3	4	5
Místní komunikace, silnice a chodníky	0	0	0	0	0
Dopravní obslužnost	0	0	0	0	0
Životní prostředí a krajina	0	0	0	0	0
Odpadové hospodářství	0	0	0	0	0
Rekonstrukce a výstavba budov	0	0	0	0	0
Cestovní a turistický ruch	0	0	0	0	0
Dostupnost služeb	0	0	0	0	0
Podnikání a podpora služeb v městysu	0	0	0	0	0
Školství	0	0	0	0	0
Sportovní a kulturní aktivity	0	0	0	0	0
Správa obce	0	0	0	0	0
Život v městysu	0	0	0	0	0

9. Jaké oblasti a činnosti by měly být nejvíce v městysu podporovány?

Zaškrtněte max. 5 odpovědí

- Bezpečnost
- Veřejná doprava
- Infrastruktura v obci (silnice, inž. sítě, společenská zařízení)
- Zdravotnictví
- Sociální sféra
- Školství
- Památková péče
- Podpora podnikání
- Kulturní a sportovní akce
- Turistika a cestovní ruch
- Ochrana životního prostředí
- Činnost spolků a neziskových organizací
- Bytová výstavba
- Rekonstrukce domů

10. Uved'te, které služby v městysu postrádáte.

Vyjmenujte alespoň jednu.

11. Myslíte si, že některá sociální služba v městysu dlouhodobě chybí?

- ano
- ne
- nevím

Pokud ano, uveďte příklad

12. Jste spokojeni s nabídkou pracovních příležitostí v městysu?

- velmi spokojen/a
- spíše spokojen/a
- spíše nespokojen/a
- nespokojena
- nevím

13. Jste spokojeni s nabídkou sportovních příležitostí v městysu?

- velmi spokojen/a
- spíše spokojen/a
- spíše nespokojen/a
- nespokojena
- nevím

14. Jste spokojeni s nabídkou kulturních příležitostí v městysu?

- velmi spokojen/a
- spíše spokojen/a
- spíše nespokojen/a
- nespokojena
- nevím

15. Kde získáváte informace o činnosti Úřadu městyse Lomnice ?

- Lomnický zpravodaj
- úřední deska
- internet
- veřejná zasedání zastupitelstva
- jiné:.....

16. Navrhněte konkrétní investiční akce, které by měl městys co nejdříve realizovat a patří podle Vašeho názoru k nejdůležitějším:

Investiční akce

- a).....
- b).....
- c).....
- d).....

17. Jaký problém by se v městysu měl v současnosti urychleně řešit?

Vyjmenujte alespoň jeden.

18. Uved'te další náměty na rozvoj městyse.

Vyjmenujte alespoň jeden.

Zde je místo pro Vaše další případná vyjádření, pro které nebyl v dotazníku prostor:

Prosíme o pár osobních údajů důležitých pro vyhodnocení dotazníkového šetření (kroužkujte)

Pohlaví: **žena** **muž**, věk:, vzdělání: **základní** **SŠ** **VŠ**

Odpovědi odevzdejte nejpozději do 26. 2. 2016 do schránky u dveří Úřadu městyse Lomnice, nebo na sekretariátu Městyse Lomnice. Později dodané nemohou být zařazeny do zpracování.

Děkujeme za spolupráci.